

Sevdiklerinize
bir **gül** verin!

**KUTLU DOĞUM
HAFTASI
1999**

SEMPOZYUM
"Üçüncü 1000'e Girerken
TÜRKİYE"

TDV Kadın Kolları
"Türk - İslâm Kültüründe
Şehitlik ve Gazilik"
Panel

**13. Olağan Genel Kurul
Toplantısı**

*20 Nisan
Gül Günü*

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

HABER BÜLTENİ

MART - NİSAN '99

SAYI : 62

SAHİBİ

Türkiye Diyanet Vakfı Adına
Mehmet KERVANCİ
Genel Müdür

Yayın Koordinatörü

Süreyya BALKIŞ
Genel Müdür Yardımcısı

Yazı İşleri Müdürü

Yusuf ERDOĞDU
Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler
Müdürü

Yayına Hazırlayan

Mehmet Şükrü EROĞLU
Yüksel SEZGİN

Grafik & Mizanpaj

Hasan ÇALIŞKAN

Dağıtım Sorumlusu

Fehmi YILMAZ

Adres

Dr. Mediha Eldem Sokak No: 72/B
06640 Kocatepe - ANKARA
Tel : 417 12 35 • Fax : 417 12 45

Baskı

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
YAYIN MATBAACILIK ve TİCARET İŞLETMESİ
Bayındır Sokak No: 55 • Kızılay - ANKARA
Tel: 425 27 75 • Fax : 417 00 09

Renk Ayrımı

ÇAĞDAŞ • 230 65 59 • ANKARA

İÇİNDEKİLER

Başyazı	1
KUTLU DOĞUM HAFTASI 1999	2
Kutlu Doğum Haftası ve Yarışmalar	10
Balkanlar, Kırım ve Kıbrıs Türkleri Arasında Dinî Muhtevalı Şiir Yarışması	12
Çocuk Şarkıları ve İlahileri Güfte Yarışması	14
SEMPOZYUM	
“Üçüncü 1000’e Girerken TÜRKİYE Sempozyumu”	16
ŞİİR	
“Resul Mustafa’yı Gördüm” Ömer Sağlam	29
Peygamberimiz Hz. Muhammed (SAV)’in Hayatı - Rıza Deniz	30
<i>Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları’ndan</i>	
PANEL	
“Türk - İslâm Kültüründe Şehitlik ve Gazilik”	34
MAKALE	
“Adı Güzel, Kendi Güzel Muhammed” Murat Dündar	42
Röportaj – Atilla Arabacı	44
BULGARİSTAN’da Kutlu Doğum Haftası	46
KIRGIZİSTAN’da Kutlu Doğum Haftası Etkinlikleri	50
ROMANYA’da Kutlu Doğum Haftası	52
<i>Türkiye Diyanet Vakfı’nın</i>	
13. Olağan Genel Kurul Toplantısı Yapıldı	54
Şube Faaliyetleri	62

Başyazı

Mehmet Kervancı • Genel Müdür

Türkiye her yönüyle dünyadaki ender ülkelerden birisidir. Bu sebeptendir ki, tarih boyunca pek çok ülkenin iştahını kabartmış, üzerine çeşitli oyunlar tezgahlanmıştır. Yine bu meyanda Türk milletinin kurmuş olduğu dünyada örneğine az rastlanır medeniyetler de bazı milletlerin hasedini kabartmış ve ülkemiz üzerinde oynanan oyunlar bir kat daha artmış; bazen münferit, bazen de blok oluşturularak, Türk Devleti ve Milleti yok edilmeye çalışılmıştır.

Önceleri güç kullanılarak yapılmaya çalışılan bu yok etme hareketleri, Türk milletinin birliği sayesinde akim kalınca, bundan kısmen vazgeçilmiş ve “parçala-yut” politikası sahneye konulmuştur. Bunun neticesi olarak da, ülkemiz insanını çeşitli kamplara ayırma çabasına girmişlerdir.

Asırlarca Ermenisi, Yahudisi, Batıslı, Doğulusu, Müslümanı ve Hristiyanı huzur içinde birarada yaşatabilen bir millete bu oyunu oynamak da şu ana kadar (istisnalar hariç) mümkün olmamıştır.

Türk milletinin bu oyunları boşa çıkarmasındaki en önemli âmil, sahip olduğu engin hoşgörüsü ve birbirine duyduğu sevgidir. Hakikaten Türk milletinin gönlündeki sevgi çok derindir ve gayrisıyla kıyaslandığında çok ayrıcalıklıdır. Bunun en bariz örneği, milletimizin manevî değerlere; bilhassa da Peygamberimize duyduğu sevgi ve saygıdır. O'nun adının anıldığı yerde bulunan herhangi birimizin hemen dikkat kesilmesi ve kendine çeki düzen vermesi bunun göstergesidir.

Temelinde sevgi olan her eylem, güzelliklere gebedir; şartı, bilgi ile desteklenmesidir. Milletimizin gönlündeki bu engin Peygamber sevgisini bilgiyle desteklemek ve neticesinde de birlik ve dirliğimizi pekiştirmek için, Peygamberimizin dünyaya teşrifleri olan haftanın Türkiye Diyanet Vakfı tarafından **Kutlu Doğum Haftası** olarak kutlanmasını büyük bir şans olarak değerlendiriyoruz.

Bültenimizin bu sayısında, bu yıl 11.sini icra ettiğimiz Kutlu Doğum Haftası etkinliklerini okuduğunuzda da görülecektir ki, Kutlu Doğum Haftası toplumun her kesimini biraraya getirmekte, kucaklaşmalarını sağlamakta ve insanımıza yeni ufuklar kazandırmaktadır.

Bunun bir örneği, hafta münasebetiyle her yıl düzenlemekte olduğumuz sempozyumlardır. Çoğunluğu uluslararası olan bu sempozyumlarda, her yıl ülkemizin bir meselesi masaya yatırılmakta ve konunun uzmanlarınca çözümler üretilmektedir. Bu seneki sempozyumun konusu da **“Üçüncü 1000'e Girerken Türkiye”** olarak belirlendi. Bu konuyu seçmekteki amacımız, yeni bir yüzyıla girerken ülkemizin durumunun bir tesbitini yapmak, yapmamız gerekenleri yeniden gözden geçirmek ve yeni yüzyıla hazırlıklı olmaktır.

Sempozyumdaki ilim adamlarımızın tesbitlerinden sonra bir daha görüldü ki, Türkiye'nin boşa geçirecek tek bir saniyesi bile bulunmamaktadır.

Yine aklı selim sahibi herkes bilmektedir ki, sempozyum tebliğcilerinden sayın Kadir Koçdemir'in, **“Türkiye dünya adasının hem menteşesi, hem bu menteşe üzerine vurulan kilit ve aynı zamanda anahtardır. Bulunduğu geniş coğrafyada Türkiye'yi ilgilendirmeyen bir bölge sorunu düşünülemez.”** sözlerinde ifadesini bulan ülkemiz için hepimizin, basit kırgınlıkları ve ayrılıkları bir tarafa bırakarak tüm gücüyle çalışması gerekmektedir.

Çalışırken de, parolamızın **“sevgi”** olacağına inanıyor ve hepimizin sevgi-saygı etrafında buluşmamıza vesile olan Kutlu Doğum Haftası'nın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Saygılarımla,

KUTLU DOĞUM HAFTASI

1 9 9 9

Yüce Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) bundan 1428 yıl önce, insanlığın huzur bulması için alemlere rahmet olarak gönderildi. O'nun getirdiği ışıqla yüzyıllardır yolumuzu aydınlatıyor, onun örnek şahsiyetiyle, eşsiz kişiliğiyle, getirdiği yüce prensiplerle hayat buluyoruz.

O, yaşayan bir Kur'an'dı. O, İslâm Dini'nin evrensel prensiplerini şahsiyetinde temsil etmesiyle mükemmel bir toplum oluşturdu. Sevgili Peygamberimizin şahsiyetini, hayat tecrübesini tanımaya, ondan yararlanmaya her zaman olduğu gibi bugün de muhtacız. İnsanların birbirinin boğazına sarılmalarının, dünyayı kan ve gözyaşına boğmalarının en büyük sebebi, O yüce Peygamberin hayat felsefesinden ve güzel ahlâkından nasipsiz kalınmasına bağlıdır.

Biz Türkiye Diyanet Vakfı olarak, Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.)'in dünyayı şerefletirdiği günden itibaren bir haftayı "**Kutlu Doğum Haftası**" olarak ilân ederken, Peygamberimizin güzel ahlâkını, örnek şahsiyetini, gelişen dünya şartlarını da dikkate alarak, gönülden gelen samimi sevgiyle, hoşgörüsüyle, O'nun getirdiği evrensel prensipleri insanlık problemlerine çözüm getirecek şekilde dalga dalga tüm insanlığa yaymayı kendimize hedef kıldık.

Amacımız bundan 13 asır evvel Peygamberimizin doğum yıldönümlerini Mevlid Kandili olarak kutlayan Erbil Atabegi Muzafferüddin Gökborü'den farklı değildir. Gayemiz günümüz şartlarını da dikkate alarak; Kur'an-ı Kerim zenginliğiyle Peygamberimizi yeniden tanıtmak, insanlığı onun sevgi ve hoşgörüsü etrafında elele, gönülgönüle kenetlemeyi sağlamak, anlaşmazlıklar, siyasî, felsefî ve

ideolojik çalkantılar, ihtiraslar, ekonomik sıkıntılar ve savaş korkusu içinde bunalan insanlığa bir rahatlama ve huzur getirmekten başka birşey değildir.

Bu düşüncelerle 1989 yılında Peygamberimizin dünyayı şerefletirdiği doğum gününü içine alan bir haftaya "**Kutlu Doğum Haftası**" olarak ilân ettik. Bu yılda küçük çapta başlayan kutlamalar 11 yıl gibi çok kısa sayılacak bir dönemde dalga dalga dünyanın her köşesine yayılmaya başladı. Bir hafta boyunca tüm yurttaki dünyanın en büyük huzur ve hayat kaynağı olan yüce dinimizin güzellikleri anlatılırken, Peygamber Efendimizin şahsiyetinden örnekler verildi.

Gerek yurtiçinde ve gerekse yurtdışında yürekleri Peygamber sevgisiyle çarpan, din adına, ilim adına, güzellikler adına birşeyler öğrenmek isteyen, oluşan o güzel atmosferi teneffüs etmeyi arzulayan insanlarla salonlar doldu taşı. Aylarca **Kutlu Doğum Haftası**'nda sunacakları tebliğlerin hazırlıklarını yapan değerli ilim adamları, halkımıza sevgi, muhabbet ve ilim adına birşeyler vermenin mutluluğunu yaşarken, vatandaşlarımızdaki heyecan ve coşkuyu görmek de en büyük mutluluk vesilelerinden biriydi.

Bu güzellikler içerisinde 11. sini kutladığımız Kutlu Doğum Haftası yurtiçinde 78 il ve 666 ilçede 234 panel, 590 konferans, yarışmalar, konser ve kampanyalarla, yurtdışında ise, Almanya, Amerika, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Danimarka, İsveç, İsviçre, Fransa, Hollanda, Norveç, Kırgızistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kırım, Bulgaristan, Romanya, Nahçıvan ve değişik ülkelerde çeşitli etkinliklerle icra edildi.

Bu yıl onbirincisi düzenlenen Kutlu Doğum Haftası Ankara Kocatepe Camii Konferans Salonu'nda düzenlenen bir törenle başladı. Törene Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan, Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, bazı milletvekilleri, basın mensupları ve çok sayıda vatandaş katıldı.

İstiklâl Marşı ve Kur'an-ı Kerim'in okunmasıyla başlayan Kutlu Doğum Haftası bu yıl da coşku ve heyecanla kutlandı.

Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan ile Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz'ın törende yaptıkları konuşmaları aşağıda veriyoruz.

Hüsamettin ÖZKAN
Devlet Bakanı

Dinin anlaşılması sürecinde Peygamberimizin anlaşılması, merkezî bir öneme sahiptir.

Yeni bir yüzyıla yaklaşmakta olduğumuz günlerde, dinin, toplumsal düzenin sağlıklı bir şekilde işleminde çok önemli bir işlevi bulunduğu herkes tarafından kabul edilmektedir.

Biliyoruz ki din, insan içindir; insanı kendisiyle, toplumuyla ve çevresiyle uyumlu hale getirmeyi hedefler. Bu uyumu kuramamış insanların huzurlu olabilmeleri mümkün değildir. Huzursuz insanların oluşturdukları toplum hayatında ise sosyal barıştan bahsetme olanağı kalmaz.

Bu hedefi gerçekleştirebilmek için dinimizi çağın bilgi birikiminin ışığında özümseyebilmiş din görevlilerine ihtiyacımız vardır. Bilgi birikimi noksan olan din görevlilerinin, dinin zaman ve me-

kan üstü evrensel değerlerini doğru anlamaları ve anlatabilmeleri mümkün olmaz.

Bu nedenle, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nde Diyanet İşleri Başkanlığı personeline "**uzaktan öğretim programı**" ile yükseköğretim olanağı sağlanmış olması büyük önem taşımaktadır. Başlatılmış olan İlahiyat Ön Lisans Programı ile, din görevlilerimizin verecekleri hizmetin kalitesinin yükseleceğine yürekten inanıyorum.

Dinin doğru bir şekilde anlaşılabilmesi öncelikle doğru olarak öğretilmesine bağlıdır. Doğru olarak öğretilmediği, dolayısıyla doğru anlaşılmadığı zaman din, insanlık için oldukça büyük problemlere yol açabilir.

Dinin anlaşılması sürecinde Peygamberimizin anlaşılması,

merkezi bir öneme sahiptir. Çünkü Hazreti Muhammed, dinimizin inşa etmek istediği insanın canlı bir örneği, yaşayan bir modelidir. Peygamberimizi tanımak ve tanıtmak, bütün zamanlar için önemli olmakla beraber, özellikle içinde yaşadığımız zaman diliminde bizim için hayati önem taşımaktadır. Onu tanıyıp tanıtmak demek, doğrudan İslâmın insanını tanımak ve tanıtmak demektir.

Bu nedenle, “**Kutlu Doğum Haftası**” çok önemli bir işlev yerine getirecektir. Öyle inanıyorum

Özellikle dış dünyada “etrafına kin ve nefret saçan bir İslâm insan tipi” yaratılmaya çalışıldığı bir ortamda, “İslâm insan modeli” olarak Peygamberimizi, güllerle takdim edilmesi, son derece anlamlı ve önemlidir.

ki bu hafta vesilesiyle yapılacak faaliyetler Peygamberimizi; yani dinimizin örnek insanını, doğru bir şekilde anlama olanağı doğuracaktır.

Özellikle dış dünyada “etrafına kin ve nefret saçan bir İslâm insan tipi” yaratılmaya çalışıldığı bir ortamda, “İslâm insan modeli” olarak Peygamberimizin, güllerle takdim edilmesi, son derece anlamlı ve önemlidir. Bu, aynı zamanda Türk’ün İslâm anlayışını da doğru bir şekilde yansıtmaktadır. Peygamberimizin şahsında somutlaşan İslâmın insanına olan ihtiyacımız, bugün her zamankinden çok daha fazladır.

Mehmet Nuri YILMAZ
Diyânet İşleri Başkanı

Kutlu Doğum Haftası faaliyetlerinin Türkiye sınırlarını aşıp Türkistan, Balkanlar, Avrupa ve Amerika’ya kadar genişlemiş olması bu faaliyete duyulan ihtiyacın bir göstergesidir.

Bu vesile ile, başta Türkiye Diyanet Vakfı ve Diyanet İşleri Başkanlığımız olmak üzere, bilim adamlarımızı ve emeği geçen herkesi yürekten kutluyor, başarılar diliyorum.

Kâinatın Efendisi, iki cihan serveri, son peygamber Hz. Muham-

med Aleyhisselam’ın doğumunun sene-i devriyeleri münasebetiyle her yıl 20 Nisan’da düzenlemeyi gelenek haline getirdiğimiz Kutlu Doğum Haftalarının bir yenisinin daha açılış töreninde bulunuyoruz. Bu vesileyle hepinize; “Hoş geldiniz!” diyor; bu hafta vesilesiyle tertiplemiş olduğumuz faaliyetlerin, Cenâb-ı Hakkın rızâ-yı bâri’sine uygun olmasını ve Resulü Ekrem’in ruh-u pâk’ü saadetlerini hoşnut kılmasını dua ve niyaz ediyorum.

İnancımıza göre diğer peygamberlerden farklı beş üstün özelliği bulunan ve bunlardan biri de “Şefâat-i Uzmâ” ya yani en büyük şefaat etme yetkisine sahip olan Hz. Muhammed Aleyhisselam’ın bu üstün özelliği, O’nun müminleri ve ümmetini pek çok sevdiğinin de en büyük delili ve belgesidir. Bilgi, hikmet, adalet, hakikat ve sevgi O’nun zâtında ve tebligatında en çok öne çıkan ve billûrlaşan erdemlerdir.

Evrensel insânî hasletler ve erdemler olarak insanlığa takdim edilmek istenen ideoloji, doktrin ve mesajların pörsüyük eskidiği, ifrât-tefrit paradoksunun insanlığı uçurumların eşğine getirdiği, evrensel ve genel mesaj olmak iddiasıyla ortaya çıkan doktrinlerin yerel ve etnik projelere dönüştürüldüğü asrımızda; bütün insanlığa hitap edecek, bütün beşeriyet için

kurtuluş tezi olarak yüce mesajlara âcilen-muhtaç ve medyunuz.

Fahr-i Kâinatın en büyük mücizesi olan Kur'an-ı Mübin'in ihtivâ ettiği yüce hakikatler ve mucizeler; ilmî ve içtimâî gerçeklerin, asrımızda artarak ortaya çıkmasıyla birlikte, gün gibi âşikar olmakla; O'nun yüce ve müstesna görevinin evrenselliği, bütün insanlığın gözleri önünde en geniş ufuklara erişen bir muhteva kazanmaktadır. Son yıllarda Batı Dünyasında bile Resulü Ekrem ve Kur'an-ı Kerim hakkında daha objektif ve insafli sayılabilecek bilimsel faaliyetlerin ortaya çıkmaya başlaması, geleksel taassubun eskisine nisbetle azalma istikameti göstermesi, ilim ve hakikat adına sevindirici gelişmelerdir. Batı'da, ilmî araştırmalar son yıllarda bu çeşit-nisbeten ılımlı bir yol izlerken; İslâm dünyasındaki genellikle ilmî yönelişlerin, bazı bilimsel hizipleşmeler doğrultusunda gelişmesi; hakikatin heyet-i umûmiyesinin atlanarak müşteşriklerin gündeme taşıdığı bazı cüzî ve münferit hususların; "Gerçek Bütün"ün ortaya koyduğu; "Küllî-mutlak vâkıa"ya nisbetle daha çok öne çıkarılarak yansıtılması, hem ilmî disiplin metodu ve hem de İslâm'ın tebliği usulü açısından hatalı -hatta sakıncalı- sayılacak yönelişlerdir.

21. asrın eşiğinde bulunduğumuz bu zaman diliminde, dinin yerine ikame edilmeye çalışılan sistemlerin iflası daha çarpıcı bir şekilde görülmektedir.

2000 yılının, Hıristiyanlığın üçüncü bin yılına girişi olarak kutlanması için hemen hemen dünyanın her yerinde hazırlıklar yapılmaktadır. Bu faaliyetler inanç turizmi açısından ülkemizi de yakından ilgilendirmektedir. Toplumların insanları Peygamberlerin ve dinin doğum günlerini kutlaması güzel ve takdire şayan bir davranıştır. 19. asırda ilim ve teknikte sağladığı gelişmelerle, insan aklına aşırı güvenen hatta ona iman eden bir takım düşünürlerin etkisiyle, dinin tesir sahasının her geçen gün daraldığı batı toplumlarının, bu kutlamalara yönelmesi insanlık için önem arz etmektedir.

Çünkü geçmişte aklın ürünü olarak şekillendirmeye gayret sarfettikleri bir toplum düzeninde, akla uygun sosyal normlar ve ahlâk sistemi geliştirerek, dünyayı eskimiş

bir kavrama biçimi olarak değerlendirdikleri dinleri safdışı bırakmak ve silmeyi hedefleyen toplumların bu düzeye gelmesi sevindirici bir gelişmedir.

Batı toplumlarının bu anlayışa sahip olması kendiliğinden meydana gelen bir vakıa değildir. 20.yy.ın ilk yarısında yaşanan büyük çaplı bölgesel savaşlar ve iki dünya savaşı sonunda, aklın ürünü mutlu toplum ideali ve ilerleme felsefesinin iflas etmesi insanlığı bu noktaya getirmiştir. Milyonlarca insanın hayatına mal olan bu savaşlar, insanlığa şunu göstermiştir; **"Dinin alternatifi dindir"**. İlim insanlara bir inanç sistemi veremiyor. İnsanlar dünyanın değişen kuvvetlerine karşı değişmeyen esaslar arıyorlar.

21. asrın eşiğinde bulunduğumuz bu zaman diliminde, dinin yerine ikame edilmeye çalışılan sistemlerin iflası daha çarpıcı bir şekilde görülmektedir. Dini değerlerin sosyal hayattan uzaklaştırılması sonucu, toplumlarda yaygınlaşan şiddet eylemleri, ahlâksızlık, modern hayatın içinde yalnızlaşan ve yabancılaşan insanların huzursuzluğu, toplumları ve tefekkür eden aydınları pozitif olarak etkilemiş ve modern bilim de artık, dini alternatif olma iddiasından vazgeçmiş bulunmaktadır.

Böyle ortamda İslam dininin yalnız ülkemizde değil, aynı zamanda diğer İslâm ülkelerinde de daha çok öğretilmesine ve öğrenilmesine, özüne uygun bir şekilde daha doğru anlaşılmasına büyük ihtiyaç vardır.

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak biz de böyle bir ortamda Resulullah Efendimizi ve O'nun tebliği ettiği evrensel mesajları yeni nesillere daha iyi anlatmak için 1989 yılında başlattığımız Kutlu Doğum Haftası etkinliklerimizin bu yılki uygulamalarını yeni bir ruh ve heyecanla gerçekleştireceğiz. İslâm Dininin temel kaynağı olan

Kur'an-ı Kerim, çok yönlü tesir gücünü asırlardan beri muhafaza etmektedir ve gelecekte de muhafaza edecektir. Bu kaynağın sıhhatli olarak değerlendirilmesi için vahyin birinci muhatabı ve tebliğcisi Hz. Muhammed (s.a.s.)'ın hayatının her yönüyle bilinmesi gerekmektedir.

Çünkü Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de, müminlere Hz. Peygamberi örnek göstermektedir.

“Andolsun ki, Resûlullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir.” (Ah-zab 21)

O, sadece bir örnek değil, her emri yerine getirilmesi lazım gelen ve bu hareketi benimseyip hayata yansıtılması gereken bir rehberdir.

63 yıllık hayatının her safhasında insanlar için en mükemmel bir örnek olan ve 23 yıllık Peygamberlik devresi döneminde, insanlık tarihinin en büyük değişimini gerçekleştiren mümtaz şahsiyet Hz. Muhammed'in, her yönüyle insanlığa tanıtılması gerekmektedir.

23 yıl gibi kısa bir zamanda; her yönüyle tefessüh etmiş bir toplumun sosyal barışını, iş barışını, aile barışını, iç ve dış barışını sağlayan İslâm dininin tebliğine ve tebliğcisinin örnek hayatına, insanlık bugün her zamandan daha çok muhtaç durumdadır.

Üzülerek ifade ediyorum ki; 21.yy.la girmeye hazırlanan insanlık gerilemektedir. Maddî anlamda bir gerilemeyi kasdetmiyorum. İnsanlık değerleri açısından gerilemektedir.

Yıllar önce İnsan Hakları Evrensel Beyanamesini hazırlayan süper devletlerden en küçük devletlere

kadar, bütün dünya üzerinde yaşanan güçlü, güçsüz kavgaları ve dökülen kanlar, bugün Balkanlardaki Kosova'da en taze örneği yaşanan insanlık dramı, bu kutlu tebliğe ulaşamamanın acı sonuçlarıdır.

6-7 asırlık bir dönemde 3 medeniyet hamlesi gerçekleştiren bir dinin, bu gün 1,5 milyarı aşan mensupları ne yazık ki her yönüyle geri kalmışlığın ızdırabını yaşamaktadır.

Hicret-i Nebevi ile Medine'de başlayan ilk medeniyet hamlesini, Hicri ikinci asırda Endülüste parlayan hamle takip etmiş ve 3. büyük medeniyet hamlesi ise Orta Asya'dan akan Türk kavimlerinin yüzyıllar içinde ruhî kıvamlarını bulması ile gerçekleşen ve en uzun ömürlü olan Osmanlı çıkışıdır.

Bugün dünyanın sahip olduğu teknolojinin alt yapısını hazırlayan ve 3 kıtada yüzyıllar boyu muazam mimari eserler inşa eden, asırlarca farklı ırk ve inanca mensup insanların, barış ve huzur içinde yaşamalarını sağlayan bir medeniyetin bu günkü varislerinin, Hz. Muhammed'den öğrenecekleri çok şey olduğuna inanıyorum.

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle gerçekleştirilecek faaliyetler arasında; panel ve sempozyumlar ağırlıklı olarak yer almaktadır. Yurtiçini ve yurtdışını kapsayan bu ilmi toplantılarda; bu yıl, ağırlıklı ve yoğunluklu konu olarak; **“İslam ve Çalışma”** yer almaktadır. Son iki asırdan beri bazı çevrelerin, müslümanların geri kalış sebebi olarak İslâm

Dini'ni göstermek istedikleri ve bu iddianın hâlâ toplumumuzda etkin kılınmak istendiği hatırlanırsa; bu konuyu ağırlıklı tema olarak seçmiş olmamızın isabetli olduğu kolaylıkla anlaşılmaktadır sanırım. Dünya'da ve ülkemizde tarihî maddeciliğin etkisinden hala kurtulamamış bazı kimselerin; bilimsellik adına önyargıyla, araştırıp inceleme tenezzülünde dâhi bulunmayan peşinci bir yaklaşımla, bazen alaylı bir üslupla dine karşı satışma ve karalamalara günümüzde dâhi devam ettikleri görülmektedir. Halbuki fizikî alemin ölçüleriyile metafizik alemin çok uzaktan ölçmeye çalışanların isabet ettiremeyeceklerini Kur'an-ı Kerim asırlar öncesi bize haber vermiştir. **“Bilakis onlar, ilmini kavrayamadıkları bir şeyi yalanladılar.”** (Yunus 39)

Genç ilahiyatçı akademisyenlerimizin, çağımızın evrensel-bütüncül yaklaşımlarına daha çok yönelmelerini bekliyoruz; aydınlarımızı ondo-kuzuncu asrın zorunlu kıldığı dar ihtisaslaşma şartlarından sıyrılma-ya ve modern psikolojinin; akıl, zihin, gerçekçilik, bilgi, sezgi, idrak, metafizik konularındaki yeni yaklaşımlarıyla ve buluşlarıyla daha yakından ilgilenmeye davet ediyorum. İslâm'ın dinamizmini, iktisadî ve entellektüel hayata katkılarını ilmi olarak bu ve benzeri faaliyetlerde ortaya koymalarını bekliyoruz.

"Rahmeten lil'âlemin" olan Hz. Muhammed Aleyhisselam'ın Dünya'ya teşriflerinin yıldönümünde, sizlere hitabetmekten duyduğum sevinci ve mutluluğu ifade ederken; hepinizi saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Konuşmamı, dünyanın en büyük şairlerinden biri olan Fuzulî'nin Fahr-i Kâinatla ilgili mısralarıyla bitiriyorum:

"Tinet-i Pâkini rüşen kılmış ehl-i âleme
İktidâ kılmış tarik-ı Ahmet-i Muhtâre su"

Sergi

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle gerçekleştirilen sanatsal etkinliklerden birisi de Hat, Tezhib, Minyatür ve Ebru Sergisi idi.

Turkuaz Güzel Sanatlar Merkezi tarafından açılan sergi büyük ilgi uyandırdı.

Hat, Tezhib, Minyatür ve Ebru Sergisinin açılışı Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan tarafından yapıldı.

Gül Günü

İnsanlar arasında sevgi ve hoşgörünün yaygınlaşmasını temin amacıyla 1995 yılında başlatılan Gül Günü Kampanyası bu sene de devam etti.

20 Nisan 1999 Salı günü Kocatepe Camii Konferans Salonu'nda Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz'ın Devlet Bakanı Sayın Hüsamettin Özkan'a takdim ettiği gülle başlayan kampanya, Ankara başta olmak üzere tüm il ve ilçelerde, hatta yurt dışında devam etti.

Plaket

Ankara Çiçekçiler Odası ile bir çok çiçekçinin Vakfımıza ücretsiz olarak bağışladığı güller, Vakfımız elemanlarınca Ankara'nın en işlek yerlerinde vatandaşlarımıza "GÜL" takdim edildi.

Ankara Çiçekçiler Odası Başkanı Sayın Hüseyin ÇAKIR'a Vakfımıza ücretsiz olarak bağışladığı güllerden dolayı plaket verildi.

Marmara Tarım, Sanayi ve Tic.Şrt. adına Yakup ÖZKILIÇ'a da bağışladığı güllerden dolayı Vakfımızdan bir plaket aldı.

Vakfımıza, Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle düzenlenen "Gül Günü" için ücretsiz gül temin eden Ankara Çiçekçiler Odası Başkanı ve Üyeleri birarada.

**VAKFIMIZ ELEMANLARINCA
ANKARA'NIN EN İŞLEK YERLERİNDE
VATANDAŞLARIMIZA "GÜL" TAKDİM
EDİLDİ.**

Kutlu Doğum Aşı

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından her yıl Kutlu Doğum Haftası programları çerçevesinde icra edilen Kutlu Doğum Aşı, bu yıl da Kocatepe Camii avlusunda gerçekleştirildi.

Türk geleneklerine uygun olarak hazırlanan etli pilav ile ayran, Kutlu Doğum Haftası açılış programını müteakip davetlilere ve cami avlusuna gelen ziyaretçilere ikram edildi.

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları tarafından dağıtılan Kutlu Doğum Aşı'nın, gelenekleri yaşatması açısından memnuniyet verici olduğu müşahade edildi.

TÜRK TASAVVUF MUSİKİSİ KONSERİ

Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri çerçevesinde halkımızın gönlünü coşturmak üzere her yıl düzenlenen ve Kutlu Doğum Haftası'nın vazgeçilmez bir etkinliği olan Türk Tasavvuf Musikisi Konseri, bu yıl da büyük bir coşkuyla icra edildi. Ankara Radyosu'ndan Ahmet Hatipoğlu yönetiminde sahneye çıkan toplam 51 sanatçı, birbirinden güzel eserleri izleyicilere sundular.

Konser esnasında dört semazenin yaptıkları gösteri de izleyicileri etkiledi.

Türk sanat ve tasavvuf musikisinin seçkin örneklerinin sunulduğu konserde duygulu anlar yaşanırken, ilginin bir hayli fazla olduğu da gözlemlendi.

KUTLU DOĞUM HAFTASI

Peygamber Efendimizin şahsiyetini esas alarak, O'nun getirdiği evrensel prensiplerin tüm çevrelere ulaştırılması amacıyla; 1989 yılından itibaren bir hafta süren etkinliklerle kutlanan Kutlu Doğum Haftası çerçevesinde her yıl değişik yarışmalar icra edilmektedir.

İlköğretim ve lise öğrencilerine, yükseköğretim gençliğine, şairlere, ediplere, ilim adamlarına hitabeden değişik yarışmalar bu sene de icra edildi.

Bu sene ortaöğretim öğrencilerine yönelik olarak Lise ve Meslek Liseleri Arası Bilgi Yarışması, çocuklarımıza hitabedecek şarkılar üretmek amacıyla Çocuk Şarkıları ve İlahileri Güfte Yarışması, Kur'an kursu öğrencilere yönelik Araştırma Yazı Yarışması, Balkanlar, Kırım ve Kıbrıs Türklerine yönelik Dinî Muhtevalı Şiir Yarışması, ilim adamlarına yönelik İslâmî İlimler Araştırması yarışması düzenlendi.

LİSE VE MESLEK LİSELERİ ARASI BİLGİ YARIŞMASI

Kutlu Doğum Haftası mü-nasebetiyle Türkiye genelinde her yıl düzenlenen Lise ve Meslek Liseleri Arası Bilgi Yarışması bu yıl da tüm yurtda büyük katılımlarla gerçekleştirildi. Ülkemizdeki hemen hemen bütün lise ve meslek liselerinin iştirak ettiği yarışmalarda öğrencilerin heyecanlı ve coşkulu oldukları gözlemlendi.

Öğrencilerin sosyal ilimler ve fen ilimleri alanlarındaki bilgilerini derinleştirmek ve öğrencilerin Kutlu Doğum Haftası'na ilgerinin sağlanması amacıyla 1999 yılı Kutlu Doğum Haftası çerçevesinde, Milli Eğitim Bakanlığı'nın da katkılarıyla Türkiye genelinde düzenlenen yarışmalarda; İl Milli Eğitim Müdürlüklerince belirlenen jüriler tarafından Milli Eğitim Bakanlığı'nın müfredatı

çerçevesinde hazırlanan tarih, coğrafya, Türk dili ve edebiyatı, din kültürü ve ahlak, matematik, aktüalite, fizik, kimya ve biyoloji dallarında sorular sorulmuş, yarışmalara liselerimizden geniş bir öğrenci topluluğu da izleyici olarak katılmıştır.

İl merkezlerinde yapılan yarışmalarda il birincileri tesbit edilmiş ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından il birincisi olan okullara birer plaket, öğrencilere de birer kitap seti hediye edilmiştir.

ASI VE YARIŞMALAR

Türkiye birincisi olan Elazığ Korgeneral Hulusi Sayın Lisesi'ne plaket ve ödülleri verilirken.

İl birincisi olan okullarımız 28 bölge merkezinde yarışarak bölge birincileri tespit edilmiştir. Türkiye Diyanet Vakfı tarafından bölge yarışmalarında ilk üçe giren okullara birer plaket hediye verilirken, birinci gelen okulun öğrencilerine 75'er milyon TL, ikinci gelen okulun öğrencilerine 45'er milyon TL, üçüncü gelen okulun öğrencilerine ise 30'ar milyon TL. ödül verilmiştir.

Altı yarıfinal merkezinde yapılan yarışmalarda belirlenen 6 finalist okul, 22 Nisan 1999 tarihinde Ankara Kocatepe Camii Konferans Salonu'nda yarıştılar. Heyecanla geçen yarışma sonunda Elazığ Korgeneral Hulusi Sayın Lisesi Türkiye birincisi olurken, Bursa Yıldırım Anadolu İmam-Hatip Lisesi ikinci, Konya Meram Anadolu Lisesi de üçüncü oldular.

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından birinci gelen okula 1.500.000.000.-TL bu okulun yarışmacı öğrencilerine 150'şer milyon TL, ikinci gelen okula 1.125.000.000.TL, yarışmacı

Türkiye ikincisi olan Bursa Yıldırım Anadolu İmam-Hatip Lisesi'ne plaket ve ödülleri verilirken.

Türkiye üçüncüsü olan Konya Meram Anadolu Lisesi'ne plaket ve ödülleri verilirken.

Türkiye birincisi olan Elazığ Korgeneral Hulusi Sayın Lisesi öğrenci ve öğretmenleri görüyor.

öğrencilere 120'şer milyon TL ve üçüncü gelen okula da 750.000.000.TL verilirken bu okulun yarışmacı öğrencilerine de 90'ar milyon TL. ödül verildi. Ayrıca yarışma sonunda dereceye giren okullar için birer plaket ile öğrencilere de kitap seti hediye edildi.

Yarışmada dereceye giremeyen diğer okulun öğrencilerine de 10'ar milyon TL para ödülü ile kitap seti hediye eden Türkiye Diyanet Vakfı, yarışmayı takip eden seyirci öğrencilere de birer kitap dağıtmayı ihmal etmedi.

BALKANLAR, KIRIM VE KIBRIS TÜRKLERİ ARASINDA Dinî Muhtevalı Şiir Yarışması

Balkanlar, Kırım ve Kıbrıs'ta bulunan soydaş ve dindaşlarımızı ortak bir kültür zemininde buluşturmak, Kutlu Doğum Haftası faaliyetlerini bu sahalarda tanıtip yaygınlaştırmak amacıyla her yıl gerçekleştirdiğimiz etkinlikler çerçevesinde bu yıl da Balkan, Kırım ve Kıbrıs Türkleri arasında "Dini Muhtevalı" şiir yarışması düzenlendi. Yarışmaya 43 şair, 50'nin üzerinde şiirle iştirak etti.

Jüri tarafından yapılan titiz inceleme sonucunda, Bulgaristan Sofya'dan İsmail A.ÇAVUŞ birinci olurken, Yugoslavya Prizren'den Zeynel BEKSAÇ ikinci, Bulgaristan Razgrad-Bisertsı'den Ali Lütfi PİROĞLU da üçüncü oldular.

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından birinci gelen yarışmacıya 400 ABD Doları, ikinci gelen yarışmacıya 300 ABD doları, üçüncü gelen yarışmacıya da 200 ABD Doları ödül verilirken, mansiyon kazanan yarışmacılara da 100'er ABD Doları verildi.

Birinci Gelen Şiir

EZAN

Hilâl, genç bir gelin kaşı gibiydi göklerde.
Yıldızlar - bayram eden kızlardan güzeldi.
İpissiz bir gece indi köyün üstüne,
Birden uzaktan, çok uzaktan bir ses geldi!

Bu, ne top, ne bomba, ne uçak sesi,
Kadife karanlığında yıldızlı gecenin
Binbir çağrıdan daha esrarengiz ve derin
Perde perde yayılan bir ezan sesi...

Her haneye rahmet dağıtıyordu bol bol.
Bu sesle çekilirken uykuya
Dağ taş, kurt kuş, ufka açılan yol
Yaşıyor bir efsane binbir yaşında.

Ve sanki usul usul kederli bir neyde
Ağlıyor kabristanda bir mezar taşında...
Mavi ipek örtüsüne bürünüp gecenin,
Rahat bir uykuya dalıyor in cin...

Bir nice sonra yıldızlar solacak,
Horozlar sabahı müjdelerken erken erken
Karşı dağın ardından güneş doğacak.
Ve ateş kanatlı melekler ufka dağılırken
Etrafa sevgi, ümit, iman serpe serpe
Binbir yıldır bu yerlere güç veren
Bir sese gelecek beyaz minareden:
"Kalkın, ey insanlar, uyku bir yüküttür;
Namaz uykudan daha hayırlı;
Ve Allah herşeyden daha büyüktür!.."

Birleşti bir anda ebedle ezeli.
Hilâl, genç bir gelin kaşı gibiydi göklerde.
Yıldızlar - seyran eden kızlardan güzel.
Bu ne sabah, bu ne cennet, ne?
İrkildim içimde kök salmış o zanla.
Silinirken karanlıkların zifiri ezanla
Aydınlık bir sabah inde köyün üstüne.

İsmail A.ÇAVUŞ - Bulgaristan, Sofya

**BABAM,
ÇOCUKLUĞUM,
ANAMIN
ANLATTIKLARI
BİR DE MENZİLE
GİDEN YOLDA
İNSAN**

.....

İnsan ki menzile giden yolda
Menekşe yaprağında çiğ
Ağaçta er geç koparılmaya mahkûm meyve
Bir tadımlık saltanat sarhoşu

İnsan ki menzile giden yolda
Bir otobüsün verdiği çay molası
Yanıp sönen mum ışığı
Bir gün bir limanda beklenmedik saatte
Demir atacak bir yelken

İnsan ki menzile giden yolda
Bazan bir ceylan kadar ürkek ve şaşkın
Bazan aslan gibi gözüpek
Bazan da yel gibi bir hiç

İnsan ki menzile giden yolda
Nice kasırgaları göğüslemiş bir onur ağacı
Yarınlara akan sebil çeşmesi
Bozkır, çorak toprakların gönül şelalesi

İnsan ki menzile giden yolda
Zemheri'de bahar açan
Dostunu kara gününde arayan
Kula kulluk etmeyendir

İnsan ki menzile giden yolda
Dedikodu sokaklarına varmayan
Çıkar tezgâhlarında bez dokumayan
Adam gibi yaşayan gurur meşalesidir

İnsan ki menzile giden yolda
Yüceler yücesinin aşkıyla ıslanmalı derdi babam
Bir çıra gibi yanmalı, kor olmalı
Ölümden öte yaşamaya bir tek öyle gitmeli

Zeynel BEKSAÇ Yugoslavya/Prizren

UÇUŞ

Ergenekondan havalandım ilk uçuşuma
Demir dağları eriterek,
Çin seddinde su verildi
Efsanevi çelikliğine kalkanımın.
Asya çöllerinden geçtim yıldırım hızıyla
Terimi kanıma karıştırarak,
Durduramadı beni bozkır fırtınaları.

Urallar'ın cevheriyle süsledim
Gelinliğini sevgilimin,
Bozkurt'a eş oldum Kazak düzlerinde.
Ateş ocaklandırımdı Hazer'in ortasında
Kıvılcımıyla Kızıl Elma'nın.

Nal sesleriyle uyandırdım Anadolu'yu
Malazgirt'te kesildi göbeği yeni kuşakların,
Açıldı dünya kapıları
Çin'den Adriyatik'e
Tuna'dan Kerkük'e.

Ergenekon'dan havalandım ilk uçuşuma
Demir dağları eriterek,
Avrupa'da Avustralya'da tamamlayamadım
Yüzyılların içinde
Ben Türkoğlu
Kanat açtım yeni ufuklara,
Tatlı bir hayal beslerim, büyük yüreğimle
Yer yuvarlağını kucaklamak isterim.

Ali Lütfi PİROĞLU

Bulgaristan/Razgrad-Bisertsı

Çocuk Şarkıları ve İlahileri Güfte Yarışması

Türk çocuk edebiyatına, çocukların kolay anlayıp öğrenebilecekleri yeni ve özgün eserler kazandırmak; bu eserlerle çocukların gelişme çağında dinî, millî, ahlâkî, toplumsal duygularını, tabiat ve insan sevgisini, ana dili öğrenimlerini ve edebî zevklerini sağlıklı yoldan beslemek, geliştirmek ve zenginleştirmek için Türkiye genelinde "Çocuk Şarkıları ve İlahileri Güfte Yarışması" düzenlendi. Yarışmaya 132 şair 200'ün üzerinde eseriyle katıldı. Yarışma sonunda "Adın Şeker Dilimizde" eseriyle Bestami Yazgan birinci olurken, "Bana Dua Et Anne" isimli eseriyle Selami Yıldırım ikinci, "Türkçe" isimli eseriyle de Rıza Akdemir üçüncü oldu.

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yarışmada birinci gelen eser sahibi 120 milyon TL. ile ödüllendirilirken ikinciye 90 milyon TL, üçüncüye 60 milyon TL, mansiyon kazanan eser sahiplerine de 30'ar milyon TL. ödül verildi.

Adın Şeker Dilimizde

Bestami YAZGAN

Gül açılır yüzümüzde,
Seni anarız Allah'ım.
Adın şeker dilimizde,
Seni anarız Allah'ım.

Cıvı cıvı anne derken,
Üç öğünde yemek yerken,
Kalkar kalkmaz sabah erken,
Seni anarız Allah'ım.

Açılırsız çiçek gibi,
Uçarız kelebek gibi,
Herbirimiz melek gibi,
Seni anarız Allah'ım.

Gönlümüzde sevgi derdin,
Can baba, gül anne verdin,
Şükrettikçe yine verdin,
Seni anarız Allah'ım.

Peygambere nazımız var,
Cennetinde gözümüz var,
Çok önceden sözümüz var,
Seni Anarız Allah'ım...

Bana Dua Et Anne

Selami YILDIRIM

Bana dua et anne
Uçurtmam havalansın
Uzansın gökyüzüne
Orada yuvalansın

Bana dua et anne
Topacım yorulmasın
Dönüversin çemberim
Düşlerim kırılmasın

Bana dua et anne
Yüreğim üşümesin
Sevgi dolsun gönlüme
Korkular taşımasın.

TÜRKÇEM

Rıza AKDEMİR

Bir çiçek bahçesidir
Benim ışıklı Türkçem
Bülbüllerin sesidir
Benim ışıklı Türkçem

Denizler kadar engin
Dünyalar kadar zengin
En güzeli âhengin
Benim ışıklı Türkçem

Bir bahar havasıdır
Anamın dâvasıdır
Dillerin en hasıdır
Benim ışıklı Türkçem

Bir muhabbet gülüdür
Meleklerin dilidir
Her şeyden sevgilidir
Benim ışıklı Türkçem

Allah'a niyazım O
Elimdeki sazım O,
Şiirim O, sözüm O
Benim ışıklı Türkçem

Vakfımız tarafından 1989 yılından itibaren çeşitli sosyal, kültürel, ilmi ve dinî etkinliklerle icra edilen Kutlu Doğum Haftası'nın bir ayağına da, Türkiye ve dünya çapında sahasında kariyer yapmış ilim adamlarının katıldığı "İlmi Sempozyumlar" oluşturmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı her yıl düzenlediği bu sempozyumlarda da ima yeni bir konuyu işleyerek, Türkiye'nin ve İslâm âleminin, hatta dünyanın problemi olan çıkmazlara ışık tutmayı, kendi çapında bu problemlere çözüm yolları getirmeyi hedeflemiştir.

Görülen o ki, her yıl düzenlenen sempozyumlarda sunulan tebliğlerin ve yapılan müzakerelerin kitap olarak bastırılması, araştırmacıların ve ilim adamlarımızın bu kitaplara gösterdikleri ilgi bu yolda amacımıza ulaştığımızı göstermektedir.

Bu yılki Kutlu Doğum Haftası çerçevesinde yer alan sempozyumun ana konusunu "**Üçüncü 1000'e Girerken Türkiye**" olarak tesbit ettik. Ülkemizin çağdaş uygarlık seviyesine ulaşması, insanlarımızın ekonomik, siyasal, kültürel ve sosyal açıdan hedeflenen düzeye gelebilmesi, ülkemizin kalkınmış ülkeler seviyesine yükselebilmesi için yapılması gerekenleri ve bu konuda, kurumlarımızın ve toplumumuzun üzerine düşen görevleri tespit etmeyi amaç edindik.

Sempozyumda sunulan tebliğler ve yapılan müzakerelerin, bu konuda bizleri umutlandırdığını ifade etmek isteriz. Bu sempozyumda yapılan konuşmaların tamamı önümüzdeki aylarda kitap olarak bastırılacak ve kamuoyunun bilgisine sunulacaktır.

Biz bu bültenimizde toplam beş oturumda sunulan tebliğleri çok özet olarak sunmayı ve ülkemizin geleceği konusunda ilim adamlarımızın düşüncelerini sizlere vermeyi uygun bulduk.

ÜÇÜNCÜ 1000, SEMPOZYUMU

I. OTURUM

TÜRKİYE'NİN JEO-STRATEJİSİ

Oturum başkanlığını
Ord.Prof. Dr. Sulhi
Dönmezer'in, başkan
yardımcılığını da Doç.Dr.
Ahmet Nedim Derinsu'nun
yaptığı I. oturuma,
konuşmacı olarak Kadir
Koçdemir, Dr.Ayten Sezer ve
Doç.Dr. Mustafa Yılmaz
katıldılar. Konuşmacıların
tebliğlerini sunmalarını
müteakip müzakereci olarak
oturama katılan Ömer
Tarkan ve M.İlhan Atabaş
bu konudaki görüşlerini dile
getirdiler.

TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİK KONUMU

Kadir Koçdemir, İçişleri Bakanlığı
Mahalli İdareler Gnl.Md.Yrd.

Türkiye'nin jeopolitik konumunu başlıklar halinde ve detaylı bir tahlile tabi tutarak inceleyen Kadir Koçdemir, günümüzde jeopolitiğin, devletlerin millî hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik faaliyetlerini meşrulaştırma araçlarından biri haline getirdiğini söyledi.

GİRERKEN TÜRKİYE

şarılı olmasının mümkün olmayacağını söyledi.

Dönüşüm sonrası dünyanın durumuna değinen Koçdemir, dünyadaki bütün devletlerin jeopolitik durumunu ve olaylarını detaylarıyla anlattı.

Dönüşüm sonrası Türkiye ve jeopolitiği konusuna da değinen Koçdemir, Türkiye'nin jeopolitik konumu içindeki güçlerin; Rusya, Çin, İran, İsrail, AB, Arap ül-

keleri, ABD ve Japonya olduğunu söyledi.

Kadir Koçdemir tebliğinin sonuç bölümünde ise şunları söyledi: "Türkiye'nin yeni jeopolitik konumunu, onu kanat ülkesinden cephe ülkesi haline getirmiştir. Teknolojik gelişmeler Türkiye'yi kıta içi kara ülkesinden farksız hale getirmiştir. Ancak coğrafyanın bize sağladığı avantajlar dezavantajlarından daha fazladır. Türkiye Avrupa'da Rusya'dan sonra ikinci büyük devlettir. Yüzde 65'i genç ve dinamik 60 milyondan fazla nüfus ve Avrupa ülkelerinde 3 milyon kadar vatandaş değerlendirilebilirse avantajdır. Türkiye yeni ortaya çıkan jeopolitik ve jeoekonomik koordinat sisteminin merkezinde yer almaktadır."

Jeopolitik konumu gereği, cereyan eden her olayın Türkiye'yi ilgilendireceğine dikkat çeken Koçdemir, "Türkiye dünya adasının hem menteşesi, hem bu menteşe üzerine vurulan kilit ve aynı zamanda anahtardır. Bulunduğu geniş coğrafyada Türkiye'yi ilgilendirmeyen bir bölge sorunu düşünülemez." dedi.

Yeni binyılda jeopolitiğin önemini kaybettiği yolunda bazı iddiaların ortaya atıldığını belirten Koçdemir, "Ama bu iddiayı yayan ülkeler kendi bakımlarından jeopolitik analizler için büyük gayret ve masraflar içindedir. Öyle görünüyorki, bu onların dışındaki ülkelerin iddiasız olması ve iddiasız kalması için bir yutturmacadan ibarettir." dedi.

Son zamanlarda jeopolitik kavramının, jeoekonomi, jeokültür ve beşerî sermaye kavramlarıyla birlikte kullanılmaya başladığını da ifade eden Kadir Koçdemir, bunlar olmaksızın jeopolitiğin ba-

ATATÜRK'ÜN TÜRKİYE'NİN STRATEJİK KONUMU İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Dr. Ayten Sezer , Hacettepe Üniversitesi

'Strateji' kavramının genel bir tanımını yaparak tebliğine başlayan Sezer, bir ülkenin ekonomik, siyasî ve sosyal bakımlardan millî gücü üzerinde önemli ölçüde etkisi bulunan limanları, şehirleri, boğazları, kanalları, endüstri ve ticaret merkezleri ile yeraltı yerüstü kaynakları ve insan gücünün o ülkenin stratejik unsurları arasında yer aldığını belirtti.

Türkiye'nin stratejik konumu üzerinde de duran ve Türkiye'nin stratejik olarak önemli bir konuma sahip olduğunu ifade eden Sezer, "uç tarafı denizlerle çevrili bir kara parçası üzerinde Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birleştiği bir bölgede yer alan Türkiye, aynı zamanda bu kıtaları gerek karadan, gerekse denizden birbirine bağla-

maktadır. İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile Asya'dan Avrupa'ya doğu-batı ekseninde, Avrupa ve Asya'dan Afrika'ya kuzey-güney ekseninde yapılabilecek her türlü ekonomik ve askeri faaliyetleri kontrol edebilen bir konuma sahiptir." dedi.

Atatürk'ün Türkiye'nin stratejik konumuna ilişkin görüş ve stratejisine de değinen Sezer, Atatürk'ün bu konuda bir teorisyenden ziyade bir taktisyen, bir eylem adamı olarak karşımıza çıktığını söyledi. Atatürk'ün aynı zamanda ülkenin içinde bulunduğu şartlardan yola çıkarak Türkiye'nin stratejik konumuna uygun stratejiler geliştirip uygulayan iyi

bir strateji olduğunu ifade eden Dr.Ayten Sezer, Atatürk'ün bu yönü üzerinde gerek yetiştiği ortamın, gerekse aldığı askeri eğitimin büyük rolü olduğunu belirtti.

Atatürk'ün Milli Mücadele dönemi ve Cumhuriyet dönemi stratejilerine de değinen Sezer, bu stratejileri örnekleriyle geniş şekilde dinleyicilere aktardı. Atatürk'ün askeri başarıdan sonraki hedefinin ve stratejisinin toplumu muasır medeniyetler seviyesine çıkarmak olduğunu da sözlerine ekleyen Sezer, Türkiye'nin medenî dünyada layık olduğu yeri alması hususundaki çalışmaları hakkında da detaylı bilgi verdi.

parçalamak ve nihayet Türkleri Avrupa'dan atarak Anadolu'yu paylaşmak için giriştikleri çabaların tümüne birden verilen addır." dedi.

İçinde yaşadığımız ve sürekli değişiklik arz eden ortamdan Türkiye'ye yönelik jeopolitik kaynaklı tehditlerin ve fırsatların değişebildiğine dikkat çeken Yılmaz, "Özellikle içinde yaşanılan dünyada evrensel denilen olaylar Türkiye'yi etkilemekte ve onun gündemine girebilmektedir." dedi. Bu çerçevede Türkiye'ye yönelik tehditleri maddeler halinde sıralayan Yılmaz, bu tehditleri ve ülkemiz dışında gelişen olayların "Doğu Sorunu"yla irtibatı üzerinde durdu.

Bu olaylar nedeniyle ülkemizin uğradığı maddî ve manevî kayıpları ve sosyal barışın bozulma noktasına geldiğini anlatan Yılmaz, bu olaylara dikkatlice bakıldığında tehlikenin büyüklüğünün görüleceğini söyledi.

Dünya'da soğuk savaşın sona ermesi ve Sovyetlerin dağılmasının Türkiye'ye yönelik tehditleri azaltmadığını, aksine jeopolitik konumuna bağlı yeni tehditlerin ortaya çıktığını belirten Yılmaz, buna bağlı olarak Türkiye'ye yönelik çevre ülkelerden kaynaklanan tehditleri ülke ülke ele alarak detaylı bir şekilde aktardı.

TÜRKİYE'NİN JEO-STRATEJİSİ AÇISINDAN GÜNÜN OLAYLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç.Dr. Mustafa Yılmaz , Hacettepe Üniversitesi

Türkiye'nin mevcut konumu gereği Türkiye'ye yönelik tehditler üzerinde duracağını belirterek tebliğine başlayan Doç.Dr.Mustafa Yılmaz, iç ve dış tehditlerin daha iyi anlaşılabilmesi için "Doğu Sorunu" konusunun iyi bilinmesi gerektiğini söyledi.

"Doğu Sorunu"nun Türklerin Anadolu'ya girişi ile başladığını ifade eden Yılmaz, "Türklerin Anadolu'ya girişi ile başlayan ve 1815 yılında Viyana Kongresi'nde ilk defa dile getirilen "Doğu Sorunu" Avrupalı büyük güçlerin Osmanlı İmparatorluğu'nu siyasî ve iktisadî açıdan nüfus ve hakimiyet-

leri altına almak ve imparatorlukla yaşayan çeşitli milletlerin bağımsızlıklarını elde etmelerini sağlayarak

Kalkınmanın Tabii İmkân-ları konusunun değerlendirildiği II. oturumun başkanlığını Prof.Dr. Yusuf Ziya Irbeş, başkan yardımcılığını da Doç.Dr. Mehmet Öz yaptı. Bu oturumda Nevzat Kösoğlu, Gürzap Yılmaz ve Prof.Dr. Ahmet Yüksel Özemre birer tebliğ sundular. Oturuma Prof.Dr. Kenan Gürsoy ile Prof.Dr. Sümer Şahin de müzakereci olarak katıldılar.

KALKINMA SÜRECİNDE İNSAN

Nevzat Kösoğlu, Araştırmacı-Yazar

Kalkınma sürecinde insanın bir yönüyle emek unsuru olarak yer aldığını ifade ederek sözlerine başlayan Nevzat Kösoğlu, çıplak kol gücünden, iyi eğitilmiş beyin gücüne kadar bütün insanî katkılarının bu kategori içinde düşünülebileceğini ifade etti.

“Bugün, iktisadî hayatın temel belirleyicisi konumuna gelen ve iki binli yıllara adını verecek olan bilgi de, bu anlamda beşeri unsur içindedir”; diyen Kösoğlu, bu yönüyle kalkınmanın en önemli girdisi olan insan/emek unsurunu ifade etmenin ve tarihsel süreç içindeki seyrini grafiklere dökmenin mümkün olduğunu söyledi.

II. OTURUM

KALKINMANIN TABİİ İMKÂN LARI

Kalkınma hareketi içinde insanın bir başka yönden, rakamlarla ifade edilemeyecek bir yönünün bulunduğunu belirten Kösoğlu, “Ancak, kalkınma hareketi içinde insanın, bir başka yönden ve öyle bir yeri daha vardır ki, bunun rakamlarla ifadesi mümkün olmadığı gibi, kalkınmanın seyri ile olan ilişkisinin görülmesi de o kadar açık değildir. Bu, kalkınma hamlelerinin bir ölçüde dinamiğini ve biçimini belirleyen, insanların zihniyet ve ruh dünyalarıdır.” dedi.

Yeterince inanmış bir insanın, inancı ile eylemi arasında çelişki olmayacağını belirten Kösoğlu, “Yeterince inanmış bir insanın, inancı ile eylemi arasında çelişki olmaz. Bunun olmaması için inanan insan, hayatın maddesini, inancın talepleri doğrultusunda ve ölçülerine göre biçimlendirir.” dedi.

İmanın güçlü yahut zayıf olması insan/toplumun gerilimini yani eylem gücünü yükseltip düşürdüğünü söyleyen Kösoğlu, “İmanın kavî, gerilimin yüksek olduğu dönemlerde, insan/toplum güvenli, atak ve yaratıcıdır. Kavramları algılayışı da daima ileriye, eyleme dönük ve yaratıcıdır. Bu dönemin insanı, “Faust” ruhlu diye nitelenen dinamik, aydın kişilikli bir insandır. İman zayıflamaya başlayıp, gerilim düştükçe, canlılık ve yaratıcılık da kaybolur; kavramlar daha pasif ve içe dönük biçimde algılanmaya başlar.” dedi.

Her kalkınma hareketinin canlı, ilkeli, kendine güvenen, atak ve yaratıcı insanlara ihtiyacı olduğunu; yani, gerilimi yüksek bir

toplumun, kalkınmanın ilk ve en büyük imkânı olduğunu belirten Nevzat Kösoğlu, "Kalkınma yahut iktisadî hayatın biçimini, sosyal gerilimin iç talepleri ve imanın değerleri, gücü ölçüsünde belirler. Bunlar ve belirleyicilik güçleri her toplumda farklı olabilir; kalkınan toplumlarda ortak olan, sosyal gerilimdir." dedi.

KALKINMANIN TABİİ İMKÂN LARI (SU KAYNAKLARIMIZ, MADENLERİMİZ)

Zeki Birdoğan, Kimya Mühendisi,
(Eti Holding)

"Su canlı hayatın idamesi için vazgeçilemez bir kaynaktır" diyerek tebliğine başlayan Zeki Birdoğan, Dünyadaki su varlığı hakkında özet bilgi verdi. Daha sonra Türkiye'deki su kaynakları üzerinde duran Birdoğan, Türkiye'deki su kaynaklarının meteoroloji ve hidroloji ağıyla kapsamlı bir şekilde incelenip değerlendirildiğini söyledi. Bu çalışmalara göre yurdumuza yılda ortalama 501 milyar M3 su düştüğü, bu miktarın 274 milyar M3'nün toprak ve su yüzeyleri ile bitkilerden oluşan buharlaşma yoluyla atmosfere geri döndüğü, 41 milyar M3'nün ise sızmalarla yeraltı su rezervini beslediğinin tesbit edildiğini belirten Birdoğan, 186 milyar M3 suyun ise muhtelif büyüklükteki akarsular vasıtasıyla denizlere ve kapalı havzalardaki göllere boşalmak üzere akışa geçtiğinin hesaplandığını, komşu ülkelerden yurdumuza giren nehirlerin ise toplam 7 milyar M3 ci-

varında bir su kütlesini getirdiğinin kabul edildiğini söyledi.

Ülkemizin su yönünden zenginliğine ve kullanılabilir su miktarının 110 milyar M3 olduğuna değinen Birdoğan, "Ülkemizde kişi başına su tüketimi 1830 M3'dür. Su zengini sayılabilecek bir ülkede kişi başına tüketimin 10000 M3'den fazla olması gerekir. Bu rakama bakınca Türkiye'nin su kullanım bakımından fakir bir ülke olduğu görülecektir. Bunun sebebi su kaynaklarının dengesiz dağılımı ve kullanım alt yapılarının yetersizliğidir." dedi.

Türkiye'de ICOLD standartlarında 406'sı işletmede, 219'u inşa halinde olmak üzere toplam 625 barajın bulunduğunu ifade eden Birdoğan, barajlarımızın büyük bölümünün içme, kullanma ve sulama amaçlı olduğunu söyledi.

Daha sonra Türkiye'deki akarsular hakkında detaylı bilgiler veren Zeki Birdoğan, madenlerimizin durumuna da değindi.

Ülkemizin önemli uygarlıkların beşiği olduğu gibi metallerin ilk kullanıldığı, metal işçiliğinin, ticaret ve dağıtım kanallarının oluşturulduğu ilk yer olma özelliğine de sahip olduğunu belirten

Birdoğan, "Bugün Türkiyemiz bor, krom, nadir toprak elementlerinde şanslı durumdadır. Bor, krom ve bazı endüstriyel minerallerde ekonomik ölçekte üretim yapılmasına rağmen, nadir toprak elementleri olan trona ve toryum gibi bazı maddelerde henüz üretim aşamasına gelinmemiştir." dedi.

Madencilikğin Gayri Safi Milli Hasılaya (GSMH) yaptığı katkının takriben 2 milyar Dolar olduğunu belirten Birdoğan, Türkiye'nin maden potansiyeli, madenlerin yapısı ve çeşitleri üzerinde bilgi verdi.

KALKINMANIN TABİİ İMKÂN LARI (TARIM ALANLARI, ORMANLAR)

Gürzap Yılmaz, Orman Mühendisi

"Toplumların temel ihtiyaçlarını karşılayan bir sektör olarak tarım, bilinen en eski üretim faaliyetlerini teşkil etmektedir ve hemen hemen insanlık tarihi kadar eskidir" diyerek sözlerine başlayan Gürzap Yılmaz, tarımın toplum hayatındaki yerinin ve

öneminin hiçbir zaman azalmadığını ifade etti.

Tarım sektörünün ülke ve toplum hayatımız için sağladığı katkı ve oynadığı roller sebebiyle Türkiye ekonomisi bakımından önemine değinen Yılmaz, bunlardan en önemli işlev olarak insanımızın beslenmesi açısından tarımın yerine getirdiği işlevi gösterdi.

Tarımın önemine rağmen ülkemizde tarım sektörünün ekonominin en az planlanabilen ve en az kontrol altında tutulabilen kesimini oluşturduğunu belirten Yılmaz, buna neden olarak tarımsal yapının elverişsizliğini, küçük ve yetersiz sermayeye sahip çok sayıda işletmenin mevcudiyetini, ekolojik ve sosyo-ekonomik şartların elverişsizliğini gösterdi.

Ülkemizde tarımın 1980'li yıllara kadar ekonominin en önemli sektörü durumunda olduğunu söyleyen Gürzap Yılmaz, "Halen milli gelirin % 17'si, işlenmiş tarımsal ürünler dahil olmak üzere ihracatın yaklaşık % 10.57'si tarımsal üretimden sağlanmaktadır. 1996 yılı itibarıyla tarımsal nüfus ve istihdam oranı ise % 40-45 düzeyinde bulunmaktadır." dedi.

Ülkemizdeki tarım arazileri konusunda da bilgi veren Yılmaz, Türkiye'nin yüz ölçümünün 77.8 milyon ha. olduğunu, bunun 27 milyon ha.'nın tarla, bahçe, bağ ve zeytinlik olarak kültüre alındığını belirterek, "Ülkemiz topraklarının 20.7 milyon ha.'rı orman, 13.6 milyon ha.'rı çayır ve meralardır. Geri kalan 16.5 milyon ha.'nın 11.1 milyon ha.'ı göl, baraj gölü, akarsular ile kayalık, bataklık, ıslah muhtaç çorak ve tuzlu topraklardır. 5.4 milyon ha.'ı ise meskun mahaller ve yolların meydana getirdiği alanlardır." dedi.

Doğal kaynaklar bakımından

Türkiye'nin çok büyük bir bitki, hayvan çeşitliliği ve zenginliğine sahip olduğunu belirten Yılmaz, "Bütün Avrupa kıtasında 7 bin civarında bitki türü bulunuyor iken, Türkiye'deki bitki türü sayısı 11 bin dolayındadır." dedi.

Ormanlarımızın durumunu da grafik ve tablolarla geniş bir şekilde anlatan Yılmaz, ülkemiz alanının % 26.6'sının ormanlarla kaplı bulunduğunu, bu ormanların da % 44'ünün iyi vasıflı orman, % 56'sının ise bozuk ve verimsiz orman statüsünde olduğunu söyledi.

Bugün ülkemizde yaklaşık 9 milyon orman köylüsünün, orman içinde ve orman kenarı köy-

lerde yaşadığını ifade eden Yılmaz, bu insanların geçimlerini % 90 oranında ormandan karşıladığını da sözlerine ekledi.

Ormanlarımızın % 99'unun devlete ait olduğuna ve bunun yanlışlığına dikkat çeken Yılmaz, Komünizmle idare edilen devletlerde dahi bu oranın % 65'leri geçmediğini belirtti.

Ormanların tahribata uğramasının çevre açısından büyük felaketlere sebep olduğunu söyleyen Yılmaz, gelecek nesillere yaşanabilir bir ülke bırakabilmek için ülkemiz topraklarının % 48'ini mutlaka ormanlarla kaplı hale getirmemizin gerekliliği üzerinde durdu.

ENERJİ

Prof. Dr. Ahmet Yüksel Özemer,
Emekli Öğretim Üyesi

Türkiye'nin enerji meselesinin Dünya konjoktüründen soyutlanarak ele alınamayacağını belirterek tebliğine başlayan Prof. Dr. Özemer, dünyadaki enerjiler hakkında geniş bir bilgi verdi. Enerji yönünden dünyada

ancak birkaç ülkenin kendi kendine yetebildiğini belirten Özemer, son yıllarda çıkan savaşların görünen sebeplerinin arkasındaki temel sebebin birincil enerji kaynaklarının tekeli ele geçirmek veya en azından bunlara erişen yolların açık tutulmasını sağlamak olduğunu ifade etti.

Dünya enerji kaynaklarından petrol, doğalgaz ve kömürün yakın bir zamanda tükeneceğini söyleyen A.Yüksel Özemer, bu sebeple dünya ülkelerinin hızla alternatif enerji kaynaklarına yöneldiklerini söyledi. Türkiye'nin de alternatif enerji kaynaklarına yönelmesi gerektiğini belirten Özemer, Türkiye için en uygun enerji kaynağının nükleer santraller olduğunu vurguladı.

Başkanlığını

Prof.Dr. Zehra Odyakmaz,
başkan yardımcılığını

Doç.Dr. Ramazan Acun'un

yaptığı "Kalkınmanın

Kültürel İmkanları"

konulu üçüncü oturuma

konusmacı olarak

Prof.Dr. Mehmet S.Aydın

ile Ord.Prof.Dr. Suhli

Dönmezer, müzakereci

olarak da Prof.Dr. Yılmaz

Özakpınar ile

Prof.Dr. Ali Bardakoğlu

katıldılar.

III. OTURUM

KALKINMANIN KÜLTÜREL

İMKÂN LARI - 1

KALKINMA VE DİNİ HAYAT

Prof.Dr. Mehmet S. Aydın, Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof.Dr.Mehmet S. Aydın "Kalkınma ve Dini Hayat" başlığıyla sunduğu tebliğini üç ara başlıkta topladı. Aydın, "Kalkınma", "Dini Tecrübe" ile "İslâm ve Kalkınma" başlıkları altında sunduğu tebliğinde, daha çok İslâm ve kalkınma üzerinde durdu. Kur'an'ın ışığında bakıldığında, kalkınmanın nihaî tahlilde bir ahlâkî başarı olduğunu vur-

gulayan Prof.Dr.Mehmet S.Aydın, "bu yüzden de Kur'an'ın başlıca hedefi, iman ve ahlâk değerlerinin, yani takva'nın belirleyici olduğu bir toplum düzeni kurmaktır." dedi.

Dini ciddiye almadan kalkınmamızın mümkün olamayacağına işaret eden Aydın, bugün kalkınma problemimizin odak noktasında din problemimiz olduğunu söyledi.

"Manevî gücü kuvvetli bir kalkınma felsefesine Batı dünyası da muhtaçtır" diyen Prof.Dr.Mehmet S. Aydın, İslâm dünyasının, kalkınma anlayışında Batının işlediği tarihi hatalardan ders alması gerektiğini sözlerine ekledi.

KALKINMANIN KÜLTÜREL İMKÂN LARI - HUKUKİ TECRÜBE

Ord.Prof.Dr. Sulhi Dönmezer,
Emekli Öğretim Üyesi

Ord.Prof.Dr.Sulhi Dönmezer sunduğu tebliğinde kalkınmanın bir bütün olduğunu, ekonomik kalkınmayı sağlamak için yatırım yaparken, hukuk alanına yatırımı ihmal etmenin mahzurlarına değinerek, Türkiye ve Dünyadaki kalkınmayla hukuk arasındaki ilişkiyi detaylı olarak dinleyicilerin bilgisine sundu. Atatürk'ün hayatta bulunduğu dönem içerisinde tam bir hukuk reformu yapıldığını ifade eden Dönmezer, ancak II. Dünya Savaşı'nın sıkıntılarından geçen Türkiye'de adalet hizmetleri için bütçeden ayrılan tahsisin azaldığını, savaş yıllarından sonra da bu durumun değişmediğini söyledi.

Bütün bunlara rağmen Türkiye'de hukuk alanında önemli gelişmelerin olduğunu söyleyen

Dönmezer, "Türkiye, son elli yıl içerisinde, nüfusu büyük bir hızla artmakta bulunmuş olmasına karşın, en yoğun biçimde kalkınan ülkeler arasında yer almış ve millî gelirden fert başına düşen pay mütela bir yükseliş göstermiştir. Sos-

yal kalkınmayı da kapsayan göstergeler itibarıyla de büyük ilerleme kaydedilmiştir. Hukuk bu gelişmenin elbette ki, temel koşullarından birisini oluşturmuştur; noksanlarının ise sürekli olarak giderilmesine çalışılmaktadır." dedi.

IV. OTURUM

KALKINMANIN KÜLTÜREL İMKÂN LARI - II

Üçüncü oturumun konusu olan Kalkınmanın Kültürel İmkânları dördüncü oturumda da işlendi. Bu oturumun başkanlığını Prof.Dr. Bahaeddin Yediyıldız, başkan yardımcılığını ise Yrd.Doç.Dr. Ömer Turan yaptı. Bu oturuma konuşmacı olarak; Doç.Dr. Mehmet Öz, Prof.Dr. Yusuf Ziya İrbeç ve Doç.Dr. Ahmet Nedim Serinsu katılırken, müzakereci olarak da Doç.Dr. Ayhan Bıçak, Prof.Dr. Hanifi Özcan ile Necati Arıkan iştirak ettiler.

TARİHİ TECRÜBE

Doç.Dr. Mehmet Öz, Hacettepe Üniversitesi

Kalkınmanın kültürel imkânları çerçevesinde tarihî tecrübenin yerini ve rolünü sağlıklı bir şekilde değerlendirebilmek ve tesbitlerde bulunabilmek için öncelikle kalkınma, kültür ve tarih kavramlarının ne anlama geldiği üzerinde duran Doç.Dr. Mehmet Öz, bu kavramları kısaca izah etti.

“Kalkınma”nın genel bir ifadeyle, bir toplumun maddî-manevî bütün alanlarda mevcut refah ve kültür seviyesini yükseltme çabası ve bu çabanın sağladığı sonuç olarak tanımlanabilecek bir kavram olduğunu belirten Öz, “Kültür”ü de Tylor’ın “bilgiyi, imanı, sanatı, ahlâkı, hukuku, örf-adeti ve insanın cemiyetin bir üyesi olması dolayısıyla kazandığı diğer bütün maharet ve itiyatları ihtiva eden girift bir bütündür” diye tanımladığını; “Tarih” teriminin ise genelde insanlığın kolektif hafızası olarak

ifade edilebileceğini söyledi.

Tarihin topluma ve kalkınmaya ne gibi etkilerinin olabileceği konusu üzerinde duran Öz, “Tarihî geçmişin kendisi, biz ister onu önemsiyelim istersek hiç kâle almayalım, bugünümüz üzerinde etkilidir ve dolayısıyla tarihî süreç geleceğimizde de etkili olacaktır. Tarih, bir yanıyla geçmişin ortak kültür mirasını günümüze aktaran insanı geçmişin yükünden ve ağırlığından da kurtarır. Geçmişin mahiyetini öğrenen, kavrayan bir insan artık o mirasa karşı kendisini hür hissedebilir. Bu anlamda tarihî tecrübenin şimdiki nesiller tarafından bir ayıklamaya tâbi tutulması olağan ve gereklidir.” dedi.

Tarihî bilginin üretilmesi işinin iyi yapılıp yapılmamasının, toplumun bütünleşmesini ve kendini geleceğin şartlarına uyarlama yeteneğini etkileyeceğini belirten Doç.Dr.Mehmet Öz, bundan dolayı tarihçinin yaptıklarının herkesi etkileyeceğini ifade etti.

Sadece objektif tarihî bilginin yeterli olmadığı, bu bilginin yorumlanması gerekliliği üzerinde de duran Öz, tebliğini şöyle noktaladı: “Tarih geleceği bugüne, bugünü de yarına bağlayan bir köprüdür. Geleceğin şekillenmesinde tarihî tecrübe insanların önüne değişik seçenekler sunar. Kendisini, geçmişini ve kültürünü tenkidî bir bakış açısıyla tahlil edebilen toplumların bu birikimden yararlanarak yeni atılımlar yapacağı muhakkaktır... Tarihin tekil olaylar çerçevesinde bize verebileceği derslerden çok daha önemli ve kapsamlı yararı, insanlığın yaşadıklarını ve düşündüklerini daha geniş bir çerçevede anlayıp yorumlayabilmemizi sağlayan bir perspektif sunmasıdır.”

TÜRKİYE’DE SANAYİ VE TİCARET HAYATI

Prof.Dr. Yusuf Ziya Irbeç,
Çankaya Üniversitesi

Türkiye’nin sanayi ve ticaret hayatını bütün yönleriyle anlatan Prof.Dr.Yusuf Ziya Irbeç, Türk ekonomisinin son 20 yıl içinde (1980 ve 1994 yılları hariç) iyi bir gelişme trendi yakaladığını söyledi. Gayri Safi Millî Hasıla’nın yıllık ortalama olarak 1980-1990 yılları arasında % 5.3, 1990-1995 yılları arasında ise % 2 olarak büyüdüğünü belirten Irbeç, buna karşılık dünya ekonomisindeki büyüme hızının 1980-1990 yılları arasında 3.1, 1990-1995 yılları arasında % 2 olarak gerçekleştiğine işaret etti.

Gayri Safi Millî Hasıla’nın 1995 yılında % 8 büyüme hızını yakaladığını belirten Irbeç, “1996 yılında 7.1 ve 1997 yılında tekrar % 8 büyümüştür. 1998 yılının ilk yarısında % 6.4 oranında büyüyen GSMH’nın yıl sonuna doğru büyü-

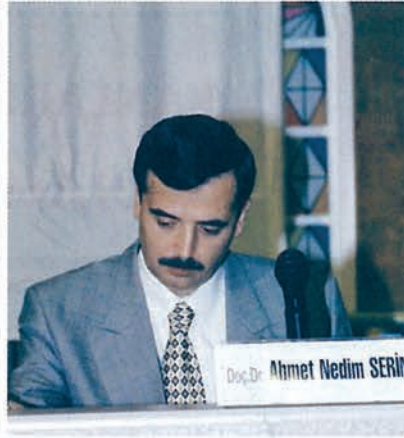

me hızı yavaşlamış ve yıl sonu itibarıyla % 3.8 olarak gerçekleşmiştir. 1998 yılının ilk 9 ayındaki büyüme hızı ise % 4.4'dür." dedi.

Bütün sektörlerin GSMH büyüme oranlarını yıllara göre bir tablo üzerinde açıklayan Irbeç, Türkiye'deki kişi başına düşen GSMH'daki gelişmeleri de bir başka tablo üzerinde açıkladı.

Prof.Dr.Yusuf Ziya Irbeç yine tablolarla, tarım, sanayi ve ticaret kesimlerinin GSMH'ya yaptığı katkı payları, sanayi sektörü katma değeri, hizmetler sektörü katma değeri, tarım, sanayi ve ticaret kesimlerindeki değişme hızı konularında bilgi verdi.

Dünyada dış ticaret ve 1997-1998 Türkiye'sinin yeri konusunu ve Türkiye'de serbest bölgelerin sınai ve ticari faaliyetlere katkısı konularına da değinen Irbeç, tebliğinin sonuç ve değerlendirme bölümünde Türkiye'nin sanayi ve ticaret hayatının sağlıklı yürüyebilmesi için yapılması gerekenleri anlattı.

BİZİ BİZ YAPAN DEĞERLERİMİZ

Doç.Dr. Ahmet Nedim Serinsu,
Ankara Üniversitesi

Doç.Dr. Ahmet Nedim Serinsu tebliğini "sunuş", "Değer Nedir ve Nasıl Oluşur?", "Değer-Kültür İlişkisi", "Değerlerimizin Temelinde Ne Var?" ve "Bugün Ne Yapmalıyız?" başlıkları altında sundu.

Serinsu tebliğinin sunuş kısmında "**İnsanın anlam arayışı**"! üzerinde durdu ve hayatın bir

noktaya kadar reçete edilebileceğini ifade ederek, reçetenin amacının da insanımızın ayakta durabilmesini sağlamak olması gerektiğini vurguladı.

Daha sonra değer ve nasıl oluştuğu konusu üzerinde duran Serinsu, "Değer'i; 'Kişinin, isteyen, gereksinme duyan, erek koyan bir varlık olarak, nesne ile bağıntısında beliren şey'dir. 'Bir şeyin arzu edilebilir/ iyi veya edilemez/ kötü olduğu hakkındaki inançtır.'" diye tarif etti.

İnsan hayatında; anlam bulmasında yardım edecek, insanın hayatını aydınlatacak, yol gösterecek bir rehber ihtiyacı olduğunu belirten Serinsu, bu rehberlerin de, peygamberler, filozoflar ve düşünürler olduğunu belirtti.

Bizi biz yapan değerlerimizin ne olduğunu tarihimize dinimizin eseri olan 'özgü kültürümüz'de aramamız gerektiğini ifade eden Doç.Dr.Serinsu, bu bağlamda sadece özgü kültürümüz ile ortak kültürümüzde dinimizden kaynaklanan değerlerimizden bahsederek, "Dinimiz İslâmiyet ile katıldığımız ortak kültürümüzün temelinde kutsal Kitabımız Kur'an-ı Kerim ve Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) vardır." dedi.

Tebliğinin sonunda Bugün Ne Yapmalıyız? sorusuna cevap arayan Doç.Dr.Ahmet Nedim Serinsu bu konudaki görüşlerini de şu şekilde dile getirdi: "Kutsal kitabımız ve modellediğimiz insan Hz.Muhammed (S.A.V.) ile ilişkimizi bir temele oturtmalıyız. Bu çerçeveden kendimize-hayata-tabiata-evrene bakabilmeliyiz. Bu ise 'bilgiyi dönüştürebilmemizle' mümkündür. Yani Kur'an'ı ve Hadis'i yeni değerler olarak hayatımıza katabilmemizle mümkündür."

İmkânların Tesbiti ve Uygulama Yolları'nın işlendiği V. oturumun başkanlığını Prof.Dr. Süleyman Hayri Bolay, başkan yardımcılığını da Doç.Dr. Ayhan Bıçak yaptı. Bu oturuma konuşmacı olarak; Prof.Dr. İlber Ortaylı, Yrd.Doç.Dr. Ramazan Acun ve Doç.Dr. Servet Özdemir, müzakereci olarak da Prof.Dr. Naci Bostancı, Prof.Dr. Korkut Tuna ve Prof.Dr. Abdurrahman Küçük katıldılar.

V. OTURUM

İMKÂNLARIN TESBİTİ ve UYGULAMA YOLLARI

GELECEKTE TÜRKİYE'DE İDARE

Prof.Dr. İlber Ortaylı, Ankara Üniversitesi

Türkiye idaresinin mazide universal medeniyete katkı teşkil edecek bir yapıya sahip olduğunu belirten Ortaylı, bu idari yapının özelliklerini şöyle özetledi:

a) Askeri bir niteliktedir; komutanlar aynı zamanda bölgesel yönetici ve asayiş amiridir. Bu nedenle komutan adaylarının eğitiminde kültür, din, spor, sanatlar da ağırlıklı yer almaktadır. En derin özgün bir kurumdur.

b) Şeriat'ın temsilcileri de idareye katılmaktadır. Bu zümrenin de idari ve askerî görevleri vardır.

Hatta gayrimüslim milletlerin başındakiler de kendi cemaatleri içinde aynı fonksiyona sahiptir. İdarî görevleri olan ve vergiden muaf bu zümrelerin "askerî" deyimini altında bir ayrı statüleri olması tesadüfi değildir.

c) İdarede ehliyet (efficiency) esas unsurdur. Aristokrasi yoktur. Zümrelerin irsi hak ve imtiyazları veya mükellefiyeti yoktur. Ehliyete göre ücra köylerin ço-

cukları vezarete kadar yükselir ve bu meslek esas itibarıyla böyledir. Bu meslek bir nevi imtihandır. Bu meslek uzun bir denemedir. Esas itibarıyla imparatorluğun hayatında değişikliğe uğramamış ve cumhuriyete de böyle intikal etmiştir.

Gelecekte Türkiye idaresini çok partili rejimle birlikte yeni problemlerin beklediğini ve geçmişten gelen kurumların korunmasının yeni zorluklar arzettiğini belirten Ortaylı bu konuda da şu tesbitleri yaptı: İdare nepotiste (gohumbaz) ilişkilerin tazyiki altındadır; bunun önlenmesi için geniş ölçüde bir imtahan sistemine gidilmesi icap eder. Örneğini tarihten ve günümüzdeki ÖSYM benzeri kurumlardan alabiliriz. Geniş ölçüde imtahan ve liyakat sistemine gidilmezse istihdamdaki adaletsizlik, kızgınlık, küskünlük, rejime ve vatana yabancılaşma ve beyin göçüne neden olur. Nitekim bu süreç başlamıştır ve ilerlemek-

tedir. Siyasi partilerin kayırmacılığına bölgeci kayırmalar da eklenmekte; bu ise vatandaş oportünizmine ve siyasetin kirlenmesine ve yozlaşmasına da neden olmaktadır.

Siyasetin çoğulcu bir ortamda yapılması farklı içtihadların öne sürülmesi (siyasi program) ve teşkilatlanması (siyasi parti) olarak düşünülmelidir. İdare bu demokratik çoğulcu sistemin icabını yerine getirecek ve hizmet verecek biçimde teşkilatlanmalıdır. Dolayısıyla idare adamı siyaseti yapacak, siyaset karar verecek merci olmayıp; siyasi kararları uygulayacak teknisyendir; bu ise hukuk, tarih şuuru ve esaslı dil bilgisi gerektirir. Mazide bu vasıflara sahip idare adamı; bugün bu vasıfları kaybeden cahil, siyasetin içine ve kadrolara yamanarak adaletsiz idare yapan bir zümre haline gelmiştir. Ön planda teknik donanımı yüksek; özel sektörde de çalışabilecek nitelikte, güvenceli bir bürokrasi kurmak yoluna gidilmelidir. Türkiye 2000'li yıllar için bunu çok kısa sürede gerçekleştirebilecek bir kapasiteye sahiptir.

ÜÇÜNCÜ BİNE GİRERKEN TÜRKİYE'DE BİLİM VE TEKNOLOJİ

Yrd.Doç.Dr. Ramazan Acun,
Hacettepe Üniversitesi

Bilimin insanlığın refah ve gelişmesi açısından öneminin ilk kez 17. Yüzyıl başlarında İngiliz düşünürü Francis Bacon

tarafından dile getirildiğini ifade ederek sözlerine başlayan Yrd. Doç.Dr. Ramazan Acun, sonraki yüzyıllardaki gelişmelerin bu düşüncüyü doğruladığını, bu sebeple de pek çok ülkenin bilim ve teknolojiyi kalkınma modellerinin ana eksenine haline getirdiğini belirtti. Bilim ve teknolojik faaliyetlerin verimlilik artışı sağlayarak kalkınmayı hızlandırdığının farkedilmesi ve teknoloji odaklı iktisat teorilerinin geliştirilmeye başlamasının 1960'lı yıllara rastladığını belirten Acun, Türkiye'nin bu durumu ilk farkedenden önceki yıllardan olduğunu ve gerekli organları o yıllarda kurduğunu ifade etti. Yrd.Doç.Dr. Ramazan Acun, Devlet Planlama Teşkilatı ve TÜBİTAK'ın bu manada kurulmuş önemli teşkilatlar olduğuna da işaret ederek, DPT'nin 1961 yılında, TÜBİTAK'ın da 1963 yılında kurulduğuna dikkat çekti ve Türkiye'deki bu alandaki gelişmeleri grafiklerle dinliyecilere aktardı.

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ELEŞTİREL BİR BAKIŞ

Doç.Dr. Servet Özdemir, Gazi
Üniversitesi

Eğitimin Türklerde her zaman önemli kurumların başında geldiğini ve ilim adamlarının devlet adamları tarafından korunduğunu ve saygı gördüğünü belirterek

tebliğine başlayan Özdemir, bununla birlikte eğitim konusunda ciddi yanlışlıkların yapıldığına dikkat çekti.

Bir sisteme yön veren temel ögenin, o sistemin felsefesi olduğunu belirten Özdemir, "Türk eğitim sistemi geçmiş ve bugünü anlamaktan uzak birtakım rakip izlenimini veren grupların mücadele alanına dönmüştür. Türkiye'de eğitim ve eğitim sorunları duygusal bakış açılarına göre yönlendirilmeye çalışılmaktadır." dedi.

Tüm dünyada iş ve toplum hayatında gözlenen değişmelerin, eğitim kurumlarını da değişmeye zorladığını belirten Özdemir, Türkiye'nin buna ayak uydurmadığını söyledi. Dünyadaki ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda görülen ilerlemelerin, eğitim olgusunu salt "okul" olarak ele almak ve eğitimi okul ile sınırlı görmek devrini kapattığını söyleyen Doç.Dr.Servet Özdemir, okul dışındaki işletmelerde de eğitimin en önemli etkinlikler arasında yer aldığını ifade ederek "artık günümüzde "okullar işyerleri, işyerleri de okul" gibi olmak zorundadır" dedi.

Bilimsel gelişme ve ilerlemeler sonucunda, bilgi aktarımına dayalı eğitim anlayışının sona erdiğini belirten Özdemir, "günümüzde "bilgiyi odak noktası yapan" eğitim anlayışı yerini "bilgilerin nasıl üretileceği" eğitim anlayışına bırakmıştır." dedi.

Bilgi toplumunda eğitim kurumunun da kendini önemli oranda değiştirmek zorunda olduğunu vurgulayan Özdemir, bilgi toplumunda okulun işlevi ve ko-

numu hakkında detaylı bilgi verdi.

21. yüzyılın en önemli eğitim sloganının "Hayat Boyu Eğitim" olacağını belirten Özdemir, eğitimdeki yeni felsefe ve yaklaşımlarında şöyle ifade etti: "Eğitimde yeni felsefe ve yaklaşımlar ve bunların uygulanması eğitimcilerin kendilerini yargılayıcı bir kişi olarak görmekten çok destekleyici bir kişi olarak görmelerine; aktarıcı bir kişi olmaktan çok, yönlendirici ve kılavuz bir kişi olarak görmelerine; sınıf duvarları içinde soyutlanmış çalışanlardan çok, aileler, öğrenciler, yöneticiler, öğretmenler, işyerleri ve bütün toplumla birlikte çalışanlar olarak görmelerine yardım edecektir." dedi.

Doç.Dr.Servet Özdemir tebliğinin sonunda bilgi toplumunda eğitimin hangi özellikleri taşıyacağı ile Türk eğitim sistemi ve sorunları hakkında geniş bilgi verdi.

DEĞERLENDİRME OTURUMU

Sempozyumun son oturumu olan değerlendirme oturumunun başkanlığını Prof.Dr. Korkut Tuna, başkan yardımcılığını da Doç.Dr. Recep Kılıç yaptı. Oturuma konuşmacı olarak, emekli öğretim üyesi Ord.Prof.Dr. Sulhi Dönmezer katıldı.

Sempozyumda sunulan tebliğler ilk yapılan müzakerelerin geneli üzerinde bir değerlendirmede bulunan Sulhi Dönmezer, yapılan konuşmaların tamamının güzel ve faydalı olduğunu, toplantılarda Türkiye'nin gerek jeopolitik, gerekse jeostratejik konuların gayet güzel işlendiğini söyledi.

2000'li yıllara girerken, her alanda Türkiye'nin bir blanchosunun çıkarılmasının şart olduğunu da belirten Dönmezer, bunun gelecek için faydalı olacağını kaydetti.

Prof.Dr. Sulhi Dönmezer, sempozyumda yapılan konuşmaların tamamının bir kitap olarak bastırılmasını da arzu ettiklerini sözlerine ekledi.

Oturum Başkanı Prof.Dr. Korkut Tuna'da sempozyumun çok geniş bir yelpazede geçtiğini, sorunların tespiti ve çözüme ulaştırılması noktasında faydalı konuşmaların yapıldığını belirtti.

RESUL MUSTAFA'YI GÖRDÜM

(20 Nisan 1999 Kutlu Doğum Haftası Anısına)

Uçtum gittim Kafdağı'na,
Zümrüdüanka'yı gördüm.
Bindim Zümrüdüanka'ya,
Bir yeşil vahâyı gördüm.
Uçtum yeşil vahâlarda,
Umman-ı deryayı gördüm.
Gökten inmiş yeryüzüne,
Koşan Burak Tay'ı gördüm.
Arzında Hûriler gezer,
Arşında Hümâyı gördüm.
Kirpiğimi tül eyledim,
Nuran bir sîmayı gördüm.
Nisan yağmuruydu sanki,
Alâimsemâ'yı gördüm.
Gözlerim kamaştı birden,
Ondördünde Ay'ı gördüm.
Hak yaratmış güzelliği,
Onda mâsivayı gördüm.
Gülistanda gülleri var,
Sinesi goncayı gördüm.
Şükür olsun Rabbim sana,
Resul Mustafâ'yı gördüm.
Ashabıyla hemhal olmuş,
Ömer'i Hamza'yı gördüm.
Ümmetiyle Hac yapıyor,
Kâbeyi, Ravza'yı gördüm.
Seyrettim o güzelliği,
O zevk-i sefâyı gördüm.
Önce yumdum gözlerimi,
Bu garib rüyayı gördüm.
Sonra açtım gözlerimi,
Şu sefil Dünya'yı gördüm.

Ömer Sağlam /TDV Müfettişi

PEYGAMBERİMİZ

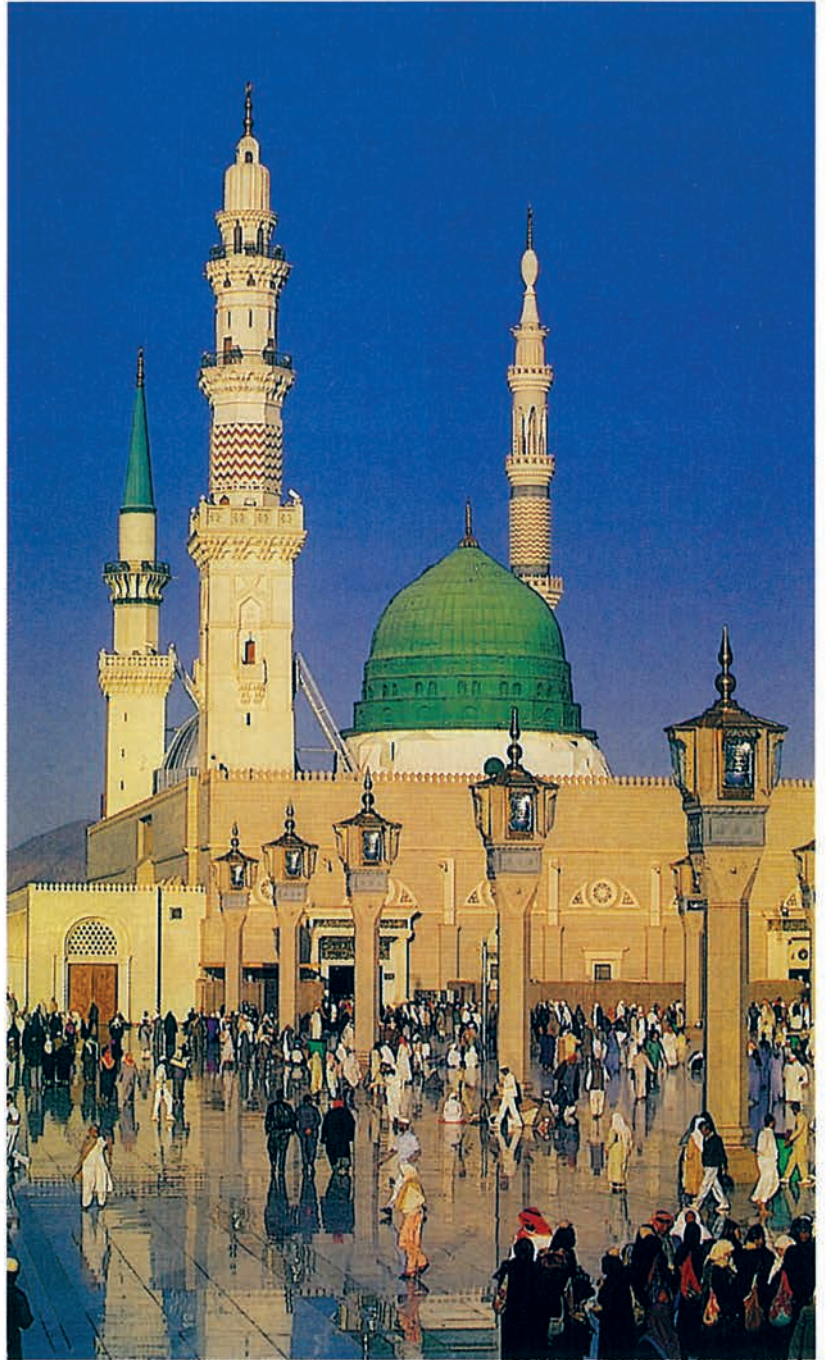
HZ. MUHAMMED (SAV)'İN HAYATI (*)

Rıza Deniz

Hz. Peygamber Miladî 571 senesi (20 Nisan) Rabiülevvel ayının 12. Pazartesi gecesi Mekke'de doğdu. Babası Kureyş kabilisinin Haşimi soyundan Abdülmuttalib'in oğlu Abdullah, annesi Zühre oğullarından Vehbin kızı Amine'dir. Anne ve baba tarafından soyu Hz. İbrahim'e dayanır. Peygamberimiz "Ben iki kurbanlığın oğluyum" demekle soyunun Hz. İbrahim'den geldiğini bildirmiştir. Adını dedesi, Muhammed koymuş. Niçin bu adı koyduğunu soranlara, "Dilerim ki gökte Hak, yeryüzünde halk onu hayırla yad etsinler" cevabını vermiştir.

Siyer kitaplarında Hz. Peygamber'in doğumunda harikulâde olayların cereyan ettiği bildirilmektedir. Bunlar Sava Gölü'nün kuruması, ateşperestlerin senelerce hiç sönmeden yanan ateşlerinin sönmesi, Kisra'nın saraylarından sütunlar yıkılması, gökyüzünün nurlanması ve âlemlere rahmet Hz. Muhammed doğdu ndasının duyulması gibi.

H z. Peygamber'in doğduğu yıllarda dünyada ve bilhassa Arap Yarımadası'nda kapkaranlık bir cehalet devri yaşıanıyordu. Allah diye kendi elleriyle yonttukları taşlara, ağaçlara tapıyorlar, kız çocuklarını diri diri toprağa gömüyorlardı. Kadınlar kumar ma-

salarında bir meta gibi alınıp satılıyor, kadına değer verilmiyordu. İçki, kumar, fuhuş çok yaygındı. Zayıf eziliyor, güçlü haksız da olsa haklı çıkıyordu. Kabileler arasında tefrikadan insanlar birbirlerini yiyordu. Millî Şairimiz (Mehmet Âkif) Bir Gece adlı şiirinde bu durumu şöyle dile getiriyor:

On dört asır evvel, yine böyle bir geceydi,
Kumdan, ayın ondördü, bir öksüz çıkıverdi.

Lâkin o ne hüsrandı ki hissetmedi gözler,
Kaç bin senedir, halbuki bekleşmedelerdi.

Nerden görecekler? göremezlerdi tabii
Bir kerre, zuhur ettiği çöl, en sapa yerd.

Bir kerrede, mamure-i dünya, o zamanlar
Buhranlar içindeydi, bu günden de beterdi.

Sırtlanları geçmişti beşer yırtıcılıkta
Dişsiz mi bir insan, onu kardeşleri yerd.

Fevza bütün afakına sarmıştı zeminin
Salgındı, bu gün şarkı yıkan, tefrika derdi.

bolluk ve bereket yağdı. Süt annesi sonra, annesine teslim etti. 6 yaşındayken annesi onu hizmetçileri Ümmüeymen ile birlikte Medine'ye babasının kabrini ziyarette götürdü. Dönüşte Ebva köyünde annesi hastalandı ve öldü. Böylece hem anadan hem babadan öksüz kaldı. Ümmüeymen onu Mekke'ye getirip dedesi Abdulmuttalib'e teslim etti. 8 yaşına kadar dedesinin yanında kaldı. Onun da vefatıyla amcası Ebû Talip onu himayesine aldı. Peygamberimizin gençliği amcasının yanında geçti. Çocukken onunla Şam'a ticaret için gitti. Konuşmaya başladığından itibaren çocukluğu ve gençliği tertemiz geçti. Hiçbir cahiliyet adetine bulaşmadı. Doğruluğu, dürüstlüğü, yardımseverliği ile şöhret buldu ve kendine en güvenilir kişi anlamında "el-Emin" ismi verildi.

Hız. Hatice ile ticaret ortaklığı yaptı. Onun güvenirliliğine hayran kalan zengin ve dul olan Hız. Hatice Peygamberimizle

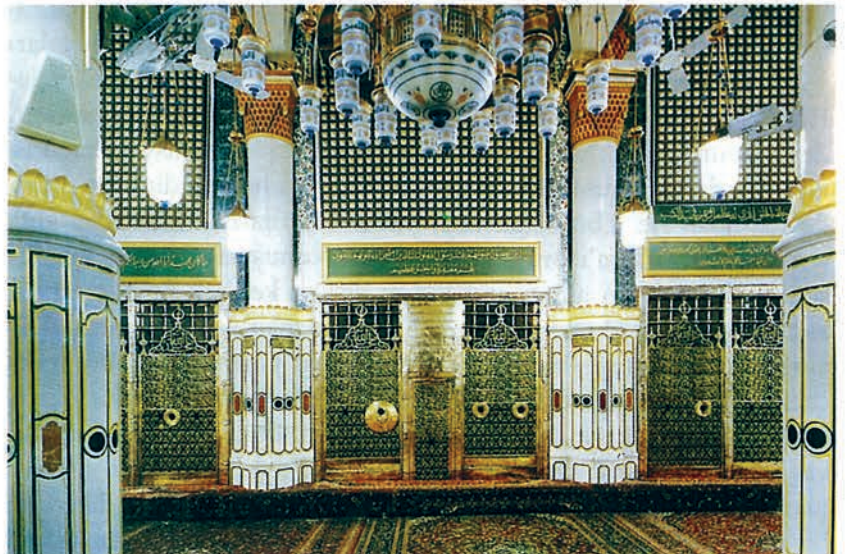
evlendi. O zaman Peygamberimiz 25, Hız. Hatice 40 yaşında idi. Çok mutlu bir yuva kurdular. Bu evlilikten Peygamberimizin Kâsım, Zeynep, Rukiye, Ümmügöl-süm, Fatıma ve Abdullah isminde 6 çocuğu oldu. Bunlardan Fatıma hariç hepsi Peygamberimizden önce vefat etiler. Şu anda soyu Hız. Ali ile Hız. Fatıma'dan devam etmektedir.

Peygamberimiz 40 yaşına kadar yaşadığı insanlar içerisinde saygın bir mevkiye sahipti. Sözüne güvenirler ve son derece itimat ederlerdi. Kıymetli eşyalarını ona emanet ederlerdi. Sözünden çıkmazlardı. Kâbe'nin tamirinde yaptığı hakemlik de bunun en güzel örneğidir.

40 yaşlarına doğru zaman zaman Hıra dağına çıkar orada, mağarada günlerce tefekkür eder, bildiğince Allah'a dua ederdi. Bazı garip olaylara şahit olmaya başladı. Garip rüyalar gördü. Gâibden sesler duymaya başladı. Miladî 610 yılı Ramazan'ın Kadir gecesinde 40 yaşında iken Cebra-il ilk vahyi Hıra dağında getirdi. Gelen ilk vahiy, Alak Süresi'nin ikrâ diye başlayan ilk ayetleri ol-

Peygamberimizin doğumundan 6 ay önce babası Abdullah Suriye seyahatinden dönerken 25 yaşında hastalanarak Medine'de vefat etmiş ve oraya defnedilmiştir.

Mekke'de yeni doğan çocukları, Mekke'nin havası ağır olduğu ve çöl ikliminde çocukların daha sağlıklı olarak yetiştikleri ve bozulmamış fasih Arapça öğrenmeleri için süt anneye vermek adettir. Peygamberimiz de Halime isminde bir kadına verildi. Halime Peygamberimizi emzirdi. 4 yaşına kadar büyüttü. Bu sayede evine

du. "Yaratan Rabbinin adı ile oku. O, insanı alaktan yarattı. Oku, kalemle öğreten, insana bilmediğini belleten Rabbin, sonsuz kerem sahibidir." Hz. Peygamber meleğin arkasından bu ayetleri okudu. Mağaradan çıkarak evine gitmek için yola düştü. Yolda "Ya Muhammed. Sen Allah'ın elçisi-sin ben de Cibrilim" dediğini duydu. Cebrail'i gördü. Korku içinde evine vardı. Hz. Hatice'ye durumu anlattı. Hz. Hatice şu sözlerle onu teselli etti: "Öyle deme, Allah'a yemin ederim ki, Cenab-ı Hak seni hiçbir vakit utandırmaz. Çünkü sen, akrabayı gözetirsin. İşini görmekten aciz kişilerin işini görürsün, fakire verir, misafiri ağırlarsın, Hak yolunda zuhur eden olaylarda halka yardım edersin." Hz. Hatice sonra onu amcazadesi Varaka'ya götürdü. O Tevrat ve İncil'i bilen bir ihtiyardı. Olanları dinledikten sonra: "Müjde sana Ya Muhammed! Allah'a yemin ederim ki sen Hz. İsa'nın haber verdiği son Peygambersin. Gördüğün melek sende önce Cenab-ı Hakk'ın Hz. Musa'ya gönderdiği melektir. Keşke genç olsaydım da kavmin seni yurdundan çıkaracağı günlerde sana yardımcı olabilseydim..." dedi.

Hz. Peygambere ilk iman eden Hz. Hatice oldu. Sonra evlatlığı Zeyd, sonra küçük yaşta Hz. Ali ve sonra da en samimî arkadaş ve dostlarından Hz. Ebû Bekir. Peygamberimiz İslâm'ı önce gizli, sonra da Allah'tan aldığı emirle aşikâre insanlara duyurdu. Yakın akrabasını Safa tepesine çıkararak çağırdı. Onlar toplandıktan sonra: "Şu dağın arkasında düşman var, size saldıracak desem bana inanır mısınız?" diye sordu. Hep bir ağızdan: "Evet inanırız. Şim-

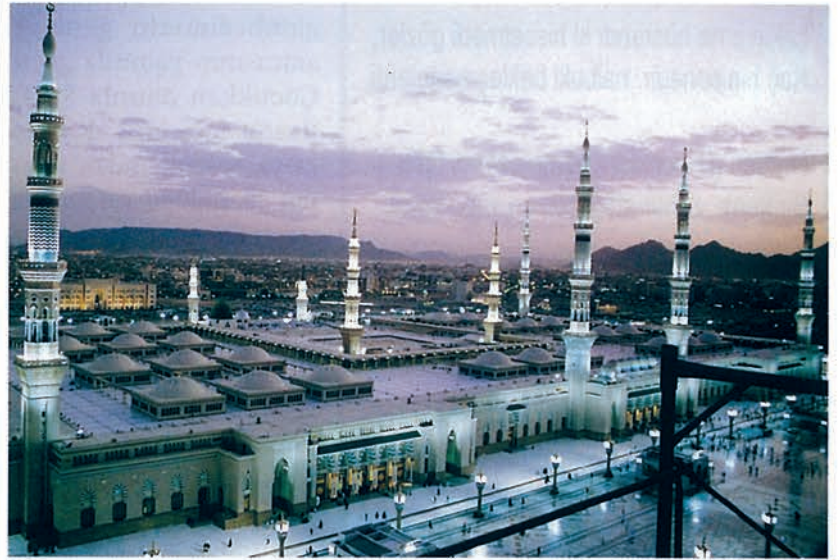
diye kadar senden yalan söz duymadık" dediler. O zaman Peygamberimiz "O halde ben size önümüzde şiddetli bir azap günü bulunduğunu, Allah'a inanıp kuluk etmeyenlerin en büyük azaba uğrayacaklarını haber veriyorum..." diyerek sözlerini bitirdi ve hemen muhalefet ettiler. Ebû Leheb: "Helâk olasıca bizi bunun için mi çağırdın?" diyerek gönlünü kırdı.

Peygamberimiz insanları İslâm'a davete devam etti. Müşrik-

Mekke devrinin onuncu yılına rastlayan bu yıla tarihçiler "hüzün yılı" adını veriyor.

Kureyşlilerin zulümleri iyice artmıştı. Peygamberimiz bir melce aramak için Taif'e gitti. Orada da sokak çocuklarına taşlattılar. Ayakları kan içerisinde kaldı, yanında bulunan hizmetçisi Zeyd kendini taşlara siper etti.

Medine'den gelen kafilelerle temas kurdu. Akabe biatları oldu. Receb ayının 27. gecesini 621'de

ler insanlara çok eza ve cefalar ettiler. Kızgın güneş altında, kızgın kumlar üstüne çırpılıp yakarak taşlarla bastırdılar. Bazıları Habeşistan'a hicret etti. İnançlarından zerre taviz vermediler. Mekke müşrikleri alay, hakaret ve işkencenin her çeşidini denediler, Haşimoğullarıyla her türlü alışverişi, konuşmayı, sosyal her türlü ilişkiyi keserek boykot ettiler. Müslümanlar aç kaldı, susuz kaldı. İslâm yine yayıldı. Bu arada Peygamberimiz iki acıklı olayla karşılaştı. Bunlardan biri kendisine büyük destek veren amcası Ebû Talib'in ölümü ile diğeri de sevgili eşi Hz. Hatice'nin vefatı.

Cenab-ı Hakk'ın ilâhî davetiyle Mirac'a yükseldi.

Peygamberimizin izniyle müslümanlar Medine'ye hicret ettiler. Peygamberimiz Miladî 622 yılnda Hz. Ebû Bekir'le birlikte hicret etti. Medineliler Peygamberimizi büyük bir sevinçle Kuba'da karşıladılar. Burada 14 gün kaldı ve bizzat kendilerinin de çalışması ile Kuba Mescidi'ni inşa ettiler. 14 gün sonra karşılamaya gelenlerle birlikte bir cuma günü deve-sine binerek Medine'ye hareket etti. İlk cuma namazını Ranuna denilen mevkide kıldırdı. Cuma namazından sonra Medine'ye hareket etti. Medine tarihî bir gün

yaşadı. Yola iki taraflı dizilen halk Allah'ın Rasulü geldi, Allah'ın Rasulü geldi diye bağıştı. Çocuklar şiirler okudu.

Herkes ey Allah'ın Rasulü bize buyur, diye davette bulundu. O, devesinin çöktüğü Hz. Halid'in evinde misafir oldu.

Medine'de ilk önce mescid ile Peygamberimizin haneleri yapıldı. Ensar ile Muhacir arasında kardeşlik esası getirildi. Peygamberimiz Hz. Aişe ile evlendi. Yahudilerle vatandaşlık antlaşması yapıldı. Ezanı Muhammedî, namaz vakitlerini ilân için meşru oldu. Hicretten sonra Medine'de müslümanlar müşriklere karşı koyabilecekleri duruma gelince cihad izni verildi. Bedir, Uhud, Hendek Savaşları Mekke müşrikleri ile yapıldı. Hayber fethedildi. Tebuk seferi yapıldı. Bir çok ülkelere İslâm'a davet için elçiler gönderildi. Arap Yarımadası baştan başa İslâm hâkimiyetine girdi ve İslâm devleti kuruldu.

Hicretin 10. yılı; Miladî 632 yılında Veda Haccı'nı yaptı. 140-150 bin müslümana Arafat'ta hitap ederek Medine'ye döndü. Hastalandı. "Lailahe illallah. Ölümün de şiddetleri var. Allahım, ölüm sıkıntılarına katlanmak için bana yardım et, beni bağışla" diye dua etti. Elini kaldırdı 3 defa: "Allahım beni Reffiki Âlâ camiasından kıl" dedi. Başı Hz. Aişe'nin kucağında olduğu halde Rabbine kavuştu.

.....

(*) Kutlu Doğum : 3

(Hazreti Muhammed ve Gençlik)

Canım kurban olsun senin yoluna
Adı güzel, kendi güzel Muhammed
Şefaate eyle bu kemter kuluna
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.

Mü'min olanların çoktur cefası
Ahirette olur zevki sefası
On sekiz bin âlemin Mustafası
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.

Miskin Yunus nider dünyayı sensiz
Sen Hak Peygambersin şeksiz gümansız
Sana uymayanlar gider imansız
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.

Yunus Emre

Türk - İslâm Kültüründe

Vatandaşlarımızın yoğun ilgi gösterdiği ve özellikle şehit yakınlarının dinleyici olarak katıldığı panelde şehitlerimiz için bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu. Saygı duruşunu müteakip İstiklal Marşımız topluca okundu. Daha sonra hafız Bilal Demiryürek tarafından Kur'an-ı Kerim tilavet edildi.

Panelde Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları Başkanı Ayşe Sucu bir açış konuşması yaptı.

Ayşe Sucu

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları Başkanı
Ankara Müftülüğü Eğitim Uzmanı

Türk milletin tarih boyunca şehitlik ve gazilik kavramlarını yüreklerinde hissettiklerini ve bu mertebelere daima bağlı kaldıklarını ifade ederek konuşmasına başlayan Ayşe Sucu Türk milletin tarih boyunca özgür ve bağımsız bir şekilde bu vatanı yaşamasını, ecdadımızın şehitlik ve gazilik kavramlarını bütün benlikleriyle özümsemelerine ve bu

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları tarafından “Türk İslâm Kültüründe Şehitlik ve Gazilik” konulu bir panel düzenlendi. Oturum Başkanlığını Prof.Dr. Nesimi Yazıcı’nın yaptığı panele konuşmacı olarak Doç.Dr. Mehmet Özdemir, Doç.Dr. Abdülhakim Yüce ve Emekli Kurmay Albay Oğuz Kalelioğlu katıldı.

rütbelere aşk derecesinde tutkun olmalarına bağladı.

Müslüman Türk Milletinin, hür ve bağımsız olmanın dışında, bir başka hayat tarzı düşünemeyeceğini, şehitlik ve gazilik kavramlarının atalarımız için olduğu kadar bugün bizim için de en az aynı nispette, önemde olduğunu belirten Ayşe Sucu, bu kavramların geleceğimizde de, yine aynı şekilde değerini muhafaza edeceğini söyledi.

Mücerret kavram ve ideallerin benimsenmesinde ve kitlelere mal olmasında müşahhas örneklerin çok önemli bir rolünün olduğunu ve yeni yetişen nesillere şehitlik ve gazilik ruhunun kazandırılmasında, bu örneklerden yararlanılmasının gerektiğini belirten Sucu, yakın ve uzak tarihimizde sayılamayacak örneklerin mevcut olduğunu söyleyerek “Yakın ve uzak tarihimizde sayılamayacak kadar örnekler vardır. Bu ör-

neklerden yazıya geçenler vardı; sözlü rivayetlerde kalan, hatta çok dar çerçevede bilinip kitlelere henüz mal edilememiş olanlar vardır. Bütün bunların ciddi bir çalışma ile derlenip toparlanması, yazılı hale getirilmesi, şiir gibi, tiyatro gibi, roman gibi, hikâye gibi çeşitli sanat eserlerine konu edilerek gelecek nesillere aktarılması gerekmektedir. Ancak böyle somut değerler manzumesiyle yeni yetişen kuşaklara örnek şahsiyetler sunulabilir. Böylece, onların, ister gerçek, ister hayalî, bize yabancı kahramanlara özenmelerine meydan vermemiş oluruz.” dedi.

İnsanoğlunun yaratılışında sahip olduğu özelliklerini koruduğu müddetçe, dindar olmaya, bir dine inanmaya ve bağlanmaya mecbur olduğunu vurgulayan Ayşe Sucu “İnsanoğlu dine muhtaç olunca, bunun tabii bir sonucu olarak Peygambere de muhtaçtır. Bu peygamber de, bizler için, tabii ki,

Şehitlik ve Gazilik

Hazret-i Muhammed (S.A.V) Efendimizdir. Çünkü, O'nun son peygamber oluşu, dinî olduğu kadar tarihî bir gerçektir. Peygamber, rehber insandır, örnek insandır. O yüzden, ona uyulması, yolundan, peşinden gidilmesi gerekir. Bunun için de, bilinmesine, tanınmasına ve doğru yorumlanmasına ihtiyaç vardır." dedi.

Hazret-i Peygamber Efendimizin, son peygamber olması hasebiyle, insanlık için fazilet ve meziyet saydığı bütün özellikleri nefsinde toplamış bir örnek insan olduğunu söyleyen Sucu "O örnek bir insandır. Nitekim, Kur'an-ı Kerim'de **"andolsun ki, sizin için Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için, Resulullah'ta güzel bir örnek vardır"** buyrulurken, sevgili Peygamber Efendimizin özelliğine Allahü Teala dikkat çekmektedir. Dolayısıyla, her fert, siyasi, iktisadî, içtimai, askerî, ilmî, beşeri konumu ne olursa olsun, Hazret-i

Peygamberde, mutlaka kendine örnek olacak, önder olacak, yön verecek bir ışık bulacaktır.

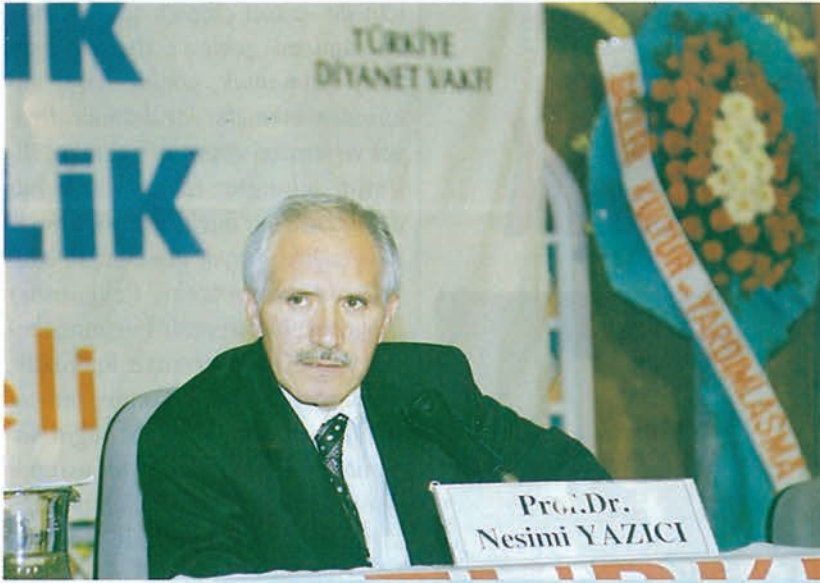
Hazret-i Peygamber bir kuldur, bir eştir, babadır, devlet başkanıdır, yargıçtır, öğretmendir, arkadaştır, komşudur. O'na hangi özelliği ile bakarsanız, o özellikleriyle en ideal tipidir; çünkü, son peygamberdir, kıyamete kadar da son örnektir.

Böyle bir şahsiyeti tanımak, bilmek, anlamak ve doğru yorumlamak, sonra da ona uyup peşinden gitmek çok zor bir iş değildir. Çünkü, tarihî kaynaklar, hiçbir şahıs hakkında olmadığı kadar Hazret-i Peygamber Efendimiz hakkında yeterli ve güvenilir bilgiyle doludur. Ancak, bu iş, samıldığı kadar da kolay değildir; çünkü, bilhassa O'nun hakkındaki bilgileri değerlendirip, doğru yorumlayabilmek ve bu yorumlarla çağımızın ve her çağın ihtiyacına cevap verecek, gidişatını yönlendirecek, sonuçlara ve prensiplere ulaşabilmek gerekir. Bunun

için de -altını çizerek söylüyorum bu cümlemi- şekle ve rivayete bağlanıp kalmamak, şekilden öze, hükümden hikmete varabilmek dirayet ve feraseti göstermek gerekir. Bilimin, tekniğin, teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesine ve bilgi çağını yaşıyor olmamıza bakarak, 14 asır önceki, Peygamber Efendimizin hayatını bugünün hayatıyla karşılaştırmaya kalkarak, kendimizi o çağda yaşamış bir hayatı örnek almaktan mustağni sayamayız. Çünkü o çağ, adı üstünde Asr-ı Saadettir, yani mutluluk çağıdır. Sadece adıyla değil, bütün özellikleriyle de mutluluk kaynağıdır." dedi.

İnsanlığın, aradan geçen bunca zamana ve kaydedilen bunca gelişmelere rağmen, hâlâ Hazret-i Peygamber'in örnek kişiliğini aşmadığını, hatta aşmak şöyle dursun, ona yaklaşamadığını belirten Ayşe Sucu, "Çünkü O'nun hayatı, sadece nazariyattan, sözden, tavsiyeden, emirden, yasaktan ibaret değildir. Bilakis, söylenenin yapılmasıdır; başkasından beklenenin, önce bizzat kendisi tarafından, en ideal şekilde yaşanmasıdır. Getirdikleri de, ister tavsiye, ister emir, ister yasak olsun, her zaman ve mekânda geçerliliğini koruyan ve insanlığın hayrına olan prensiplerdir. İşte, böyle bir hayatın, her zaman ve her mekânda incelenmesi, araştırılması, değerlendirilmesi ve amacına uygun, doğru olarak yorumlanması gerekmektedir. Bu iş için, sadece bir tek hafta, bir tek Kutlu Doğum Haftası şüphesiz yetmez. Ancak, bu haftalar da, bu iş için uygun ve güzel birer vesile olmaktadır." dedi.

Ayşe Sucu konuşmasını Peygamber Efendimizin, her biri bir toplumu ayakta tutmaya, yönlendirip güçlendirmeye yetecek kıymetli hadislerle tamamladı.

Prof. Dr. Nesimi Yazıcı

İslâm tarihinin başından itibaren, gazilik ve şehitliğin önemli bir merteye olduğunu belirterek sözlerine başlayan Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Peygamber Efendimizin hemen hemen bütün sahabesinin de gazilerden oluştuğunu söyledi.

İslâm'ı kabul etmekle şereflenmiş olan bütün toplulukların, dinleri uğruna, mukaddes bildik-

leri değerler uğruna, gerektiğinde canlarını vermekten de geri kalmadıklarını belirterek, "Yine, Peygamber Efendimiz döneminden başlayacak olursak, Hazret-i Hamza'dan, sonra O'nun sevgili torunu Hazret-i Hüseyin'den ve daha sonra devam eden zamanlar içerisinde milyonlarca aziz şehit ve gazi sayesindedir ki, vatanlar korunmuş, inanılan, beğenilen, istenen değerler yaşatılmaya devam edilmiştir." dedi.

Bütün İslâm milletleri içerisinde, Türk Milletinin şehitliğe ve

gaziliğe ayrı bir önem ve değer atfettiğine işaret eden Yazıcı, "Türk Milleti şehitliğe ve gaziliğe çok büyük değer vermiştir. Bunu söylemek de, kendi milletimize bir ayrıcalık yapmak değil, yalnızca çıplak hakikatin ifadesinden ibaret olacaktır. Çünkü, bizde, daha İslamiyet'in kabulünden başlamak üzere, Türkistan'da, ribatlarda, hem de kendi milletine karşı inandığı değerleri müdafaa etmeye çalışan gaziler ve şehitler ortaya çıkmış, bugün yaşadığımız ve ebediyete kadar da bizim milletimizin yaşamasını temenni ettiğimiz ve yaşayacağına inandığımız Anadolu toprakları da, büyük çapta, gaziler sayesinde, gazilikle birlikte şehitliği de göze alabilen ecdadımız sayesinde bizlere vatan olmuş ve bir İslâm beldesi haline gelebilmiştir.

Bizler, o kadar sevmişiz ki gaziliği ve şehitliği, bunlardan bir örnek olarak gaziliği alacak olursak, gazilik sıfatını yalnızca insanlara da vermemişiz, bazen şehirlere vermişiz, Antep'e Gaziantep demişiz, Magosa'ya Gazi Magosa demişiz, üniversitelerimize isim vermişiz, Gazi Üniversitesi demişiz ve devletimizin kurucusu Aziz Atatürk'e de verilebilecek birçok unvanlar içerisinde, onun soyismi Atatürk'le birlikte en çok benimsediği unvanları arasında Gazi Mustafa Kemal unvanını vermişizdir." dedi.

Doç. Dr. Mehmet Özdemir

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Son zamanlarda özellikle İslâm, Hazret-i Peygamber ve Müslümanlar hakkında genelde olumsuz bir imaj ortaya çıkarılmaya çalışıldığını ifade ederek sözlerine başlayan Doç. Dr. Mehmet Özdemir, İslâmın bir savaş

dini olduğu, Hazret-i Peygamber'in, bir savaş peygamberi, Müslümanların da savaştan başka bir şey düşünmeyen bir topluluk olduğu yönünde bir kanaat oluşturulmaya çalışıldığını söyledi. Bu kanaatin doğru olmadığını ve gerçekte hiç alakasının olmadığını belirten Özdemir "çünkü, her şeyden önce, İslâm kelimesinin bizatihi kendisi, savaş anlamının tam tersi olan barış manasını ifade etmektedir. Zaten, hepimiz biliyoruz ki, dinlerin de gönderiliş gayesi, en son İslâm olmak üzere, insanlığın huzur ve saadetini temin etmektir." dedi.

İslâm'da insan hayatının son derece korunduğunu ve değerli kabul edildiğini ifade eden Özdemir "İslâm'da insan hayatı korunmuştur. Bu sebepten denilmektedir ki Kur'an-ı Kerim'de **"kim bir insanı öldürmüştü, bütün insanları öldürmüş gibidir. Kim de bir insanın hayata kavuşmasına vesile olmuşsa, bütün insanların hayata kavuşmasına vesile olmuştur."** Dolayısıyla, dinin temel hedefi insanları öldürmek değil, insanları hayata kavuşturmak, insanlara hayatiyet vermektir." dedi.

Doç.Dr. Mehmet Özdemir

Hazreti Peygamberin hayatı boyunca hiç kimse ve zümrenin sebepsiz yere kanının helal olmadığına belirten Doç.Dr. Mehmet Özdemir "Hazret-i Peygamber'in hayatını dikkate alacak olursak, Hazret-i Peygamber'in, hiçbir şekilde, hayatı boyunca, başka insanlara, başka dinlerden insanlara -ki bunlar müşriklerdir, Yahudilerdir veya Hıristiyanlardır- sebepsiz, mesnetsiz yere hücum ettiğini, onların kanını helal saydığını görmüyoruz." dedi.

Cihat kavramının insanlar tarafından yanlış anlaşıldığını ve insanların yanlış şartlandırıldığını vurgulayan Özdemir, "Cihat kelimesiyle alakalı olarak da, bazen zihinlerimiz yanlış şartlandırılmış veya yönlendirilmiş olabilmektedir. Kur'an-ı Kerim'den, hem de Hazret-i Peygamber'in hadislerinden anlamaktayız ki, cihat, sırf düşmanla savaş demek değildir. Bu, cihadın bir parçasıdır, görünümünden birisidir. Birinci olarak cihat, dini öğrenmek için gayret sarf etmektir. İkincisi, dini yaşamak için gayret sarf etmek. Üçüncüsü ise, dini başka insanlara duyurmak için gayret sarf etmektir. Genel anlamda ise, bir Müslüman toplumun ayakta kalması, hem maddi hem manevi olarak kalkınması için yapılabilecek bütün faaliyetler cihat olarak değerlendirilmektedir. Savaş ise, yine, cihat kavramının işte bu zikrettiğim manalarının yanındaki bir başka manasıdır." dedi.

Savaşın, Kur'an-ı Kerim'de ve Peygamber'in hayatında en son çare olarak müracaat ettikleri bir olgu olduğunu, bu olguya müracaat edilirken de, belli kaideler, belli prensiplerin olduğuna işaret eden Doç.Dr. Mehmet Özdemir, "Müslümanların başka insanlarla savaşabilmeleri için dört temel se-

bebin olması gerekmektedir. Birincisi, Müslümanların yaşadığı bir toprağın saldırıya uğraması; ki, bu, bir savunma savaşındır. Cihada gerekçe olabilecek bir başka sebep, zulmün varlığıdır. Eğer bir yerde zulüm varsa, adalet ihlal edilmiş ise, Müslüman, o bölgeye karşı cihat ilan edebilir ve burada temel gaye de, zulmü önleyip adaleti temin etmektir. Bir Müslümanın cihat yapabilmesi için bir başka sebep, din hürriyetinin bulunmamasıdır. İslâm'ı başka bölgelerde, başka coğrafyalarda anlatmak için din hürriyeti yoksa, Müslümanlar, işte o bölgelerde insanların dini tanımları, dini anlamaları ve öğrenmeleri için o bölgeye cihat ilân edebilirler. Dolayısıyla, şunu görüyoruz ki: Cihat dediğimiz hareket, rastgele, başboş bir serseri takımının hücumu şeklindeki bir hareket değil, ya bir savunma ihtiyacına binaen, ya zulmü engelleyip adaleti temin etme maksadına matuf olarak, ya da başka insanlara dinî anlatmak maksadıyla yapılan bir gayrettir." dedi.

Doç.Dr. Mehmet Özdemir, Kur'an ve Hazret-i Peygamber'in tatbikatında bir mücahidin ya da bir gazinin cephede düşmanla muhatap olduğu andan itibaren nasıl hareket edeceğine dair de enteresan ilkeler ve prensipler bulunduğunu belirterek "Hazret-i Peygamber buyuruyor ki **"sadece savaşanla savaşılacaktır."** Yani, kim eline silahı alıp Müslümanın karşısına çıkıyorsa bununla savaşılacaktır. İkincisi, eğer bir bölgeye gittiğinizde, o bölgedeki insanlarla savaşmamak üzere anlaşmış iseniz, kesinlikle yaptığınız anlaşmalara riayet edeceksiniz, dolayısıyla verdiğiniz sözleri yerine getireceksiniz. Üçüncüsü, zorda kalmadığınız süreçte, ziraatı ve ağaçları tahrip etmeyeceksiniz. Dördüncü emir, kesinlik-

le kadınlara, ihtiyarlara ve çocuklara dokunmayacaksınız. Hazret-i Peygamber, bir başka talimat daha vermiştir, demiştir ki, mabetlere, ister havra olsun, ister kilise olsun, isterse bir başka dinin mabedi olsun, buraları yıkmayacaksınız, yakmayacaksınız ve içerisinde ibadet eden insanları öldürmeyeceksiniz. Yine, Hazret-i Peygamber'in son derece önemli bir emri, düşman ölümlerine eziyet etmeyeceksiniz." dedi.

Türklerin de, Müslüman olduktan sonra böyle bir cihat anlayışını devralarak harekete geçtiklerini ifade eden Özdemir "Miladi 10 uncu Yüzyıldan günümüze kadar da bu bayraktarlığı elhamdülillah Müslüman Türkler yapmaktadır. Bu tarih, hakikaten lekesiz bir tarihtir; bu tarih, şan şerefle dolu bir tarihtir; ama bu tarih, ilkeler ve prensiplerle dolu bir tarihtir. Onun için, bu tarihte toplu katliamlar yok, bu tarihte toplu kıyımlar yok; bu tarihte, farklı dinlerin, toplu imhası yok. Bu tarihte, farklılıkların muhafazası var; insanın hürriyetine, kimliğine, dinine saygı var. Müslüman Türkler, İslâm'a girdikleri andan itibaren, kadınıyla erkeğiyle İslâm'ı yayma mücadelesini vermeye gayret etmişlerdir." dedi.

Doç.Dr. Abdülhakim Yüce

100. Yıl Üniversitesi Öğretim Üyesi

Şehitliğin, İslâm Dininin getirmiş olduğu bir kavram olduğunu belirterek sözlerine başlayan Doç.Dr. Abdülhakim Yüce, günümüzde başkalarının da şehitlik kavramını kullanma temayülüne girdiklerini fakat bunun yersiz bir kullanım olduğunu belirterek "Bu yersiz bir kullanımdır, çünkü, şehidin faydası ve fazileti

daha çok ahirette görülecektir. Dolayısıyla da, İslâmî anlamda ahirete inancı olmayan, hatta bu arada haşır meydanında veya cennete veya

Doç.Dr. Abdülhakim Yüce

cehenneme gidinceye kadarki süre içerisinde olup biten hadiselerle inanmayan bir insan için, çok ciddi bir manası yoktur." dedi.

Şehitliğin özelliği hakkında bilgi veren Doç.Dr. Abdülhakim Yüce, Şehitliğin özelliklerini şu şekilde sıraladı:

Özelliklerden birisi şehitlik manevi bir makamdır. Ayet-i kerime, Allah C.C şöyle buyuru-

yor: "Kim, Allah'a ve Resule itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine lütuflarda bulunduğu peygamberler, sıddıklar, şehitler ve salih kişilerle beraberdir."

İkincisi, şehit geride kalanlara müjde verir. Malum, bir insanın yakınına kaybettiğinde kişi ciddi bir sıkıntı duyar, acı duyar içinde. Ama, sadece acı duyulan husus bu değildir. Ahirete inanan kişiler, ölen yakınının cehenneme gitme ve sıkıntı çekme endişesi de bize sıkıntı veya endişe verir. Şehit olan insan, geride kalanların bu endişesini izale etmek üzere, manevi cephede, manevi alanda Allah vasıtasıyla bir nevi müjdeler gönderiyor. Allah Kur'an'da şehitlerin karşılaşmış oldukları güzellikleri bir bir anlatıyor.

Üçüncü özellik veya fazilet, cennete girenlerden sadece şehitler dünyaya geri dönmek ister. Şehitlerin dışında, cennet gibi bir yere giden insan, bir daha geri dönmek istemiyor. Şehit geri dönmek, tekrar Allah yolunda şehit olmak ister.

Dördüncü özellik kabirde, kişinin dünyada yaptığı amele uygun

olarak iyilik ve azapla karşılaşması söz konusudur. Şehit, dünyada ne yaparsa yapsın, imanlı olarak şehit olduktan sonra, her türlü kabir azabı ve sualinden muaftır.

Beşinci özellik, ölüm anında şehit acı çekmez. Ölüm anında bütün ruh çekiliyor bedenden; ölüm anında, insanın hissettiği acı büyüktür. Bu acıyı, bu ızdırabı ancak ölen anlar veya hisseder, anlatmakla bitmez. Allah'ın Resulü buyuruyor ki, şehit, şehit edildiği sırada sizlerden herhangi birinizin elini bir sineğin sokması veya bir çimdik atılması kadar bir acı hisseder. Paramparça olan o vücut, o ruhun karşılaştığı ızdırıp, sadece bu kadar hissettiriliyor ona, fazla bir şey yok buyuruyor.

Altıncı özellik; şehit, henüz dünyada iken cennetle müjdelendiği. Biliyorsunuz, Aşere-i Mübeşşere dediğimiz, cennetle müjdelenen meşhur 10 tane sahabe var. Bunların dışında da, henüz hayatta iken Peygamber'in cennetle müjdelediği insanlar var. Topluca şehitlerin bütünü cennetle müjdelenmişlerdir.

Yedinci özellik; şehide verilen 6 mükâfatı bir hadis-i şerifte peş peşe zikrediyor Peygamberimiz. Buyuruyor ki: **"Şehit kanı, ilk aktığı anda günahları affolur."** Şehidin kanı ilk aktığı anda günahları silinir. **"O anda cennetteki güzel yerini görür. Kıyametin dehşetli kopuşundan emindir."** Kıyametin nasıl kopacağını hayal etmek bile istemez insan, yıldızların yörüngelerinden çıktığı, küreler arası bağın koptuğu bir an düşünün ve dünyamızın ne hale geleceğini, nasıl un ufak olacağını

düşünün. İşte o dehşetengiz hali şehit hiç hissetmez, Allah ona duyurmaz. Bu konuda ayet de var.

Bir başka özellik; Kıyamet günü, başına, değerli taşlardan yapılmış ve içindekilerle beraber dünyadan da değerli olan bir taç konulur, şehitlik tacı. Akrabalarından 70 kişiye şefaate eder. 70 kişi, herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmadan şefaatinin içerisine girer. Şehit, şehitliğiyle imanın tadını bu zirvede hisseder ve ayrıca, kabir azabından da korunur.

Şehit, yarası ve kanyla haşır meydanına gelir. Bilirsiniz, özellikle İmam-ı Azam'ın mezhebine göre, şehitler yıkanmazlar ve kefenlenmezler. Üzerlerindeki elbisesi yırtık da olsa, değerli de olsa, aynen bırakılır ve o şekilde gömülür. İmam Şafi'ye göre, namazları bile kılınmaz. Çünkü, namaz kılmak, bir ölü için dua

etmektir. Cenaze Namazı duadır. Şehidin duaya ihtiyacı yoktur. Şehitler bu haliyle haşır meydanına gelir, dolayısıyla sorgusuz sualsiz bir şekilde hesabını görüp geçer.

Berzah hayatı boyunca cennet nimetlerinden yararlanır şehit. Mücerret manada ruh için bile, ölümden sonra perispi diye isim verilen -felsefi terimler arasında geçiyor- bir beden verildiği ifade edilir. Şehitler ölmez lafı da buradan çıkıyor zaten. Şehidin cennet nimetlerinden kâmil anlamda, zirve seviyede tad alabilmesi için bedene ihtiyacı vardır. İşte bu bedeni, misali olarak Allah C.C ona bir beden verir.

Başka bir konu, kul hakkı dışında bütün günahları affolur.

Şehitlerimizin, öbür dünyada karşılaşacağı bu güzel faziletlerden biz de yararlanmak istiyoruz ya Rabbi, bize de nasip et.

Hüseyin Çelikcan

(Gaziler Kültür ve Yardımlaşma Vakfı İkinci Başkanı)

Efendim, Malazgirt, Çanakkale, İstiklal, Kore, Kıbrıs derken, yaklaşık 25 - 30 yıldır başımızda bir PKK terör belası var, biliyorsunuz. Bu hainler, vatanınızın bir bölümünü bize verin diyorlar ve âdeta milletimize ve ordumuza karşı isyan hareketi başlatmışlardır. Biz de, onlara karşı, hayır böyle bir şey olmaz, sizin hakkınızdan geleceğiz, bu hıyanetin hesabını sizden soracağız şeklinde mücadele içerisindeyiz.

1992 yılında, güneydoğu bölgemizde vatanî görevlerini bitirip, terhis belgelerini alıp, sılalarına dönmek üzere Bingöl civarında bindikleri vasıta ile memleketlerine hareket edecekleri sırada, bu PKK'lı teröristlerin tuzağına düşen 33 mehmetçimiz vardı. Bunlar için güzel bir şiir de kaleme aldım.

ya da düşman mevziini delip geçiyor. İşte, Türk ordusuna Çanakkale’de zaferi kazandıran ruh, bu ruhtur” diyor.” dedi.

Günümüzde de, Türk Milletinin ruhunda, bu inanışından kaynaklanan şehit olma, gazi kalma aşkının aynen yaşadığını bunun en yakın örneğinin de Kıbrıs Barış Harekâtında yaşandığını belirten Kalelioğlu, Kıbrıs Barış Harekâtına katılmış, cephede savaşmış bir komutan olarak, bu savaşta insanların vatanları ve mukaddesatları için nasıl savaştıklarını hatıralarıyla anlattı.

Oğuz Kalelioğlu, Şehitlik makamı için ölümü göze alan askerlerin, o heyecanla ve aşkla savaşa girdiklerinde savaşta kahramanca bir fırtına gibi estiklerini ve mutlaka zaferi de elde ettiklerine şahit olduğunu sözlerine ekledi.

Türk Ordusunda şehitlik ve gazilik kavramının yaşamakta olduğunu belirten Kalelioğlu “Mensubu olmaktan gurur duyduğum kahraman Türk Ordusunda gazilik ve şehitlik kavramı bugün de aynı anlamıyla yaşamaktadır. Bakınız, binlerce mehmetçimiz, subayımız, vatan topraklarını bölmek isteyen PKK terör örgütüne karşı canını esirgememiştir, aynı heyecanla çarpışmıştır. Bunların hepsi de şehittir; çünkü, mukaddes topraklarımız, bayrağımız, istiklalimiz, hürriyetimiz, bu hürriyetin içinde inanç hürriyeti de vardır, şu okunan ezanlar, her şey vardır, namuslar vardır, insanın mal, can, her hürriyeti vardır. O halde, devletimizin bütünlüğüne, milletimizin varlığına yönelen her tehlikede, ister içeriden gelsin ister dışarıdan, aynı şekilde düşmandır ve düşmana karşı yapılan her mücadele de şehitliği tam anlamıyla gerçekleştirir.” dedi.

Panel okunan hatim duasıyla sona erdi.

Şehit Anası

Bizim, bu vatan için yavrularımız nasıl seve seve canlarını vermişlerse, bizler de onların en güzel mertebede olduğuna inanıyoruz ve bizi o gurur ayakta tutuyor. Bizi, bir tek rabbimin vereceği mükâfat, onların en iyi yerde olmaları teselli ediyor. İnanın, başka hiçbir şey, bizi teselli edecek gibi değil. Geçen sene, dört ay, inanın bana Türkiye dar geldi. Yavrum beni Hacca götürmek istiyordu, nasip olmadı. Ama, ben bu duygularımı anlattığım zaman, bana orada yaşlı bir hacı teyze o gece oturup şehitlerimiz üzerine bir şiir yazmış, o şiirin son mısrasında şöyle diyordu.

Güller açmış yanağında,
Şehadeti dudağında,
Sanki cennet kucağında,
Bir mehmetçik can veriyor.

Bu mısraındaki olayı inanın ben şehidimin başında yaşadım, onu size vurgulamak istiyorum. Güller açmış yanağında, şehadeti dudağında. Gerçekten, benim yavrum, “anne dört aydır yıkanamadık” diyordu. “Dört aydır askerlerime bit düştü” diyordu, ben buradan ilaç gönderiyordum. Ama, inanın şehit geldiğinde, ben açıp yüzüne baktığımda, yavrumun yanakları öyle kırmızı değildi, kıpkırmızıydı. Dört aylık yıkanmamış yavrumun saçları pırl pırlıdı, en iyi şampuanlarla yıkasaydınız, öyle pırl pırl olmazdı. Zulfünü dökmüşlerdi, ayna gibi parlıyordu yavrum. Gerçekten, şehadetleri dudağında kıpkırmızıydı yavrumun. Bunu gerçekten yaşadım.

“Adı Güzel, Kendi Güzel Muhammed”

Murat Dündar

Sevme hissi, aşk ve muhabbet anlamlarını içermektedir. Kelimenin master hâli ise; beğenmek, tercih etmek, hoşuna gitmek anlamlarına gelir.

Canlıların bir şekilde olaylara hissi davranmasından ve bu hissiyatla bütün değerlere önem vermesinden kaynaklanan bir araç olarak insanlığı birbiriyle bütünleştiren sevgi; her insanda değişik amaçlarla ve duygularla ortaya çıkar. Sevginin geniş bir kavram olması bizleri değişik kişilere, bir öndere, lidere, sevgiliye, diğer canlılara, hatta ülke ve vatan gibi değerlere yöneltir.

Yaşadığımız çağ sevginin köreldiği bir çağ olmuştur. Sevgiden uzaklaşmış; kuru, mekânîk nesneler hâline gelmişiz. Bizler hayatımızdaki zorlukların ve güçlüklerin önündeki perdeyi sevgiyle aşacağımızı anlamıyor ve her geçen gün sanki sevgisizliğin peşinden koşuyoruz. Aslında sevgi insanları hayata bağlayan, hayat içindeki yaptığımız kimi doğru kimi yanlış tutumlara kaynaklık eden bir olaydır. Esasında ilâhî sevgiden mahrum olan dünyevî sevgiyi de yaşayamaz. Allah, Peygamber ve kutsal değerler sevgisini tadanlar, dünyadaki varlıkların sevgisini daha iyi anlıyor ve onlara “Yaratılanı Yaradandan ötürü sevme” ilkesiyle yaklaşıyor.

Bu doğrultuda Cenab-ı Hakk'ın en seçkin kulu ve “habibim” (sevgilim) dediği Peygamberimizin yeri çok ayırdır. Allah'ın sevgilisi, insanların lideri, önderi, mahlukatın varolma sebebi olan Peygamberimize duyulan sevgi, İslâm estetik ve edebiyatının beslediği ana kaynak olmuştur.

Bu çerçevede sayısız sanatkâr, asırlardan beri Peygamberimize olan muhabbetlerini kuyumcu ustalığıyla eserlerine işlemiştir. Peygamber sevgisini işleyen şiirlerin bir kısmı insan kavramına vurgu yaparak, oradan da en üstün insana; Peygambere geçmişlerdir.

Mesela Şeyh Galip, Terci-i Bend'inde insanı şöyle tarif ediyor:

Sendedir mahzen-i esrâr-ı mahabbet sende,
Sendedir ma'den-i envâr-ı fütüvvet sende,
Gizli gizli dahi vardır nice hâlet sende,
Ma'rifet sende, hüner sende, hakikat sende,
Nazar etsen yer-ü gök düzâh-u cennet sende,
Arş-u kursiyü melek sendedir elbet sende.
Hoşça bak zatına kim zübde-i âlemsin sen,
Merdüm-i dide-i akvân olan Ademsin sen.

Sevgi sırlarının mahzeni, o sırlar hazinelerinin bulunduğu yer sendedir sende. Erlik, yiğitlik nurlarının madeni sendedir sende.

Gizli gizli daha nice ruh halleri var sende. Tanıyıp anlayış sende, hüner sende, hakikat sende. Baksan görürsün ki yer de gök de cehennem de cennet de sende; arş da sende, kürsi de melek de elbet sendedir sende.

Kendine bir hoşça bak; âlemin özüsün sen; varlıkların gözbebeği olan insansın sen.

İnsanı bu muhtevada gören Şeyh Galip, Peygamberimize olan sevgisini Müseddes-i Naat-i Şerif-i Nebevî adlı şiirinde en muhkem ifadelerle şu şekilde dile getiriyor:

Hutben okunur minber-i iklim-i bekada
Hükümün tutulur mahkeme-i rûz-i ceza'da
Gülbank-i kudûmun çekilir Arş-i Hudâ'da
Esmâ-i şerifin anılır arz u semâda
Sen Ahmed ü Mahmud u Muhammed'sin efendim
Hakdan bize sultân-ı mü'eyyedsin efendim

Millî şairimiz Mehmet Âkif Ersoy, insanın temel niteliklerini şu özlü ifadeyle vurguluyor:

Senin mahiyetin hatta meleklerden de ulvidir,
Evâlim sende pinhândır, cihanlar sende matvîdir,
Meleklerden büyük hem çok büyük tebcile mazharsın,
Tekâlifin emânet-gâhısın, bir başka cevhersin.

Hz. Ali ise, “Sen küçük bir cisim olduğunu sanırsın ama, en büyük âlem senin içinde gizlidir”. diyerek insanoğlunun âlemlerin en yücesi olduğunu belirtmiştir.

İnsanoğlunun dünyaya gelmesindeki ana gaye sevgidir. Fakat sevgi kavramı toplumlardan toplumlara, hatta zamandan zamana değişir. Muhammed İkbâl İslâm toplumlarının sevgi anlayışını diğer toplumların anlayışından ayırır. Kendisi her şeyden önce aşka inanır. Ona göre insanın aslı cevheri aşktır. Ve aşk insanı insaniyet (müteal) hâle getirir.

“Garplılarda zekâ ve meharef bir hayat nizamıdır. Şarkta ise kâinatın sırrı aşktır. Zekâ aşka sahip olursa Hakk'ı bulabilir. Aşkın da esaslı temeli zekâdır. Aşk zekâ ile el ele verirse yepyeni bir âlem vücuda getirir”. demektedir.

Kulların Cenab-ı Hakk'a olan sevgisi; sevgilerin en aşkındır. Bu sevginin içinde yer alan bir çok unsur vardır. Bizi, dünyevî sevgiden ilâhî sevgiye götüren birçok husus vardır. Allah'ın varlığındaki büyüklük, dünyanın ve biz insanların sahibi olması, eşsiz ve tek olmasındaki esrarengizlik, ona olan saygı ve sevginin izleri, dönüşümümüzün yine ona olacağı hususları bu sevginin kapsam alanı içindedir.

Sevgiyi ilâhî ve dünyevî olarak ikiye ayırırsak; ilâhî sevgi (Allah-Peygamber sevgisi) insanın derunundaki yerini doğuşundan ölümüne kadar olan zamanı kuşatmaktadır. İlâhî sevgiyi tanıdıkça, ona yaklaştıkça, büyüklüğünden gönlümüzdeki yeri artar; bitmeyen, eksilmeyen ve sönmeyen bir meş'ale hâlini alır. Dünyevî sevgi ise; zamanla aşınmaya başlar, insanları tanıdıkça veya sevilen değerlere yaklaştıkça tükenmeye yüz tutar ve azalır. Dünyevî sevgide

aldatma ve ihanet vardır. İlâhî sevgide bu gibi hissiyatlara yer yoktur. Sevgilerin gerçeği Allah'a olan sevgidir.

Cevrî ;

Hem ne haddimdir benim vasfa
cür'et eyleyem,
O şehinşâh-ı leamrûk taht-u levlâk
efseri.

(O'nun vasfını anlatmaya cesaret benim ne haddimdir? Çünkü, O “Leamrûk” şehinşahının tahtı ve levlak tacı olmuştur) demektedir.

Türk edebiyatının birçok şiiri-

“Adı Güzel, Kendi Güzel Muhammed”

Murat Dündar

Sevme hissi, aşk ve muhabbet anlamalarını içermektedir. Kelimenin master hâli ise; beğenmek, tercih etmek, hoşuna gitmek anlamlarına gelir.

Canlıların bir şekilde olaylara hissi davranmasından ve bu hissiyatla bütün değerlere önem vermesinden kaynaklanan bir araç olarak insanlığı birbiriyle bütünleştiren sevgi; her insanda değişik amaçlarla ve duygularla ortaya çıkar. Sevginin geniş bir kavram olması bizleri değişik kişilere, bir öndere, lidere, sevgiliye, diğer canlılara, hatta ülke ve vatan gibi değerlere yöneltir.

Yaşadığımız çağ sevginin köreldiği bir çağ olmuştur. Sevgiden uzaklaşmış; kuru, mekânîk nesneler hâline gelmişiz. Bizler hayatımızdaki zorlukların ve güçlüklerin önündeki perdeyi sevgiyle aşacağımızı anlamıyor ve her geçen gün sanki sevgisizliğin peşinden koşuyoruz. Aslında sevgi insanları hayata bağlayan, hayat içindeki yaptığımız kimi doğru kimi yanlış tutumlara kaynaklık eden bir olaydır. Esasında ilâhî sevgiden mahrum olan dünyevî sevgiyi de yaşayamaz. Allah, Peygamber ve kutsal değerler sevgisini tadanlar, dünyadaki varlıkların sevgisini daha iyi anlıyor ve onlara “Yaratılanı Yaradandan ötürü sevmek” ilkesiyle yaklaşıyor.

Bu doğrultuda Cenab-ı Hakk'ın en seçkin kulu ve “habibim” (sevgilim) dediği Peygamberimizin yeri çok ayndır. Allah'ın sevgilisi, insanların lideri, önderi, mahlukatın varolma sebebi olan Peygamberimize duyulan sevgi, İslâm estetik ve edebiyatının beslediği ana kaynak olmuştur.

Bu çerçevede sayısız sanatkar, asırlardan beri Peygamberimize olan muhabbetlerini kuyumcu ustalığıyla eserlerine işlemiştir. Peygamber sevgisini işleyen şiirlerin bir kısmı insan kavramına vurgu yaparak, oradan da en üstün insana; Peygambere geçmişlerdir.

Mesela Şeyh Galip, Terci-i Bend'inde insanı şöyle tarif ediyor:

Sendedir mahzen-i esrâr-ı mahabbet sende,
Sendedir ma'den-i envâr-ı fütüvvet sende,
Gizli gizli dahi vardır nice hâlet sende,
Ma'rifet sende, hüner sende, hakikat sende,
Nazar etsen yer-ü gök düzâh-u cennet sende,
Arş-u kursiyü melek sendedir elbet sende.
Hoşça bak zatına kim zübde-i âlemsin sen,
Merdüm-i dide-i akvân olan Ademsin sen.

Sevgi sırlarının mahzeni, o sırlar hazinelerinin konduğu yer sendedir sende. Erlik, yiğitlik nurlarının madeni sendedir sende.

Gizli gizli daha nice ruh halleri var sende. Tanıyıp anlayış sende, hüner sende, hakikat sende. Baksan görürsün ki yer de gök de cehennem de cennet de sende; arş da sende, kürsi de melek de elbet sendedir sende.

Kendine bir hoşça bak; âlemin özüsün sen; varlıkların gözbebeği olan insansın sen.

İnsanı bu muhtevada gören Şeyh Galip, Peygamberimize olan sevgisini Müseddes-i Naat-i Şerif-i Nebevî adlı şiirinde en muhkem ifadelerle şu şekilde dile getiriyor:

Hutben okunur minber-i iklîm-i bekada
Hükümün tutulur mahkeme-i rûz-i ceza'da
Gülbank-i kudûmun çekilir Arş-i Hudâ'da
Esmâ-i şerîfin anılır arz u semâda
Sen Ahmed ü Mahmud u Muhammed'sin efendim
Hakdan bize sultan-ı mü'eyyedsin efendim

Millî şairimiz Mehmet Âkif Ersoy, insanın temel niteliklerini şu özlü ifadeyle vurguluyor:

Senin mahiyetin hatta meleklerden de ulvidir,
Evâlim sende pinhândır, cihanlar sende matvîdir,
Meleklerden büyük hem çok büyük tebcile mazharsın,
Tekâlifin emânet-gâhısın, bir başka cevhersin.

Hz. Ali ise, “Sen küçük bir cisim olduğunu sanırsın ama, en büyük âlem senin içinde gizlidir”. diyerek insanoğlunun âlemlerin en yücesi olduğunu belirtmiştir.

İnsanoğlunun dünyaya gelmesindeki ana gaye sevgidir. Fakat sevgi kavramı toplumlardan toplumlara, hatta zamandan zamana değişir. Muhammed İkbâl İslâm toplumlarının sevgi anlayışını diğer toplumların anlayışından ayırır. Kendisi her şeyden önce aşka inanır. Ona göre insanın aslı cevheri aşktır. Ve aşk insanı insanüstü (müteal) hâle getirir.

“Garplılarda zekâ ve meharek bir hayat nizamıdır. Şarkta ise kâinatın sırrı aşktır. Zekâ aşka sahip olursa Hakk'ı bulabilir. Aşkın da esaslı temeli zekâdır. Aşk zekâ ile el ele verirse yepyeni bir âlem vücuda getirir”. demektedir.

Kulların Cenab-ı Hakk'a olan sevgisi; sevgilerin en aşkındır. Bu sevginin içinde yer alan bir çok unsur vardır. Bizi, dünyevî sevgiden ilâhî sevgiye götüren birçok husus vardır. Allah'ın varlığındaki büyüklük, dünyanın ve biz insanların sahibi olması, eşsiz ve tek olmasındaki esrarengizlik, ona olan saygı ve sevginin izleri, dönüşümünün yine ona olacağı hususları bu sevginin kapsam alanı içindedir.

Sevgiyi ilâhî ve dünyevî olarak ikiye ayırırsak; ilâhî sevgi (Allah-Peygamber sevgisi) insanın derunundaki yerini doğuşundan ölümüne kadar olan zamanı kuşatmaktadır. İlahî sevgiyi tanıdıkça, ona yaklaştıkça, büyüklüğünden gönlümüzdeki yeri artar; bitmeyen, eksilmeyen ve sönmeyen bir meş'ale hâlini alır. Dünyevî sevgi ise; zamanla aşınmaya başlar, insanları tanıdıkça veya sevilen değerlere yaklaştıkça tükenmeye yüz tutar ve azalır. Dünyevî sevgide aldatma ve ihanet vardır. İlahî sevgide bu gibi hissiyatlara yer yoktur. Sevgilerin gerçeği Allah'a olan sevgidir.

Cevrî ;

Hem ne haddimdir benim vasfa cür'et eyleyem,
O şehinşâh-ı leamrûk taht-u levlâk efseri.

(O'nun vasfını anlatmaya cesaret benim ne haddimdir? Çünkü, O “Leamruk” şehinşahının tahtı ve levlâk tacı olmuştur) demektedir.

Türk edebiyatının birçok şiiri

ne ana konu teşkil eden şiir, hikâye ve romanımızı ayakta tutan konuların başında sevgi gelir. Din, peygamber, millet, insan, doğa ve hayvan sevgisi her zaman edebiyatımızın baş temalarından biri olmuştur.

Klâsik şairlerimiz Allah-Peygamber-İnsan sevgisini tada tada yaşadıklarını şiir ve sözleriyle her zaman göstermişlerdir.

Yunus Emre; Anadolu'yu karış karış gezerek, insanlara sevgiyi, Allah aşkını, İslâm'ı anlatmıştır. Allah aşkı ile yanıp tutuşan bir gönlü, insan sevgisiyle dolu bir yüreği vardır.

İlâhî sevgisinin büyüklüğüyle dünyevî sevgiyi aşmış ve bu sebeple duymuş olduğu muhabbet çok ulvî bir değere sahiptir.

Araya araya bulsam izini,
İzinin tozuna sürsem yüzümü,
Hak nasib eylese görsem yüzünü,
Ya Muhammed! Canım arzular Seni.
Bir mübarek sefer olsa da gitsem,
Kâ'be yollarında kumlara batsam,
Mah cemâlin bir kez düşte seyretsem,
Ya Muhammed! Canım arzular Seni.

Yine şair Muhammed İkbal ise;

Ey zuhûru ile hayata gençlik getiren
"Hazreti Muhammed", Senin tecellin: hayat rüyâsının tabiridir. (Âlemlerin yaratılmasına Sen sebepsin.)

Yeryüzü Senin barıgahına saha olduğu için kıymet kazanmıştır. Semalar Senin kargâhının damını öpebildiği için ulvidir.

Ben Seni gördüm, anamdan babamdan daha çok sevdim.

diyor.

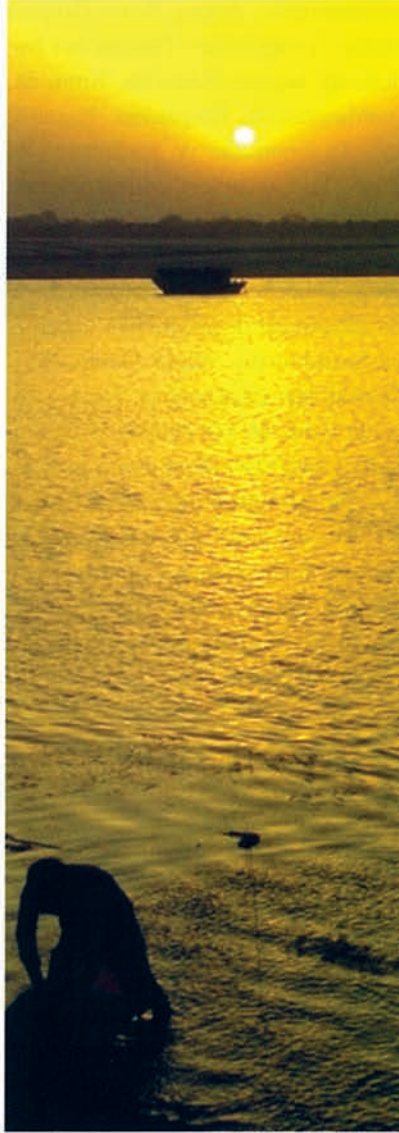
İşte ana-baba-yar sevgisini geride bırakan "kutlu insan" sevgisi. Peygamber sevgisi mutlak sevginin bir alt aşamasıdır. Daha doğrusu mutlak sevginin yolu peygamber sevgisinden geçmektedir. Çünkü o, insanların en hayırlısı ve en güzeldir.

Bir de Şeyh Sadi'ye kulak verelim;

Ya Muhammed, senin gibi dayanağı olan bir ümmetin gönlünde gam ve kaygı olur mu?

Kaptanı Nuh olan geminin, deniz dalgalarından korkusu bulunur mu?

Bizler tanıyabildiğimiz kadar Peygamber Efendimizi sevmiş onu hayatımıza davranışlarıyla, sözleriyle, yaşantısıyla örnek almışız.

Necip Fazıl ne diyor:

"Müjdecim, Kurtarıcım, Efendim Peygamberim,

Sana uymayan ölçü, hayat olsa tepirim."

Bu bir şuur hâlidir. İnanc şuur. Bir mücadele esprisidir.

Süleyman Çelebi Mevlid-i Nebi'sinde ise;

"Ey gönüller derdinin dermanı Sen,

Ey yaratılmışların Sultânı Sen.

Ey risâlet tahtının Sen Hâtîmi,

Ey nübüvvet mührünün Sen Hâtemi.

Sensin ol sultân-ı cümle enbiyâ,

Nûr-i Çeşmi evliyâ-vü asfiyâ

Çünkü nûrun rûşen etti âlemi,

Gül cemâlin gülşen etti âlemi."

Sen yaratılanların sultanısın. Peygamberlerin en sonuncusu sensin, senden sonra o tahta oturacak kimse yok. Sen ilminle ve hayatınla ışık saçan, örnek olansın, peygamberlerin içinde teksin. Çünkü senin Peygamberliğin aydınlık etti âlemi, Senin ışığınla değerlendirildi dünya demektir.

Ali Ulvi Kurucu, şöyle diyor;

"Rûhum Sana âşık, Sana hayrândır Efendim,

Bir ben değil âlem Sana kurbandır Efendim.

Tâ arşa çıkar her gece âşıkların âhi,

Dîdârına âşık Ulu Yezdan'dır Efendim.

Aşkınla buhurdan gibi tûtmekte bu kalbim,

Sensiz bana Cennet bile hicrândır Efendim.

Kitmîrim ey Şâh-ı Rusul, kovma kapından,

Asilere lütfun yüce fermândır Efendim."

Ali Ulvi Kurucu Peygamber sevgisini vecd hâli duygusuyla ele alıyor. Peygambere olan muhabbetini dile getirirken kendinden geçer. "Sensiz bana Cennet bile hicrândır Efendim" demektir.

Yaman Dede;

"Susuz kalsam, yanan çöllerde can versem elem duymam,

Yanardağlar kaynar bağrımda, ummanlarda nem duymam,

Alevler yağsa göklerden ve ben masseyleşem duymam,

Cemâlinle ferahnâk et ki yandım ya Rasulallah!

Ne devlettir yumup aşkınla, göz râhında can vermek,

Nasib olmazmı Sultânım haremğâhında can vermek,

Sönerken gözlerim âsan olur âhında can vermek,

Cemâlinle ferahnâk et ki yandım ya Rasulallah!"

Eski şairlerimizden Yaman Dede onun gül yüzünü bir kez görebilme pahasına canını, hayatını verebileceğini vurgulamaktadır.

Bu ne büyük bir sevgi!

Yüzünü bir kez görebilme uğruna hayatını feda etme, onunla olabilmek için varlığını ortaya koyabilmek...

Misalleri çoğaltmak elbette mümkün. Ama maksat anlaşılmıştır. Peygamberimiz, şiirimizin sevgi kaynağıdır, şiirimizin baş tacıdır. Yeni bir "Kutlu Doğum" da, Onun Kutlu Doğumu'nu içtenlikle kutluyoruz. Diğerler, insanlık onun nurundan nasibini alır.

*Gazi Üniversitesi
Felsefe Bölümü
Akademisyenlerinden
Prof.Dr. Süleyman Hayri
BOLAY ile 11.03.1999
tarihinde “Kutlu Doğum
Haftası” hakkında
yapılan röportaj metni:*

Bu röportaj:

*11.03.1999 tarihinde
Gazi Üniversitesi Felsefe
Bölümü
Akademisyenlerinden
Prof. Dr. Süleyman
Hayri BOLAY ile 1998-
1999 öğretim yılı Bahar
Dönemi Türk Halk
Edebiyatı dersi ödevi için
Ders Sorumlusu Bahar
AKPINAR'ın isteği
doğrultusunda
yapılmıştır.*

- Kutlu Doğum Haftası nedir?

Prof.Dr. Süleyman Hayri BOLAY-Kutlu Doğum Haftası, Peygamber Efendimizin doğumunun çeşitli bilimsel, sanatsal faaliyetlerle kutlanmak üzere konulan bir haftadır.

Hafta, 1989'da konulmuştur. ve o sene ilk defa Ankara içinde zengin programla bir hafta süreyle kutlanmıştır. Daha sonraki yıllarda Ankara dışında da taşarak bütün illerde kutlanmaya başlanmıştır. Bu sene 666 civarında ilçede program hazırlanmıştır. Bunun yanında bazı beldelerde ve köylerde de, belde ve köylerin talebi üzerine Kutlu Doğum Haftası programları icra

edilmektedir. Ayrıca Kutlu Doğum Haftası programları Türkiye'nin hudutlarını aşarak Kıbrıs'da, Kırım'da, Azerbeycan'da, Kırgızistan, Kazakistan, Türkmenistan ve Tacikistan gibi Türk Cumhuriyetleri ve Bulgaristan, Makedonya gibi Türklerin bulunduğu yerlerde ayrıca Almanya başta olmak üzere Türklerin bulunduğu diğer Avrupa ülkelerinde de programlar yapılmaya başlanmıştır. Hatta Güney Afrika'daki bazı müslümanlar Türkiye Diyanet Vakfı'nın icra ettiği bu programlardan haberdar olarak konuşmacı istemiştir ve oradaki programlara Türkiye'den konuşmacı gönderilmiştir. Dolayısıyla Kutlu Doğum Haftası kısa zamanda Türkiye çapında ve bütün müslümanlar nazarında büyük bir alakaya mazhar olmuştur.

- Kutlu Doğum Haftası'nın Amacı Nedir?

Prof.Dr. Süleyman Hayri BOLAY-Peygamberimizi Türklere doğru tanıtmak dolayısıyla Peygamberimize olan tarihi Türk sevgisini canlandırmak. Hz. Peygamberin mesajlarını Türkçe konuşup ve anlayan her çeşit insana ulaştırmaya çalışmak, hatta İslam'a ve Hz. Peygamber'e karşı olanlara dahi ayrıca hedef kitle olarak cami cemaatinin dışındaki insanlar seçilmiştir. Onlara ulaşmak, onlarla iletişim kurabilmek için uygun olan metodlar seçilmiş olup yerine ve zamanına göre uygulamaya devam edilmektedir. Bunun yanında Kutlu Doğum Haftası ile İslam'ın dünkü ve bugünkü meselelerini entellektüellerin katılımıyla tartışmak ve onların katılımlarıyla yeni çözümler üretmek. Bunun için de devamlı yahut her sene Ankara başta olmak üzere üniversitelerin bulunduğu bazı merkezlerde bilimsel toplantılar yapılmaktadır. Bu toplantılarda sunulan tebliğler ve müzakereler kitap halinde kamuya sunulmaktadır. Bu arada şunu da belirtmekte fayda vardır. Kutlu Do-

ğum Haftası yeni konulmuş bir hafta değildir. Çünkü Türkler arasında eskiden beri Peygamberimizin doğumunu kutlama programları yapıyordu. Mesala: Erbil Ata Beyi Muzaffereddin GÖKBÖRÜ 13. yüzyılda haftalarca süren zengin programlar halinde peygamberimizin doğumu kutlanmaktadır. Bunun için İslam dünyasından çeşitli alimleri, sanatkarları çağırıyor, şölenler yapıyor, aşlar dağıtılıyor, yoksullar giydiriliyor, hastalar bizzat Gökbörü tarafından ziyaret ediliyordu. Yani işin bilimsel ve sanatsal yönünün yanında toplumsal yönüne de ağırlık veriliyordu. Benzeri kutlama olayları çeşitli zamanlarda Selçuklularda ve Osmanlılarda devam etmiştir. Hatta Osmanlı Sadrazamı Lütfi Paşa “Asat-nâme” adlı siyaset eserinde Sadrazamın görevleri arasında Hz. Peygamber'in doğumunun kutlanmasını da sayar. 1910'da kutlamalar resmileştirilmiştir.

Cumhuriyet döneminde de zaman zaman aksamalara uğrasa da kutlamalar devam etmiştir. Bilhassa 1950'de Demokrat Parti'nin iktidara gelmesinden sonra radyolarda mevlid okutulmaya başlanmıştır. İşte Kutlu Doğum Haftası bir hafta boyunca İslam'ı Hz. Peygamber'i tanıtmak ve sevdirmek amacıyla eski bir geleneğin devamı olarak yeni şartlara göre düzenlenmiş olmaktan ibarettir.

- Kutlu Doğum Haftası'nda İnsanlar ne gibi Faaliyetlerde Bulunuyorlar?

Prof.Dr. Süleyman Hayri BOLAY-Türkiye'de Müslümanlar olarak her kesimden insanlar Kutlu Doğum kutlamalarına büyük bir alaka göstermektedirler. Bu alaka öğrencilerden, sendikacılara, bilim adamlarına, sanatçılara, sanayi ve işadamlarına, siyaset ve devlet adamlarına kadar her kesimde yaygınlaşmaktadır. Bu çerçevede il ve ilçelerdeki kutlamaları müftüler, üniver-

sitelerin temsilcileri ve diğer bazı kuruluşların (Belediye gibi) yetkilileri yönetmektedir. Bu çerçevede bir çok il ve ilçelerde çeşitli kompozisyon yarışmaları düzenlenmekte, fakirlere yemek verilmekte, halka bir takım filmler gösterilmekte, bazı klinikler bir gün boyunca ücretsiz hasta tedavi etmektedir. Bu cümleden olarak yine bazı il ve ilçelerde belediye otobüsleri akşama kadar bedava yolcu taşımaktadır. Yine bazı illerde mesela Kuyumcular Birliği Başkanları, benzeri birlik temsilcileri yarışmalarda dereceye girenlere altın vermektedirler. Bunun yanında Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye Diyanet Vakfı ve Milli Eğitim Bakanlığı müştereken Türkiye’de bütün lise ve dengi okulların katılmasıyla bir genel bilgi yarışmasını yıllarca sürdürmektedir. Bu yarışmanın elemeleri illerde ve bölge merkezlerinde yapılmakta ve finale kalan 6 okul Ankara’da final yarışması yapmaktadırlar. Bu yarışmalara okulların idarecileri, öğrencileri ve ekibe seçilen öğrencilerin aileleri 5-6 ay gibi uzun bir hazırlık dönemi geçirerek katılmaktadırlar.

Yarışmada dereceye giren okullara ve ekipteki öğrencilere Türkiye Diyanet Vakfı tarafından çeşitli ödüller verilmektedir.

- Kutlu Doğum Haftası sadece yılın belli zamanlarında mı kutlanmalıdır?

Prof.Dr. Süleyman Hayri BOLAY-Kutlu Doğum Haftası ilk başladığında Mevlid gününe göre (Hicri takvime göre) kutlanmıştır. Bu nedenle kutlamak bazı zamanlar zor olmuştur ve bu durum şikayet edilmiş, daha sonra milâdi takvime göre doğum günü 20 Nisan ile 1 Mayıs tarihleri arasında kesinleştirilmiştir. Bu günden beri bu tarihler arasında kutlanmaktadır.

- Kutlu Doğum Haftası Hakkında Sizin Düşündükleriniz?

Prof.Dr. Süleyman Hayri BOLAY-Kutlu Doğum Haftası bizimle birlikte diğer birçok insandan alaka gördü, hedeflerine ulaştı ve bu alâka gittikçe artmaktadır. Artık o hale geldiler ki, bu alaka mesela bazı illerde Minibüsçüler Derneği veya benzeri kuruluşlar afişlerini kendileri hazırlamak ve bastırmak suretiyle programlar yürütmektedirler. Bu da Kutlu Doğum Haftası’nın geniş halk tabakaları arasında alâka gördüğünü ortaya koyuyor.

İkinci nokta, Kutlu Doğum Haftası getirdiği olayla, bir hafta boyunca Türkiye ve dışında binlerce konuşma yapılmıştır. Bu konuşmaların büyük çoğunluğu üniversite mensupları yani akademisyenler tarafından yapılmaktadır. buralarda halkın, üniversite mensuplarının ve Diyanet mensuplarının kaynaşması sağlanmıştır. Milli Birlik açısından önemli bir noktadır. Aynı zamanda üniversite mensuplarının araştırma yaparak ürettikleri yeni bilgilerin taze taze halk tabakalarına ulaştırılması, halkın kültür seviyesinin yükselmesi bakımından önem arz eder.

Üçüncü nokta, Kutlu Doğum Haftası ile kutlamaların bilimsel yönüne ilave olarak İslam Araştırmaları ödülü konulmuştur. Bu ödül, Türk düşünce hayatına yeni görüşler getirebilecek ve bilim hayatına katkı sağlayabilecek eserlere verilmektedir.

Dördüncü nokta, Kutlu Doğum Haftasında naat, münacaat, dua, ilahi ve şarkı güftesi, orta okullar için şiir yarışması, ilköğretim için resim ve şiir yarışması gibi yarışmalar sık sık açılmış ve buralarda yeni şairler, yeni sanatçılar keşfedilmiştir. Bu konudaki çalışmaların sonuçları da kitaplar halinde yayınlanmıştır. Böylece bilimsel yönüyle ve sanatsal yönüyle, fikir yönüyle dolu olan bir Kutlu Doğum yayınları ve literatürü gelecek nesillere ve bilimsel araştırma yapmak isteyenlere hazırlanmış vaziyettir.

Beşinci nokta, Kutlu Doğumun toplumsal yönü gelmektedir ki, bu hususta yukarıda işaret edilmiştir. Bundan başka Türk Edebiyatında Hz. Peygamber gül ile temsil edilmiştir. Bu sevgi işaretinden hareketle gül günü tertip edilmiş “Sevdiğine Bir Gül Ver” sloganıyla Türkiye’de Çiçekçiler Federasyonu’nun çeşitli kuruluşların katkılarıyla milyonlarca gül dağıtılmıştır. Gül Günü ve gül; basın-yayın kuruluşları, televizyonlar ve milletimiz tarafından sevginin, barışın ve dostluğun simgesi olarak müspet bir şekilde algılanmıştır.

Yani bu çerçevede gerek Ankara Kocatepe’de, gerekse taşrada çeşitli yerlerde Kutlu Doğum aşları dağıtılmaktadır. Bu da büyük alâka görmektedir.

Görülüyor ki Kutlu Doğum Haftası basit bir kutlama ve şov hareketi değil, tarihi, dinî, ahlakî, bilimsel, fikrî, sanatsal ve toplumsal yönü ve temeli olan bir hareket olmuştur.

Siyasetten uzak, ideolojiden uzak, bilimsel ve aklın kontrolünde Türk Müslümanları arasında, İslâmî kavramların doğru anlaşılmasını sağlamak suretiyle zihni, imanî ve dolayısıyla millî birliğin güçlenmesine yardımcı olmaktadır.

- Sizin Kutlu Doğum Haftası İle İlgili Özel Bir Çalışmanız var mı?

Prof.Dr. Süleyman Hayri BOLAY-Hayır. Kutlu Doğum Haftası çerçevesinde yapılan konferanslar ve panellerdeki konuşma metinlerinden başka özel bir çalışmam yoktur.

Atilla ARABACI

Hacettepe Üniversitesi

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğrencisi

Ankara, 1999

1989 yılından itibaren Türkiye’de sosyal, kültürel, dinî ve ilmî faaliyetlerle icra edilen Kutlu Doğum Haftası iki yıldır Bulgaristan’da da çeşitli etkinliklerle kutlanıyor.

Bu yıl Bulgaristan’daki Kutlu Doğum Haftası etkinliklerine katılan Mütevelli Heyeti II. Başkanımız Sayın **Kemal Güran**’dan buradaki izlenimlerini aldık.

Sayın hocam bu sene Kutlu Doğum Haftası Türkiye’nin yanı sıra Türkiye dışında da değişik faaliyetlerle kutlandı. Bunlardan birisi de Bulgaristan’dı. Siz bir heyetle birlikte Bulgaristan’da icra edilen Kutlu Doğum Haftası faaliyetlerine katıldınız. Buralarda gerçekleştiren faaliyetler hakkında bilgi verir misiniz?

– Biz Bulgaristan’da bu sene dört arkadaş görev yaptık, Ben, Tekirdağ Müftüsü Ahmet Zeki Eltur, Edirne Müftüsü Adil Erbay ve Kırklareli Müftüsü Bahattin Bildik.

Öncelikle Sofya’ya giden heyetimiz burada Büyükelçiliğimizi, Bulgaristan Müslümanları Başmüftülüğünü ve Sofya İslâm Enstitüsü’nü ziyaret etti. Sofya İslâm Enstitüsü’ndeki öğrencilerle görüştük. Kutlu Doğum Haftası hakkında bilgi verdik. Daha sonra Ruscuk’a geçtik, Ruscuk İmam Hatip Lisesi öğrencileriyle görüştük. Onlara da aynı şekilde Kutlu Doğum Haftası hakkında bilgi verdik.

BULGARİSTAN’da Kutlu Doğum Haftası

Konferansı dikkatle izleyen Şumnu İmam-Hatip Lisesi öğrencileri

Bizim Heyetimize Bulgaristan Başmüftüsü Mustafa Aliş Hacı, Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü Dekan Yardımcısı Doç.Dr. Ferhat Koca, Bulgaristan Müslümanları Dini Şura Başkanı Hüseyin Karamolla ile Bulgaristan Müslümanları Başmüftü Yardımcısı Basri Pehlivan da katıldılar.

Ruscuk’tan itibaren 2 gruba ayrıldık. Birinci grupta; Ben, Tekirdağ Müftüsü Ahmet Zeki Eltur, Bulgaristan Müslümanları Başmüftüsü Mustafa Aliş Hacı ve Doç. Dr. Ferhat Koca vardı. İkinci grupta ise; Edirne Müftüsü Adil Erbay, Kırklareli Müftüsü Bahattin Bildik, Bulgaristan Müslümanları Dini Şura Başkanı Hüseyin Karamolla ile Bulgaristan Müslümanları Başmüftü Yardımcısı Basri Pehlivan vardı.

Şumnu İmam Hatip Lisesi

Şumnu İmam Hatip Lisesi öğrencileri ilahî okuyup, ezgilerle Kutlu Doğum Haftasını kutladılar.

Razgart Ibrahim Paşa Camii

Benim içinde bulunduğum grup; Razgart, Şumnu, Kırca, Simolen ve Aytos'ta düzenlenen programlara katıldı. Bu programlar genelde bir salonda yapıldı. Bu toplantılarda ağırlıklı olarak Kutlu Doğum Haftası ile alakalı konuşmalar yaptık. Özellikle Hz. Peygamberin örnek şahsiyetini anlattık. İmam Hatip Lisesi öğrencileri ile Kur'an Kursu öğrencileri şiirler ve ilahiler okudular; programlar bu tür etkinliklerle 2-3 saat civarında sürdü.

Sayın Hocam bu programlara halkın ilgisi nasıldı?

– Özellikle Razgart ve Aytos'ta halkın ilgisinin çok iyi olduğunu, diğer yerlerde de normal düzeyde olduğunu gördüm. Takriben bu toplantılara 500-600 civarında bir katılım olduğunu söylemek mümkün. Salonlar dolmuştu, hatırlanacak bir kısmı ayakta ve sabırla üç saat süren programı büyük bir dikkatle dinlediler.

Sayın Hocam malumunuz, Kutlu Doğum Haftası Türkiye'de 1989 yılında yalnızca Ankara'da kutlanıyordu. Bu haftadaki etkinlikler zamanla dalga dalga diğer illere, ilçelere ve bugün yurtdışına yayılarak bir gelenek haline dönüştü. Halkımız tarafından bu Hafta Türkiye'de kabul gördü ve oturdu. Bulgaristan'da Müslümanların yaklaşımı nasıl oldu. Halk bu Haftayı nasıl karşılıyor?

Razgart'ta Kutlu Doğum Haftası programına katılan ve coşkuyla takip eden soydaşlarımız.

İlahilerle konferansı süsleyen Rusçuk İmam Hatip Lisesi Öğrencileri.

– Kutlu Doğum Haftası programlarının yoğun bir nitelik arzemesi ve Bulgaristan'daki müslümanlarca gösterilen ilgi dolayısıyla Bulgaristan'da büyük bir yankı olduğunu söyleyebilirim. Bir çok insan bize Kutlu Doğum Haftasının Bulgaristan'da büyük ses getirdiğini söyledi.

Bu programların dışında biz ayrıca Razgart'da, Şumnu'da ve Simolen'de Başmüftü ile birer basın toplantısı yaptık. O basın toplantılarında Kutlu Doğum Haftası ile ilgili sorular soruldu, onlara cevap verdik. Bulgar basın temsilcileri "Bulgaristan'da niçin iki senedir yapıyorsunuz, daha önce neden bu tür programlar yapmadınız" şeklinde serzenişte bulundular. Bu tür sorular sordular.

Bu basın toplantıları gerek yerel basında ve gerekse ulusal basın-yayın organlarında yankı buldu.

Razgart'ta ve Şumnu'da belediye başkanlarını ziyaret ettik. Kendilerine birer gül hediye ettik. Özellikle Razgart'taki Belediye Başkanı gülü takdim ettiğim zaman son derece duygulandı. Biz kendisine gülün Hz. Peygamberin remzi olduğunu, sevgi ve hoşgörünün sembolü olduğunu söyledik. Basının önünde takdim ettiğimiz gülü aldı ve çok memnun oldu.

Razgart, Şumnu, Simolen, Kırca, Aytos ve Mestanlı'da da çok muhtevalı programlar yaptık. Razgart programımı-

Aytos'ta Kutlu Doğum Haftası programından bir görüntü.

Razgart Belediye Başkanını ziyaret eden heyetimiz Sayın Başkan'a bir gül takdim etti.

za T.C. Burgaz Başkonsolosu da katıldı ve bir konuşma yaptı. Şumnu ve Aytos'daki programlara Burgaz Konsolosumuz katıldılar ve çok güzel konuşmalar yaptılar. Şumnu ve Mestanlı'da İmam Hatip Liselerimizi ziyaret ettik ve öğrencilerle görüştük. Onlara da Kutlu Doğum Haftası hakkında bilgi verdik. Daha geniş halk kitlesine ulaşmak amacıyla Cuma günü Başmüftü Simolen merkezinde, ben de Maden ilçesi merkezindeki büyük bir camide vaaz ettim. Maden Camii dolu idi. Yaklaşık 1000-1500 kişi kadar bir cemaat toplanmıştı. Simolen bölgesindeki müslümanlar

Şumnu'da Kutlu Doğum Haftası amacıyla düzenlenen basın toplantısı

genelde Rodop Türkleri. Bunlar Türkçe bilmiyorlar; Bulgarca konuşuyorlar. Benim vaazım tercüme yoluyla cemaata iletili. Ahmet Zeki Elturun Bey de Robezen kasabası camiine gitti. Orada da 1000-1500 kişilik bir cemaat olmuş, onlara da Zeki bey vaaz etti. Böylece cuma günü Simolen bölgesinde Peygamber efendimizin örnek şahsiyetini büyük topluluklara anlatma fırsatı bulduk.

Diğer gruptaki arkadaşlarımız ise; Tırnova, Pilevne, Dobriç, Filibe -ki bunlar önemli il ve ilçe merkezleridir- ve Kazanlı bölgesi olmak üzere 5 ayrı bölgede aynı programı uyguladılar..

Sayın Hocam siz Bulgaristan'ı çok iyi tanırıyorsunuz. Daha önceki yıllarda buralarda bulundunuz ve Vakfımızın faaliyetlerini burada takip ettiniz. Dolayısıyla buradaki müslümanların yapısını da yakından biliyorsunuz. Kutlu Doğum Haftasının Bulgaristan'da oturması için neler yapılabilir?

Simolen'de düzenlenen basın toplantısı

- Önümüzdeki yıllarda benzer programlar uygulanabilir. Bu seneki programlardan daha zengin bir program uygulanacağını ben tahmin etmiyorum. Çünkü altı gün devam eden çok yoğun bir program uygulandı. Çok yorulduk; bölgeler birbirinden uzak, çok seyahat yapmak zorunda kaldık. Gelecek yıllarda da bu tür zengin programlar uygulanabilir. Ancak, bazı malzemelerle bu programın desteklenmesi lazım. Ezcümle, bu programlar afişlerle, broşürlerle,

Rusçuk İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin de katıldığı bir konferanstan görüntü.

le, yaka kartlarıyla, stikirlarla ve slayt gösterileriyle desteklenebilir. Buradaki müslümanlar bunları çok beğeniyor, yakalarına takıyor, değer veriyorlar, bu tür görüntü malzemesine büyük önem veriyorlar.

Önümüzdeki yıllarda mahalli teşkilatlar duyuruyu iyi yaparlarsa, zannediyorum daha fazla kalabalığa hitap etmemiz mümkün olacaktır. Bu nedenle çok önceden yapılacak duyuru ve hazırlıkların daha geniş katılımları sağlayacağını düşünüyorum.

Heyetimiz Lacova Camii önünde

Mestanli'da düzenlenen konferanstan görüntüler

Gelecek yıllarda Bulgaristan'daki müslümanların Kutlu Doğum Haftasına bu yıl gösterdikleri ilginin devamı için Türkiye Diyanet Vakfı'nın en azından bu ağırlıkta heyetler göndermesi ve böyle bir organizasyonla gruplar oluşturarak tüm Bulgaristan'ı bir hafta içinde tarama zemini oluşturmaları lazım.

Şunu da belirtmek istiyorum. Halkın dil açısından problemi var. Türkçeyi tam olarak konuşamıyorlar ve anlayamıyorlar. Bulgaristan'da bizim 1,5-2 milyona yakın dindamız var. 7.5 milyon Bulgaristan nüfusu içinde bu sayı bayağı önemli bir miktarı oluşturuyor. Bulgaristan nüfusu birkaç yıldan beri azalıyor, çoğalmıyor. Nüfus çoğalması ancak müslümanlar arasında devam ediyor. Bu nedenle gelecek yıllarda müslüman nüfus hristiyan nüfusa oranla daha çor artacak.

Bulgaristan'daki müslüman nüfus üç gruptan oluşuyor. Birisi Türk diye kabul edilen, tanınan grup. Büyük bir çoğunluğu bunlar teşkil ediyor. Bunların yekünü 900 bin-bir milyon civarında. Bir diğer grup Yağız Türkler dediğimiz, yerli halk arasında "MİLLET" denilen bir zümre ki, bunların adedi 300 bin civarında. Bunlar da Türkçe biliyorlar, Türkçe konuşuyorlar ve kendilerini Türk kabul ediyorlar. Bir de Rodop Türkleri var. Bunların da 400 bin civarında olduğu tahmin ediliyor.

Rodop Türklerinin dini hayatları son derece sağlam. Camileri, Kur'an Kursları var. Halk mümkün merteye na-

Şumnu'da düzenlenen konferans

maz kılıyor ve yeni yeni camiler inşa ediliyor. Yağız Türkleriyle Rodop Türkleri Bulgaristanı vatan kabul etmişler, Türkiye'ye gitmeyi düşünmüyorlar. Yanlış anlaşılmasın Türkiye'yi seviyorlar, Türkiye'ye bağlılar ama Bulgaristan'dan göç etmeyi düşünmüyorlar. Biz burada kalacağız diyorlar. Fakat diğer Türklerin gözü Türkiye'de. Bir fırsatını bulup Türkiye'ye gelme azmindeler. Bu da bölge bölge değişiyor. Mesela: Kırcaali bölgesinde bu istek çok yoğun. Ama Aytos, Şumnu, Ruscuk bölgelerinde bu eğilim biraz daha az. Bulgaristan'da Müslümanların geleceği büyük

Kırcaali'de düzenlenen konferansa soydaşlarımız yoğun ilgi gösterdi

çapta Rodop Türkleri ile Yağız Türklere bağlı. Çünkü bunlar orada kalmaya çok azimli.

Şunu da belirtmek isterim ki; Türkiye ile Bulgaristan arasındaki münasebetler çok iyi. Sıcak ilişkiler var. Bulgaristan'da dini faaliyetler sevindirici. Şu an üç adet İmam Hatip Lisesi, bir tane Yüksek İslam Enstitüsü var. 1000 civarında cami var ve hepsi faal durumda. Bu camilerin imamları var. Ücretlerini halk veriyor. Belki bir kısmında 5 vakit namaz kılınmıyor. Ama en azından 2-3 vakit namaz kılınıyor. Kutlu Doğum Haftası nedeniyle yapılacak toplantılarda ağır ilmi konular yerine, basit konular seçilmesi ve daha çok Hz. Peygamberin örnek şahsiyetinin anlatıl-

Kırcaali'de düzenlenen konferansta ilahi okuyan öğrenciler

ması, heyecan verici konuşmaların yapılması faydalı olur. Ağır, ilmi seviyesi yüksek konuşmalardan halkın istifade etmesi fazla mümkün olmaz.

Biz Hz. Peygamberin örnek şahsiyeti gibi cazip, hazmedilmesi kolay konuları seçmiş olduğumuz halde, konuşmaların arasına öğrencilerin şiiri, Kur'an-ı Kerim okuması, yahut ilahi konulması gibi faaliyetlerle sunulan tebliği yumuşatmaya çalıştılar.

Sayın hocam son olarak neler eklemek istersiniz?

– Sonuç olarak şunu söyleyebilirim. Bu sene Kutlu Doğum Haftası Bulgaristan'da dolu dolu kutlandı. Çok yorulduk, uykusuz kaldık ama maksat hasıl oldu. Bulgaristan buna layıktır. Bulgaristan'da böyle yoğun dinî programlar uygulanması lazım. Bulgaristan Türkiye'nin ikinci bir ayağıdır. 1.5 milyondan fazla dindamız var orada. Bu büyük bir kitledir. Gelecek yıllarda bu geniş kitleyi kapsayacak yoğunlukta programların yapılması gerekir.

Doç.Dr. Sönmez KUTLU

Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle 26 Nisan - 2 Mayıs 1999 tarihleri arasında çeşitli etkinliklerin yer aldığı geniş bir program düzenledi. Düzenlenen bu programlar ara başlıklar halinde şunlardır:

Açılış Programı

Kutlu Doğum Haftası'nın açılış programı, üniversitenin 500 kişilik konferans salonunda 27 Nisan 1999 tarihinde gerçekleştirildi. Üç yıldan beri kutlanan ve artık Oş'ta gelenekselleşen Kutlu Doğum Haftası kutlamaları, bu yıl halk ve basın yayın kuruluşları tarafından büyük ilgi gördü. Açılış programına, T.C. Kırgızistan Bışkek Büyükelçisi Sayın Doğan Akdur, Din İşleri Müşaviri Süleyman Coşkun ve Türkiye'den Kahraman Maraş Müftüsü Mehmet Barış katıldılar. Ayrıca Oş Devlet Üniversitesinden akademisyenler, Kırgız Parlamentosu Milletvekili Alisher Sabirov, Kırgızistan Müftü Yardımcısı Rahmetullah Kan, Oş Oblastı Müftüsü Saipcan, Oş Oblastı Din Komisyonu üyesi Şamsı Zakirov ve Oş'taki diğer din görevlileri, Nokat ve Celalabad'dan bazı din görevlileriyle çok sayıda vatandaş katıldı.

Kutlu Doğum Haftası programına Kırgızistan ve Türkiye Cumhuriyeti'nin millî marşları ve Fakültemiz Kur'an-ı Kerim hocalarından Orhan Genç'in okuduğu Kur'an-ı Kerim'le başlandı. Daha sonra, sırayla Oş Devlet Üniversitesi Rektörü Bektemir Murzubraimov, T.C. Bışkek Büyükelçisi Doğan Akdur, Oş Oblastı Din Komisyonu üyesi Şamsı Zakirov, Kahraman Maraş Müftüsü Mehmet Barış, Kur'an-ı Kerim'i Kırgızca'ya çeviren Alaüddin Mansur, günün mana ve anlamı, Hz. Peygamberin kişiliği, ilahiyat fakültesinin önemi ile ilgili konuşmalar yaptılar. Programa katılanlara toplam 500 kadar gül dağıtıldı.

İlmi Panel

Başkanlığını Oş İlahiyat Fakültesi Dekanı Avazbek Asanov'un yaptığı "XXI. Yüzyıla Giderken Kırgızistan'da Din ve Toplum" adı ilmi bir panel düzenlendi.

KIRGIZISTAN'DA KUTLU DOĞUM HAFTASI ETKİNLİKLERİ

Bu panelde; Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç.Dr. Sönmez Kutlu tarafından "Kırgız Toplumunda Dinin Yeri", yine aynı fakülteden Dr. Adem Yerinde tarafından "İnsanda Dini Davranışların Kaynağı: Din Duygusu", Dr. Ahmet Hikmet Eroğlu tarafından "İslâmın Dünya Hayatına Bakışı", Prof.Dr. Şamsı Bazarbayev tarafından "Orta Asya'nın Medenileşmesindeki Rolü" ve Doç.Dr. Cemal Tosun tarafından da "Batılı Ülkelerde Din Eğitimi ve Kırgızistan'da Durum" konularında tebliğler sunuldu.

Kırgızca olarak sunulan tebliğlerde, İslâmın dünyaya bakışı, dini duygunun insan davranışlarındaki rolü, geçmişte olduğu gibi XXI. asırda da, İslâmın Kırgız halkının medenileşmesinde,

millî ve dini kimliğini kazanmasında oynayacağı rolü, bazı İslâm ülkelerinde yaşanan problemlerin burada yaşanmaması için eğitim reformunun bir parçası olarak din eğitimi reformunun kaçınılmaz olduğu ve Oş İlahiyat Fakültesinin açılmasının böyle bir reformunun başlangıcı olduğu dile getirildi.

Devlet yetkilileri, din görevlileri, akademisyenler ve halkın biraraya gelmesine vesile olan Kutlu Doğum Haftası programında, Kırgızistan'ın bugünkü dini tarihine çok önemli bir olay olarak kaydedilecek olan ve salondaki herkesi duygulandıran, gözleri yaşartan heyecan verici bir sürpriz gerçekleşti. Kur'an-ı Kerim'in Kırgızca'ya çevirisinin ilk örnek baskısı, Milletvekili Alisher Sabirov tarafından Bışkek'ten getirilerek çevirmeni Alaaddin

Mansura verildi. O da, süpriz bir haber olarak programa katılanların huzurunda bunu açıkladı ve Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in Kırgızca'ya çevirisinin T.C. Büyükelçisi Doğan Akdur'a hediye olarak takdim etti. Böyle bir olay, büyük takdir topladı.

İlmi panelin bitmesinden sonra fakültemiz yemekhanesinde öğle yemeği verildi. Yemeğe yaklaşık 100 kişi katıldı. Yemekten sonra söz alanlar, fakültemizi, Diyanet Vakfı'nı, Türkiye'yi öven konuşmalar yaptılar. Daha sonra misafirlere yurt ve fakülte gezdirilerek bilgi verildi.

Kur'an-ı Kerim Okuma, Şiir ve Kompozisyon Yarışması

Fakültemiz, Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle, üniversiteli ve diğer öğrenciler arasında "Kur'an Okuma Yarışması", üniversite öğrencileri arasında "Hz. Muhammed Konulu Şiir Yarışması" ve liselerarasında da "Kırgız Toplumunda Dinin Yeri" konulu "Kompozisyon Yarışması" düzenledi. Kur'an okuma yarışması kız ve erkek öğrenciler arasında ayrı ayrı yapıldı. Yarışma esnasında dereceye giren öğrencilere çeşitli ödüller verildi.

Kırgız Tiyatrosunda Kültürel Program

Fakültemiz öğrencileri, 28 Nisan 1999 tarihinde, yaklaşık 700 kişilik Kırgız Tiyatrosu'nda, ilk defa düzenlenen bir kültür ve eğlence programı

gerçekleştirildi. Kalabalık bir topluluk tarafından büyük bir ilgiyle izlenen bu programda ödül törenlerinin yanı sıra Kırgızistan'da yaşanan dinî inanç bunalımı ve Hz. Ömer'in müslüman oluşu canlandırıldı. Bu tür dini içerikli sahnelerin Kırgızistan'da, hatta Orta Asya'da ilk defa olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca fakültemizin ilahi grubunca da ilahiler seslendirildi.

Tiyatro salonunda bu etkinliklerin yanı sıra Oş Devlet Üniversitesi Müzik Fakültesi müzik grubu tarafından da klasik müziğin seçkin örnekleri sunuldu.

Kutlu Doğum Aşı

Hafta münasebetiyle yaklaşık 700 kişiye mahalli etli pılav ve ayrandan oluşan Kutlu Doğum Aşı ikram edildi.

Böyle bir ikram münasebetiyle, yemek yiyen herkes Türkiye Diyanet Vakfı'na şükranlarını ifade ettiler.

Broşür Dağıtımı

Fakültemiz öğretim elemanları, Kutlu Doğum Haftası'nda halka dağıtmak üzere, "İslâmın Yüce Peygamberi Hz. Muhammed" ve "İslâmın Yüce Kitabı Kur'an-ı Kerim" adlı iki ayrı broşür hazırladı ve bunlar Kırgızca, Özbekçe ile Rusça'ya çevrildi. Toplam 2000 adet bastırılan bu broşürler hafta boyunca programa iştirak edenlere dağıtıldı. Dağıtılan broşürlerden halkta büyük bir memnuniyet duygusu oluştuğu müşahade edildi.

Öğrenci Panelleri

Fakültemiz öğrencileri, Oş Devlet Üniversitesi I. Konferans Salonu'nda "Çağımız Problemleri ve İslâm", II. Konferans Salonu'nda "İslâm Peygamberi Hz. Muhammed'in Örnek Şahsiyeti" adlı iki ayrı panel gerçekleştirdi. V. sınıf öğrencimiz Samağan Murzaibrahimov'un başkanlık ettiği I. Panele katılan öğrenciler "Ekoloji Problemleri ve İslâm", "Dünya Barışı ve İslâm", "Türk Dünyasının Dini Problemleri", "İnsan Hakları ve İslâm" konularında tebliğlerini sundular.

Fakültemiz V. sınıf öğrencisi Zeynalabidin Acımamatov'un başkanlık ettiği II. panelde ise öğrenciler tarafından; "Eş ve Baba Olarak Hz. Muhammed", "Örnek İnsan Hz. Muhammed", "Sevgi Peygamberi Hz. Muhammed", "Gençliğin Problemleri ve İslâm" konulu tebliğler sunuldu.

Fakültemiz tarafından düzenlenen Kutlu Doğum Haftası programı, bütün izleyiciler tarafından büyük ilgi gördü ve pek çok basın mensubu tarafından da izlendi. Gazete ve televizyonlarda, programlarla ilgili çeşitli haberler çıktı. Artık rahatlıkla şunu söyleyebilirizki, Kutlu Doğum Haftası eskiden olduğu gibi bugün de bütün Türk dünyasının ortak bir bayramı haline geldi. Bu bayramların her geçen yıl daha büyük coşkuyla kutlanmasını temenni ediyorum.

Romanya'da ilk defa bu yıl kutlanan Kutlu Doğum Haftası programlarına katılan Doç.Dr. Mustafa Erdem'in izlenimlerini aktarıyoruz.

Sayın Hocam Kutlu Doğum Haftası bu yıl Romanya'da ilk defa kutlandı. Siz bu programlara katıldınız izlenimlerinizi öğrenebilirmiyiz?

– Programlara katılmak üzere Türkiye Diyanet Vakfı tarafından Romanya'ya gönderildim. 1998 yılında da aynı görevle Kırım'a gitmiştim. Dolayısıyla her iki ülkede de Kutlu Doğum Haftası programlarına katılmak benim için bir ayrıcalık ifade etmektedir. Zira bu bölgelerde yaşayan soydaşlarımız ve Müslüman Türk kitlesi uzun yıllar İslâm'dan ve millî manevî değerlerinden kısmen mahrum kalmanın ezikliği ve sıkıntısı içindeydiler.

Kutlu Doğum Programı çerçevesinde oralara gittiğimizde en azından Türkiye'den gelen bir din görevlisinin, Türkiye'den gelen bir kardeşlerinin orada görülmesi, oradaki insanları büyük ölçüde memnun ve mutlu etmiştir. Özellikle Kırım'ın içinde bulunduğu şartlar dolayısıyla, Türkiye'ye olan ilgi daha da fazla olarak dikkatimi çekmiştir.

Romanya'ya gelince, Romanya şu anda müstakil bir ülke. Bu ülkenin kendine göre bir takım yasaları, kuralları var. Orada bulunan azınlık, yani Türk ve Tatar soydaşlarımız, kendilerini Romen devleti içinde bir azınlık olarak hissetmekle birlikte, içinde bulundukları şartlar itibarıyla de çok fazla şikayetçi görünmemektedirler. Romanya'nın, özellikle benim gittiğim Dobruca Bölgesi dediğimiz Köstence ve Mecidiye bölgelerinde yaklaşık 100 bin civarında Müslüman Türk soydaşımızın olduğu ifade edildi. Ama ben bu sayının daha da fazla olduğu kanaatindeyim. Zira burası yoğunlaştırılmış Türk Bölgesi olarak kabul ediliyor. Şüphesiz başka bölgelerinde de çok sayıda kardeşlerimizin olduğu kanaatindeyim.

ROMANYA'DA KUTLU DOĞUM HAFTASI

Buradaki kardeşlerimizin bir başka özelliği de, Türkiye ile organik bağ içerisinde bulunmaları. Yani Romanya'dan Türkiye'ye daha önceki dönemlerde göçmen gelenler, onların 1990 sonrası elde ettikleri hürriyet havasıyla bir entegrasyon, bir bütünleşme, bir karşılıklı gidip gelme imkânını onlara vermiş durumda. Dolayısıyla Romanya'da yaşayan soydaşlarımız Türkiye'yle ilgilenmelerinde Türkiye'nin bir şehri gibi kendilerini hissetmekte. Bazı televizyon kanallarını izlemekte ve buradaki kardeşleriyle, akrabalarıyla da bir şekilde karşılıklı ziyaretleşme ve telefon bağlantılarıyla da iletişimlerine devam etmektedirler.

Bu Kutlu Doğum Haftası Programı 1999 yılında Romanya'da ilk defa yapıldı. Malumunuz Türkiye Köstence'ye bir dinî ateşelik açtı. Bu dinî ateşeliğin açılması dolayısıyla Türkiye bağlantılı dinî etkileşim ve iletişim orada daha da hız kazanmış oldu. Zira malum dönemlerde bölgelerdeki yaşayanların dinî ihtiyacını tam olarak verecek imkânların oluşmaması ister istemez bölgeye Türkiye destekli bir dinî eğitim faaliyetlerinin gitmesine imkân hazırlamış oldu. Bizim Ateşemiz Mustafa ÇALIŞKAN Bey şu an orada

bu faaliyetleri Konsolosumuzun da yardımlarıyla üst düzeyde sürdürmektedir.

Dolayısıyla bu sene ilk defa Köstence ve Mecidiye'de Kutlu Doğum Haftası programı tertip edildi ve Türkiye'den de tek kişi olarak ben davet edildim. Bu programların ilki Mecidiye'de yapıldı. Mecidiye bütün özellikleriyle bir Türk kültür şehri. Türk mirası olduğunu bize hissettiriyor. Coğrafi yapı itibarıyla fevkalâde güzel olan bu bölgede Türkiye Diyanet Vakfı'nın açtığı özel bir lise de bulunmakta ki, bu okul hem Türkçe dersleri vermekte, hem de din dersleri ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlamaktadır. Dolayısıyla konferansın orada olması fevkalâde isabetli oldu.

Oradaki arkadaşlarımız büyük ölçüde özverili çalışmaları ve fedakarlıkla, gerek eğitim yönünden, gerekse bölge insanlarının sosyal, kültürel ve dinî ihtiyaçları yönünden ciddi katkılarda bulunmaktalar. Askeriyeden kiralanan yaklaşık 500-600 kişilik bir konferans salonunda Hz. Peygamber'i anlatmanın heyecanını yaşadım. Zira o bölgelerde bugüne kadar bir Türk ve Müslüman konuşmacı olmadığını düşünmek ve özellikle yine aynı mekanlarda Hz. Peygamber'in anlatılması, bizi ciddi anlamda duygulandıran manevî değerler olmuştur. Yaklaşık 500-600 kişinin katıldığı bir konferans gece geç saatlere kadar sürmesine rağmen büyük ilgi ve yakın destek görmüştür. Hatta oradaki Romen vatandaşları bile Müslüman olmamalarına rağmen bizim programımızdan ciddi mânâda etkilendiklerini ifade etmişlerdir.

Ben mümkün olduğu kadar kısa ve anlaşılabilir bir dil kullanmak suretiyle bölge insanlarının Romen vatandaşı

olduklarını, Romanya içerisinde yaşadıklarını, o devlete ait bir takım siyasî, sosyal ve kültürel, hatta idari sorumlulukları bulunduğu bilinciyle onlara hitap etmeye çalıştım.

Bir de o bölgelerde, Türk ve Tatar birlikleri olduğunu düşünerek bu iki dengenin de gözönünde bulundurulmasında fayda mülahaza ettim. Hz. Peygamberimizi gayet sade bir dille anlattığım zaman, o bölge insanlarının geçmişte varolagelen manevî değerlerinin üzerindeki tozları sıyırdığını, onlara dinî anlamda, Peygamber sevgisi yönünde yeni bir aşk ve heyecan verdiğimi hissettim. Bu da konferansımızın ve Kutlu Doğum Haftası programının fevkalâde başarılı geçmesine imkan hazırladı.

Ertesi gün Köstence'de bulunan konsolosumuzla bir program yaptık. Özellikle o bölgedeki okulumuzun geleceği ile ilgili konularda, benim Kırgızistan tecrübelerimden de faydalanan istediklerini ifade ettiler. Ben bu okulun Romanya şartlarında daha iyi nasıl yararlanılabileceğini, nasıl faydalı olabileceğini anlatmaya çalıştım. Özellikle bu okulun bir üniversite bünyesinde ilahiyat ve pedogoloji fakültesine dönüştürülmesini, bunun faaliyette bulunabilmesi ve gelecekte denklik problemlerinin çıkmaması bakımından Türkiye'deki bir üniversitenin fakültesiyle bir protokol çerçevesinde eğitim faaliyetlerini yürütmesinin daha doğru olacağını münasip bir dille sayın konsolosumuza aktardım. Konsolos bey Türkiye Diyanet Vakfı'nın hizmetlerinden oldukça memnun, verdiğim bilgilerden büyük ölçüde faydalandığını ifade etti ve bu okulun gelecekteki statüsü ile ilgili yapılması gereken herşeye yardımcı olacağını açıkça ifade etti.

Ben Köstence'de cuma günü Hünkâr Camii'nde, Türkiye'den giden din görevlisinin talebi üzerine bir cuma sohbeti de yapmak durumunda kaldım. Bölge insanının uzun yıllardır hasretini çektikleri bu cuma sohbeti büyük sevgi ve muhabbet sebebi oldu. Hatta çok cazip bir tesadüf, Romen Devlet Televizyonu bu konuşmamızı baştan sona kadar takip ettiler, onlar için de fevkalade farklı bir yayın olduğu kanaatini taşıyorum. Zira bunun etkisi sonucunda benim Köstence'de vermiş olduğum ikinci Kutlu Doğum Haftası

konferansını aynı televizyon ekibi takip etti ve o konuşmayı yayınladılar.

Köstence'deki konuşmamız, yine Mecidiye'deki konuşmamıza paralellik arz ediyordu. Fakat buranın davetli kitlesi Mecideye'dekinden biraz daha entellektüel bir çerçeveye hitapediyordu. Zira başta sayın konsolosumuz olmak üzere, Türkiye Konsolosluğunun davetlileri ve yöneticeleri, idarecileri ve çalışanları bu arada Köstence'de yaşayan Türk ve Tatar birlikleri üst düzey yöneticeleri, parlamento temsilcileri ve orada bulunan soydaşlarımız katılmışlardı. Yaklaşık 500 kişilik bir davetli grubunun katıldığı konferans, o bölgenin en büyük salonlarından birinde ifa edildi. Çeşitli yan organizasyonlarla orada bir Türk-Osmanlı sergisi de açıldı. Bu sergi o güne kadar neşredilmemiş ve ortaya çıkartılmamış çeşitli resimleri de içermesi bakımından, başta benim ve diğer davetliler açısından son derece önem arz ediyordu. Davetliler 2 saat süren konferansımızı sabırla ve heyecanla takip ettiler.

Sonuçta, başta konsolosumuz olmak üzere, mahalli müftü, mahalli milletvekilleri ve bizim ateşemiz çok faydalandıklarını, bu başlangıcın Romanya, Türk-Tatar ve Müslüman cemaati açısından çok faydalı geçtiğini, bu tür faaliyetlerin ileriki yıllarda da aynı şekliyle, hatta daha da geliştirilerek devam etmesini, başta ikili ilişkiler olmak ve İslâm'ın Romanya'da daha canlı hale getirilmesi bakımından faydalı olduğunu ifade ettiler.

Ben bu vesileyle Türkiye Diyanet Vakfı'na beni Romanya'ya göndermesi ve orada böyle güzel bir faaliyete vesile etmesi bakımından teşekkür ediyor, bu tür güzel organizasyonların genişletilerek devamının Türkiye ve Türkiye dışındaki soydaşlarımız açısından aynı bir önem taşıdığını ifade etmek istiyorum.

Sayın Hocam gelecek yıllarda Peygamber sevgisinin yaygınlaştırılması, İslâmın anlatılması açısından Kutlu Doğum Haftalarında neler yapılabilir.

Türkiye Diyanet Vakfı artık hizmet alanını Türkiye ile sınırlı tutmuyor. Gerek açtığı okullar ve gerekse Kutlu Doğum Haftaları çerçevesinde diğer ülkelere de bu tür faaliyetleri yaymak durumunda.

Şimdi Türkiye dışındaki bu soydaşlarımız, Türkiye'yi her alanda kendileri için bir rehber olarak görmektedir. Türkiye açısından bu rehberlik sadece maddî desteklerle sağlanan bir rehberlik olmamalı. Bu rehberlik Türkiye'nin öncü rolünü her alanda o bölge insanlarına da hissettirmesi gerektiğine inanıyorum. Ayrıca o bölgedeki kardeşlerimize, soydaşlarımıza Türkiye'nin yeni bir ufuk, yeni bir moral ve yeni bir ideal aşılayabileceğini sanıyorum.

Önemli bir konuya temas etmek istiyorum. Gerek Türk cumhuriyetlerindeki, gerekse Balkanlardaki soydaşlarımıza, bulundukları bölge ve ülke şartları gözönünde bulundurularak hitabedilmeli. Onların içinde bulundukları hassasiyetler hiçbir zaman gözden uzak tutulmamalı. Bölge insanının bir problem olarak yöneticilerle çelişkiye düşmesi, onların oradaki istikballeri açısından ciddi sıkıntıları beraberinde getirir diye düşünüyorum. Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu tür sosyal, kültürel ve eğitime yönelik faaliyetlerini genişletmesi gerekir diye düşünüyorum.

Çeşitli maddî imkanlara sahip İslâm ülkeleri, Türkiye dışında kendilerine uygun yollarla o bölgelere gidebilmektedirler. Bu bölgelere giderken kendi bulundukları millî ve manevî kültür ortamını da buraya taşıyorlar. Oysa soydaşlarımızın Türkiye ile tarihten gelen bir takım tarihî, kültürel ve dinî bir takım özellikleri var. Diğer İslâm ülkelerinin o bölgelere taşımış oldukları kültürel ve dinî atmosferin bölge kültür dokusu bakımından çok uyum sağlamadığını görüyorum. Ama uzun yıllar manevî yönden boşlukta kalan o insanların kendilerine uyum sağlamayan başka bölgelerin kültür atmosferine girmeleri bölgenin kültür dokusu bakımından büyük sakıncalar içerebilir. O halde o bölge insanının tabii ihtiyaçlarının başka ülkelere karşılanması yerine, Türkiye'nin bunu bir millî politika ve bir millî strateji olarak kabullenmesi ve o bölgelerin manevî ihtiyacının karşılanması noktasında Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ve Türkiye Diyanet Vakfı'nın öncü rol üstlenmesinin faydalı olacağı kanaatini taşıyorum.

Dolayısıyla Kutlu Doğum Haftası'nın bu öncü rolde ortak bir nokta, hem de iyi bir hizmet alanı olur diye düşünüyorum.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI'NIN

13. Olağan Genel Kurul Toplantısı Yapıldı

Türkiye Diyanet Vakfı'nın 13. Olağan Genel Kurul Toplantısı yapıldı. Kur'an-ı Kerim ve İstiklâl Marşının okunmasıyla başlanan Genel Kurul'un açış konuşmasını Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz yaptı.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın Olağan Genel Kurul Toplantıları, mevzuat gereği iki yılda bir genel kurul üyelerinin katılımıyla gerçekleştiriliyor. Genel Kurul Toplantısında mevcut mütevelli heyetinin o dönem içerisinde yaptığı faaliyetler Genel Kurul üyelerinin bilgisine sunulacak olarak değerlendiriliyor.

Eleştiri, dilek ve temennilerin yer aldığı genel kurulda bir sonraki dönemde görev alacak mütevelli heyeti ile denetim kurulu üyelerinin de seçimi yapılıyor.

Mehmet Nuri Yılmaz

(Diyanet İşleri Başkanı - Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı)

Vakıf Diyanet'siz, Diyanet Vakıf'sız Olamaz

13. Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz yaptığı konuşmada özetle şöyle dedi.

Vakıf, güzel bir müessese, mübarek bir müessesedir. Diyanet İşleri Başkanlığı'na ne kadar önem veriyorsak, Vakfa da o kadar önem veriyoruz. Dün, Türkiye'de bütün camilerimizde Diyanet'in kuruluşunun 75 inci Yıldönümü münasebetiyle bir hutbe okundu; bu hutbede, vakfa ve vakıf hizmetlerine de yer verildi. Yani, hiçbir zaman, bu iki kuruluşu birbirinden ayırmıyoruz. Zaten vatandaş da, Vakfı, Diyanet'in

bir birimi, bir yan kuruluşu kabul etmektedir.

Bu Vakıf, Diyanet hizmetlerini desteklemek için kurulmuştur. Bu Vakıf eliyle, bugüne kadar birçok ve önemli hizmetler yapılmıştır; özellikle Türkî cumhuriyetlerde ve Balkan ülkelerinde. Bu hizmetlerin devam etmesinde büyük fayda vardır; çünkü, bu ülkelerde yaşayan insanlar bizden yardım beklemektedirler.

Artık bu kurum, Diyanet İşleri Başkanlığı, uluslararası bir boyut kazanmış bulunmaktadır. Vakıf Diyanet'siz, Diyanet Vakıf'sız olmaz. Bunu, özellikle altını çizerek ifade ediyorum.

Bu Vakfın yaptığı güzel hizmetler var. Bunu kuranlardan Allah razı olsun ve bu hizmetlerin devamını Allah nasip etsin diyorum.

Güzel Bir anlayışla, olgunlukla her iki müesseseyi Allah'ın murat ettiği zamana kadar alıp götürelim. Önemli olan, hizmet etmektir. Zaten, bu hizmet aşkıyla kurulmuş bir müessesedir. Nefsimize değil, ülkemiz insanlarına, ülkemiz dışındaki ülke aşırı insanlara hizmet götürmektir. Ne kadar hizmet götürürsek, o kadar da mutlu oluruz, huzurlu oluruz.

Vakfın, bana göre gençleştirilmesi, yani kapısının biraz daha açılması gerektiğine inanıyorum. Elbetteki çok değerli Vakıf üyelerimiz var; ama, yeni yetişen genç-

lerimiz de var, bu Vakfa gönül vermiş insanlar var, fikir imal eden gençlerimiz var. Bunlara da -ister Vakıfta çalışanlar olsun, ister Diyanet'te çalışanlar olsun- bir hareket kabiliyeti olsun.

Bizde de öyle; yani, artık onbeş sene, yirmi sene bir yerde, bir daire başkanlığı yapan arkadaşımız fazla bir şey veremiyor. Her müessesede böyledir. Ben, Vakıfta çalışan, çok zeki, çok kabiliyetli, istidatlı gençlerin olduğunu görüyorum; Diyanet'te böyle kabiliyetli insanlar görüyorum. Bunlardan yararlanılmasında fayda vardır. Bundan, Vakıf hiç zarar görmez, Vakıf daha yücelir.

Ben, tekrar bu Vakfın amacına ulaşmasını, hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum. Vakfın kurucularına şükranlarımı sunuyorum, Allah razı olsun ve ne güzel bir vakıf. İstiyorum ki, herkes bunu kuranlara dua etsin.

Faaliyet Raporunun Okunması

Sayın Mehmet Nuri Yılmaz'ın konuşmasını müteakip Gündem Maddesi gereği Divan Seçimi yapıldı. Divan Başkanlığına Etem Alimoğlu, Divan İkinci Başkanlığına Hayrettin Şallı, Kâtip üyeliklerine Mahmut Sevgili ve Mustafa Karahan seçildiler.

Daha sonra raporların okunmasına geçildi. Mütevelli Heyeti Üyesi Prof.Dr. Mustafa Uzunpostalcı faaliyet raporunu Genel Kurul üyelerine okudu.

Prof.Dr. Mustafa Uzunpostalcı

Prof.Dr. Mustafa Uzunpostalcı 22. 3. 1997 tarihinde göreve gelen Mütevelli Heyeti'nin 11.2.1999 tarihi itibarıyla 75 toplantı yaptığını ve bu toplantılarda 1205'i idari, 237'si de emlak işleriyle ilgili olmak üzere toplam 1442 konuyu karara bağladıklarını ifade ederek, karara bağlanan konuların icraya dönüşmesi ve istenilen şekilde neticelenmesi hususunda çalışmaların takipçisi olduklarını söyledi. Uzunpostalcı İcra Kurulu ise, 1 Nisan 1997 tarihinden bu yana 27 toplantı yaparak 129 konuyu karara bağladığını ve ilgili birimlerce yerine getirilmesini sağladığını da sözlerine ekledi.

Kendi faaliyet dönemlerinde sayıları 918'i bulan şubeler tarafından da çok önemli hizmetlerin

yapıldığına dikkat çeken Prof.Dr. Mustafa Uzunpostalcı, şubeler kanalıyla Genel Merkeze ulaşan çok çeşitli taleplerin de mümkün olan en kısa sürede değerlendirilmeye tabi tutularak gereğini yaptıklarını ifade etti.

Türkiye Diyanet Vakfı'na bu dönemde de halkın teveccühünün arttığını belirten Uzunpostalcı "Türk insanına sosyal hayatın hemen her alanında hizmetler vermekte olduğu bilinen Vakfımıza karşı teveccühler dönemimizde de artarak devam etmiş ve Vakfımıza pek çok talep ulaşmıştır. Bu yoğun talepler, öncelikle ilgili birimlerimize havale edilerek incelemeye tabi tutulmuş, daha sonra Mütevelli Heyet veya İcra Kurulu gündemine alınarak, hakkında karar alınmıştır. Yeni Vakıf şubesi açılmasına faaliyet dönemimizde de devam edilmiş, 911 olarak teslim aldığımız şube sayısı, faaliyet dönemimizde açılan 7 yeni şubeyle birlikte 918'e ulaşmış bulunmaktadır." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın sağlık alanında da hizmetler gerçekleştirmeye gayret gösterdiğini belirten Uzunpostalcı "Vakfımızca, ülkemizin değişen ekonomik ve sosyal şartlarına uygun olarak, sağlık alanında da milletimize hizmet verilmesi düşünülmüş ve 29 Mayıs

Tıp Merkezi İşletmesi adında bir sağlık işletmesi kurulmuştur. Ayrıca, İstanbul'da, Vatan Caddesi üzerindeki Vakfımıza ait binalar, gerekli tadilat çalışmaları yapılarak, 131 yatak kapasiteli hastaneye dönüştürülmüştür." dedi.

Özellikle Vakıf Genel Merkezinin yürütmekte olduğu yoğun faaliyet ve iş trafiğinin aksamadan devam etmesi için Müttevelli Heyetin gerekli tedbirleri aldığını belirten Uzunpostalcı bu hususta Genel Müdürlüğün taleplerinin de karşılanmaya çalışıldığını ifade etti.

Bu dönemde özellikle yurtdışı ağırlıklı hizmetler sunulduğunu anlatan Mehmet Uzunpostalcı Genel Kurul'a hitaben "Değerli üyelerimiz, özellikle 1990 yılından sonra dünyanın gündemi beklenmedik şekilde değişmiştir. Sovyetlerin dağılmasıyla birlikte dünyamız birçok yeni devletin kurulmasına sahne olmuştur. Bunların içinde 5 tane de Türk devleti bulunmaktadır. Ayrıca, Sovyetlerin dağılmasıyla birlikte, bu ülkenin devlet siyaseti ve ekonomik sistemi de büyük oranda değişmiş, buna bağlı olarak adı geçen ülkede, diğer bazı milletlerin yanında birçok Türk ve Müslüman topluluğu da yeni haklar kazanmış ve muhtar cumhuriyetler haline gelmişlerdir. Bütün bu gelişmeler, ülkemizdeki diğer kurum ve kuruluşlar gibi Vakfımız için de yeni hizmet imkânları ortaya çıkarmıştır. Özellikle, 1992 yılından başlayarak, Türkiye Diyanet Vakfı, yeni kurulan Türk cumhuriyetleri ile Türk ve Müslüman topluluklarında çok büyük hizmetler sunmaya başlamıştır. Vakfımızın dışarıya dönük hizmet-

leri, sadece Türk cumhuriyetleriyle sınırlı kalmayıp, özellikle Kafkasya'da bulunan bazı özerk cumhuriyetlerle, bazı Balkan ülkelerini, hatta Avrupa ve Amerika gibi ülkelerde bulunan bazı kurum ve kuruluşları da kapsamaktadır.

Takdir edersiniz ki, yürütülen bunca faaliyet ve gerçekleştirilen bunca hizmet, hizmet götürülen ülkelerle, ikili hatta çok taraflı ilişkiler kurulmasını gerektirmektedir. Vakfımız, her zaman olduğu gibi, dışa dönük hizmetlerinde, devletimizle birlikte ve devletimizin bilgisi dahilinde çalışmalar yapmayı kendisine şiar edinmiştir. Bu hizmetlerin çoğu, kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişki kurmayı gerektirmektedir. Hizmet götürülen ülkelere çeşitli heyetler gelmekte ve bu heyetlerin Vakfımızdan çeşitli talepleri olabilmektedir. Yürütülen hizmetlerin ve ihtiyaçların yerinde tespiti ve faaliyetlerin kontrolü ile seyri konusunda yerinde inceleme yapılması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca zaman zaman, bazı heyetler çağrılarak, ülkemizdeki kurum ve kuruluşlar ile hizmetlerimiz hakkında bilgi verilmiştir. Yine bu amaçla, bu ülkelere ziyaretler de gerçekleştirilmiştir." dedi.

Genel Müdürlüğün çalışmalarını da Genel Kurul üyelerinin bilgisine sunan Prof.Dr. Mustafa Uzunpostalcı; öncelikle Diyanet İşleri Başkanlığı hizmetlerini destekleme çalışmalarının, bu hizmetlerimizin başında geldiğini ifade ederek, "Vakfımızca, Diyanet İşleri Başkanlığının merkez hizmetlerini desteklemek amacıyla yapılan çalışmaların başında, Başkanlığımız için Ankara Eskişehir Yolu üzerinde inşa edilmekte olan hizmet binası

çalışmaları gelmektedir. Bitirildiğinde, Başkanlığımızın adına yakışır şekilde modern bir çalışma ortamı sağlayacağına inandığımız hizmet binasıyla ilgili çalışmalarımız aralıksız olarak devam etmektedir." dedi.

Mustafa Uzunpostalcı, iki yıllık dönemde Diyanet İşleri Başkanlığı'nın merkez hizmetlerine, inşaatı devam eden veya bakım ve onarıma ihtiyaç duyulan müftülük sitelerine, Kur'an kurslarına, camilere, eğitim merkezlerine sunulan hizmetler ile Başkanlığın düzenlediği, seminer, konferans, irşad faaliyetleri, din şurası gibi toplantılara da finansman sağladığını belirtti.

Prof.Dr. Mustafa Uzunpostalcı Doğu Blokunun dağılmasıyla birlikte, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfınca, istiklallerini kazanan Türk cumhuriyetleri ile Balkanlar ve Kafkasya'da bulunan ülkelere Türk ve Müslüman topluluklarına eğitim başta olmak üzere, sosyal, kültürel, dinî ve ilmi alanda önemli hizmetlerin götürüldüğünü söyledi.

İki yıllık dönemde eğitim ve öğretim alanında da önemli hizmetlerin verildiğini kaydeden Uzunpostalcı, yalnızca 1998-1999 öğretim yılında burs olarak eğitime ayrılan kaynak miktarının 700 milyar TL. olduğunu ifade etti.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın yurt alanında da önemli hizmetler verdiğini belirten Uzunpostalcı "Vakıf olarak vermiş olduğumuz eğitim hizmetlerinin en önemlilerinden birisi de yurt hizmetleridir.

Vakfımız, geleceğimizin teminatı olan gençlerimize ve çocuklarımıza, ülkemizin değişik yörelerinde yurt hizmeti de vermektedir. Bu yurtlardan önemli bir kısmı, Vakıf Genel Merkezi ve şubelerimiz tarafından, diğer bir kısmı da Vakfımız şirketlerinden olan Vakıf Özel Eğitim ve Öğretim Tesisleri Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi, yani VETAŞ tarafından işletilmektedir.” dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı’nın eğitim alanında önemli hizmetler katettiğini ifade eden ve bu faaliyetleri özetle Genel Kurul’un bilgisine sunan Prof.Dr. Mustafa Uzunpostalcı, Vakfın kültürel ve sosyal etkinlikler alanında da önemli faaliyetler icra ettiğini sözlerine ekledi.

İslâm Araştırmaları Merkezi’nin, bugün için dünya çapında bir merkez haline geldiğini vurgulayan Uzunpostalcı, “Kendi kültürümüzün yine kendi kaynaklarımızla, kendi insanlarımızla meydana getirilen büyük bir çalışma olarak, İslâm âlemine, hatta dünyaya sunulma imkânı böylece sağlanmış bulunmaktadır. Orası da hizmetlerini sürdürmektedir; gerek kitap, kütüphane, gerek çalışma ve gerek neşriyat yönünden hizmetlerini aksatmadan bugüne kadar sürdürmüş, 17 nci cilt de İslâm Ansiklopedisi olarak piyasaya sürülmüş, 18 inci cildin çalışmaları da yapılmaktadır.” dedi.

Prof.Dr. Mustafa Uzunpostalcı Türkiye Diyanet Vakfı’nın yayıncılık konusunda gerçekleştirdiği faaliyetleri de özet olarak Genel Kurul’a sundu.

Denetim Kurulu Raporu

Faaliyet raporunun okunmasını müteakip Denetim Kurulu raporu okundu. Denetim Kurulu raporunu okuyan Yakup Üstün Denetim Kurulu’nun görev süresi içinde müteveli heyeti ve icra kurulu kararlarını, bu kararların uygulanmasına ilişkin bilgi ve belgelerin incelendiğini, gerekli görülen hususları düzenledikleri raporlarla ilgili mercilere intikal ettirdiklerini belirtti.

Denetim Kurulu hazırladığı teklifi bir rapor halinde Genel Kurul’a sundu. Denetim Kurulu raporunu okuyan Yakup Üstün sonuç bölümünde “gelişen teknoloji sebebiyle şeffaflaşan, globalleşen dünyada, âdeta, bütün insanlıkla beraber yaşıyoruz. Dünyanın öbür ucunda meydana gelen bir olayı, aynı anda evimizde izliyor

Yakup Üstün

ve bundan etkileniyoruz. Çağımız bilgi çağı olduğu kadar bir iletişim çağıdır. İletişim, bir yerde etkileşim demektir. Medeniyetimizi, kültürümüzü, baskın kültürlerin etkisinden bir ölçüde korumak için devletle beraber gönüllü kuruluşlara da önemli görevler düşmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı’nın ayrılmaz bir parçası olan Türkiye Diyanet Vakfı, bu gerçeğin ışığında hizmetini sürdürecektir. 21 inci Yüzyılda Vakfa olan ihtiyacın eksilmeden devam edeceğine inanıyoruz.” dedi.

Prof.Dr. Mustafa Said Yazıcıoğlu

Türk Cumhuriyetleriyle ilgili, Diyanet İşleri Başkanlığı’nın ve Türkiye Diyanet Vakfı’nın, özellikle, cami inşaatı konusunda bir kısıtlama getirmesi gerekiyor, bundan sonra, kendi camilerini,

Prof.Dr. Mustafa Said Yazıcıoğlu

yavaş yavaş kendileri inşa etsinler; ama, Türkiye’nin, oralarda, sembol olarak, bizim mimarimizi de yansıtan bir kısım eserleri kazandırmakta fayda vardır; bu, zannediyorum, gereğinden de fazla yapıldı.

Başkanlık hizmet binasının bir an önce bitirilmesinde büyük fayda var, çünkü her geçen gün, maliyet hesapları altından kalkılmaz boyutlara ulaşıyor.

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nin çok zengin bir kütüphanesi vardır; fakat, çok ilkel şartlarda hizmet veriyordu. Kütüphanemizin, İstanbul’daki İSAM’a benzer, onun küçük bir modeli haline getirilmesi hususu, Türkiye Diyanet Vakfı Müteveli

Heyeti'ne intikal ettirildi. Mütevelli heyeti de bu teklife fevkalâde sıcak baktı ve o iş gerçekleşmeye başladı, çok hızlı bir şekilde yürüyor, bu, fevkalâde önemli bir destektir. Biz, zaten, fakülte olarak Türkiye Diyanet Vakfı'ndan çok sık destek aldık; ama, bu, hepsinin üzerine, âdetâ, işi en mükemmel noktaya getirecek bir destek oldu. Türkiye Diyanet Vakfı'nın Mütevelli Heyeti Başkan ve üyelerine fakültem adına şükranlarımı sunuyorum.

Zeki Karakaya

Vakıf Mütevelli Heyetimizin, Genel Müdürlüğümüzün iki yıllık çalışmalarını ve icraatlarını dinledik; hepsinden Allah razı olsun diyorum. Vakfı kuranlardan ve Vakfın bugüne gelmesinde

Dr. Ahmet Baltacı

Böyle bir Vakıf olmadan Diyanet Teşkilatı'nın merkezinde pekçok görevli arkadaşımız çalışmak bile istemezdi. Niçin; şartlar ağır, ev kiralari çok fazla, bazen, maaş-

lar, ev kirasının tamamını ödeyemez bir durumdaydılar. Bu Vakfın, Teşkilatımızın her kademesindeki çalışmaları kolaylaştırdığı, geliştirdiği ortada. Üstelik, faaliyet raporunu okuduğumuz zaman, yapılan hizmetlerin yüzde 90'ı tamamen din hizmetlerine ve Diyanet hizmetlerine tahsis edilmiş.

Bu Vakıf, kim ve hangi şartlarda kurulursa kurulsun, gerçekten, din hizmetine ve Diyanet hizmetine çok büyük katkıları olan bir Vakıftır. Bunu daha verimli hale getirmek, bu imkânları daha fazla geliştirmek, hizmetleri daha iyi yürütmek bakımından fevkalâde güzel olacaktır.

emeği geçenlerin hepsinden Allah razı olsun diyorum.

Eğitim merkezlerimizde, sadece personelimizin genel durumunun geliştirilmesine yönelik değil de, biraz da, yazar çizer ve araştırmacı, yani, akademik olmasa bile araştırmacı olabilecek, Başkanlığımızın ve Vakfımızın yayın hazinesini genişletmeye hizmet edecek elemanların yetiştirilmesine

ihtiyaç var. İçte ve dışta İslâm Dinini aleyhine çeşitli gelişmeler veya dedikodular olduğu gibi, bugün, halkımızın, Müslümanların, din açısından kafasını karıştıran çok yayınlar, çok sözler var, ortada geziyor. Bunları güzel yorumlarla bertaraf edecek yazar kadrosuna da ihtiyacımız olduğunu, bunun da dikkate alınması gerektiğini arz ediyorum.

Mehmet Altunkaya

Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu sene akdedilen kongresinden son derece memnun kaldığımı belirtmek istiyorum. Faaliyet raporunu mahallinde de okuduk, burada da değerli hocalarımızın açıklamalarını dinledik. Gerçekten, her satırda ifade edilen faaliyetler, takdirle, şükranla ifade edilecek faaliyetlerdir. Gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında gerek Diyanet İşleri Baş-

kanlığı'na destek faaliyetleri gerekse eğitim, öğretim, inşaat, yayın hizmetleri, her birisi, ayrı ayrı şükranla yâd edilecek konulardır.

Ben, Türkiye Diyanet Vakfı'nın bundan önceki faaliyetlerinin çok verimli olması nedeniyle ayrı bir ağırlığının olduğunu müdrik olanlardan biriyim. Şunu ifade edeyim ki, bundan sonra Diyanet Vakfı'nın ağırlığı, Diyanet Vakfının lüzumu ve önemi daha fazla artacaktır.

Kemal Güran

Kemal Güran

Türkiye Diyanet Vakfı, gerçekten, büyümüş bir Vakıf. Ülke içinde ve ülke dışında hizmetlere imzasını atan bir kuruluş. Böyle bir Vakfı kuran, bugüne kadar getiren değerli arkadaşlarıma, huzurlarınızda, şükranı, ifası gerekli bir vazife telakki ediyorum. Allah, kendilerinden ve hepimizden, hepinizden razı olsun. İnşallah, Cenab-ı Hak, bunları, bizim mizanımıza da koyacak ve rûzu mahşerde amel defterimizde şüphesiz çok büyük bir ağırlık teşkil edecektir.

Diyanet İşleri Başkanlığımızın mekân şartlarına kavuşturulması, bundan sonraki çalışmalarında Türkiye Diyanet Vakfı'nın temel görevi olmalı ve bu işi, bir an ön-

ce, Başkanlığımızın da desteğiyle, imkân sağlanabilirse devletimizin de desteği alınarak, yurtdışındaki birtakım kuruluşlarımızın mevcut imkânları da kanalize etmek suretiyle, bu bina, her ne pahasına olursa olsun bitirilmeli ve Diyanet İşleri Başkanlığımız rahat bir çalışma mekânına kavuşturulmalıdır. Bu, Türkiye Diyanet Vakfı'nın çok şerefli bir hizmeti olacaktır ve gelecek kongrelerde bu hizmeti başarmış olmanın övüncünü de hep birlikte taşıyacağız değerli arkadaşlarım.

Türkiye Diyanet Vakfı, Kocatepe Camii'nde, her akşam, evinde iftar yapamayacak olan, bu imkânlara sahip olamayan insanlara, bir Diyanet Kurumu olarak, bir din kurumu olarak bir iftar sofrası açmalıdır. Şimdiye kadar açmamış olmasını, şahsen, büyük bir kusur olarak görüyorum, büyük bir noksanlık olarak görüyorum.

12. Dönem Denetleme Kurulu

12. Dönem Mütevelli Heyeti Üyeleri

DİLEK VE TEMENNİLER

Selahattin Fettahoğlu

Bu yaşadığımız Genel Kurul, öyle inanıyorum ki bizim istediğimiz, milletimizin bizden beklediği ve bize yakışan bir olgunlukla geçti. Bunu sağlayan hazuruna, başta Sayın Başkanımıza ve Vakıf Mütevelli Heyeti'ne de hem teşekkür ediyor, hem de Allah razı olsun diyorum.

Saygıdeğer hocalarım, bu müessesenin bu duruma gelmesinde sizin say ve gayretinizi kimsenin inkâr etmeye hakkı yoktur. Bu say ve gayretinizden dolayı size minnet de duysak, sizin hakkınızı ödeyemeyiz. Bu eseri Türk Milleti adına Cihan Müslümanları için, Türk Milleti ile beraber sizin önderliğinizde gerçekleştirdik; siz gerçekleştirdiniz. Bunu sizden sonra biz, bir manevî miras olarak alacağız, ekleyebildiklerimizi ekleyeceğiz ve bizden sonrakilere de sizden kalan bir miras olarak teslim edeceğiz. Bu hususta sizi temin ederim, en az sizin kadar bu işe gönül vereceğiz. Zaten bu noktaya gelmemizde de sizin eserinizi, sizin tesirinizi unutmak gibi bir hata da yapmayacağız.

Zeki Karakaya

Diyanet İşleri Başkanlığı, siz değerli hocalarımızın kurduğu Türkiye Diyanet Vakfı ile Türkiye'yi ve İslam coğrafyasının

tamamını olmasa bile, üçte ikisini kucakladı ve bu inşallah böyle, milletimiz, devletimiz var oldukça devam edecektir diye Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyor ve bekliyoruz.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın desteğiyle eğitim merkezlerimizde 80 bini aşkın personelimiz arasında eli kalem tutan, hakikaten güzel yazı yazan arkadaşlarımız var. Bunları biraz kurstan geçirerek, özellikle toplumun nabzına uygun ifadelerle, yani hem psikolojik hem sosyolojik açıdan hem de dinî açıdan hitap edebilecek yazar kadrosu yetiştirmemizin bana göre büyük faydaları var.

Yakup Üstün

Türkiye Diyanet Vakfı, Diyanet hizmetlerini desteklemek amacıyla kurulmuştur. Burada bu destekleme -bana göre- daha çok, ağırlıklı bir şekilde eğitim alanında olmalıdır. Denetim Kurulu raporunda da işaret ettik; Diyanet hizmetlerini destekleme harcamalarının ancak yüzde 6 nispetinde bir bölümü eğitim harcamalarına gidiyor. Bu, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Türkiye Diyanet Vakfı'nın müştereken bir eğitim programı hazırlaması gerektiğini ortaya koyuyor bence.

Şimdi, Diyanet demek eğitim demek. 21 inci yüzyıla giderken, mesleğe yeni girecek elemanlarımızı yetiştirme konusunda, Vakıf asıl burada Diyanet İşleri Başkanlığı'na desteğini vermelidir.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nda bilhassa imam, müezzin seviyesinde görev alacak çocukları, gençleri birtakım cemaatler alıyorlar, kurslarında yetiştiriyorlar ve tabii kendi boyalarını da boyuyorlar, imtihana onları sokuyorlar ve onları imtihanında kazandırıyorlar. Bu, bana göre üzerinde durulması gereken çok önemli bir husustur. Onların yapacağını Vakıf ile Diyanet, müştereken bir program hazırlayarak, esas biz yapmalıyız. Diyanet'i kurtarmak istiyorsak, Orta Asya'yı kurtarırsak, Makedonya'yı kurtarırsak Diyanet'i kurtaramazsak, bunda hepimizin vebali olur. Şahsen bunu burada belirtmek istemezdim; fakat, ben nedense bunun üzerinde fazla durulmadığını görüldüğüne üzülüyorum ve bunu bir kere daha yeni seçilecek Mütevelli Heyetinin ve Diyanet İşleri Başkanlığımızın sayın yetkililerinin takdirlerine sunuyorum. Bu sorumluluk hepimizindir.

Halit Güler

Türkiye Diyanet Vakfı kurulduğu tarihten bu yana çok büyük hizmetler vermiş, gerçekten Diyanet İşleri Başkanlığımızın çizgisi istikametinde güzel mesafeler kat etmiştir. Bu, sevinçle dile getirildi, biz de zevkle dinledik.

Ben, yeni seçilecek arkadaşlarıma bir iki temennide bulunmak istiyorum. Bunlardan birisi, taşra'nın sesine kulak verilmesi. Yani, Türkiye Diyanet Vakfı'nın merkezi ve merkezin dışındaki, taşradaki şubelerimiz, şube başkanlarımız, din görevlilerimiz, bunların hissiyatına kulak verilmesi, temennilerinin, taleplerinin mutlaka dikkate alınması, hatta bunun için yeni Mütevelli Heyetimizin en kısa zamanda bir araştırma yapması ve yaptırması.

Vakfımızın kuruluşlarını da dikkatle bir gözden geçirmesini, incelemeye tabi tutmasını, gerçekten bu şirketlerimiz içerisinde her yıl zarar edenler, hiçbir zaman kazanamamış, Vakfa bir menfaat sağlayamamış, kuruluş niyetine uygun faaliyeti gerçekleştirememiş ve dolayısıyla Vakfımızı yıpratıcı birtakım pozisyonların ortaya çıkmasına sebep olmuş ise -gerçektir, değildir- tabii bu Mütevelli Heyetimizce güzelce bir tetkike tabi tutulmasını, incelenmesini ve hakikaten Vakfa yük olanlar varsa bunların kapatılmasını, feshedilmesini yeni seçilecek Mütevelli Heyetimizden temenni ediyorum.

Türkiye Diyanet Vakfı, Diyanet İşleri Başkanlığını desteklemek amacıyla kurulmuştur. Bu aslı görevinin dışında, eğer gücü varsa, vakti varsa, mekânı varsa, malî imkânı varsa, ben yeni heyetimizden temenni ediyorum, lütfen kültürel faaliyetlere ağırlık versinler. Kültüre yönelik, üniversiteye yönelik, gençliğe yönelik faaliyetlere önem versinler.

Prof.Dr. Süleyman Hayri Bolay

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yayınlarına, Türkiye Diyanet Vakfı yayınları alternatif olmak gibi hiçbir zaman bir emele yönelmemiştir, böyle bir şey düşünmemiştir, düşünmesi de mümkün değildir; aksine, onu destekler; ama, onun yayımlayamayacağı, yayımlayamadığı, yayımlaması gereken eserleri yayımlar, yayımlamıştır ve yayımlayacaktır da.

Türkiye Diyanet Vakfının politikası, camiye gelen cemaatin dışında, namaz kılmayan, yönünü kibleye dönmeyen, hatta Islâma muhalif olan bü-

tün kesimlere ulaşmak iddiasıdır. “Kutlu Doğum” bunun için ortaya konulmuştur, “Kutlu Doğum” bunun için tutmuştur. Daha önce de söyledim, yine de söyleyeyim, biz, mesela “Spor Felsefesi” adı altında kitap sipariş etmişizdir. Bugün millet futbola tapıyor. Milyonlarca insan, yaşlısı, genci, çoğu çocuğu, üniversiteli veya cahili maç peşinde, şunun bunun peşinde. Bu insanlara nasıl ulaşacaklar din görevlileri?! Kahvedeki insana nasıl ulaşacaktır?!

İlmihal kitabı yayımlamakla, “Tavassul” gibi kitaplar yayımlamakla, satmakla bu Müslüman kitlenin kültür seviyesini yükseltmek mümkün değildir. Türkiye Diyanet Vakfı, evet, birtakım akademik eserleri yayımlamıştır; ama, onlarla üniversitelere girmiştir.

Bugün Türk cumhuriyetlerinde, Balkanlarda 50 çeşit, 100 çeşit cereyan var; onlara hangi kitaplarla gideceğiz?! Basit cep kitaplarıyla, ilmihal kitaplarıyla olmaz ki, herkesi heyecanlandırmakla bir yere varamazsınız. Kafasına köklü fikirler yerleştirmedığınız müddetçe bu fikir bugün girer, yarın kafasından çıkar gider, başka bir fikre girer. İmam hatip okulları da buradan destek almalıdır, bu fikirlerden destek alacaktır. Ahırsa sağlam olur oradan yetişen insanlar. Bugün hem Türkiye’nin ufkunu hem de Batının ufkunu karartan ateist, materyalist, Marksist akımların hepsi, ancak fikirlerle yok olabilir veya izale edilebilir veya tesirsiz hale getirilebilir.

Ben, din görevlilerimizin, müftülerimizin veya ilgililerin bu açıdan düşüncelerini bilhassa istihdam ediyorum. Birkaç kişi birkaç kitabı beğenmeyebilir. Hedefiniz neresidir, onu söyleyin bana. Hedefiniz, caminin girişinde oturup, kahvede oturup gelip namazını kılan ihtiyar mıdır; ondan bize bir şey gelmez! Onu heyecanlandıracak kitabı verebiliriz biz; ama, onun çocuğunu elinden alıp bugün bize karşı çıkan insanların karşısına çıkacak şekilde yetiştirebilirsek, o zaman biz hedefimize erişmiş oluruz veya erişme yoluna girmiş oluruz. Hatta, Türkiye Diyanet Vakfı’nın politikası bu yönden eksiktir bile.

Bizim buradaki hedefimiz, kültürel faaliyetlerin yanında, kalıcı eserler vermek suretiyle Türkiye’deki ve Türkiye dışındaki Türkçe konuşan, Türkçe anlayan, Türkçe düşünen herkese, her kesime, dinsizi de dahil olmak üzere, din düşmanı da dahil olmak üzere, ulaşabilmektir. Onlar bize nasıl ulaşıyorsa, nasıl ulaşmak için bütün gayretlerini sarf

ediyorlarsa, biz de aynı gayretin içindeyiz. Yayınlarımız rastgele değildir ve bu politikaya uygun olarak, sistemli bir şekilde seçilerek teklif edilmektedir ve aynı şekilde devam etmektedir.

Harun Özdemirci

(Diyanet İşleri Başkanlığı Dinî Yayınlar Dairesi Başkanı)

Gelişen teknoloji, yayın hizmetlerini hakikaten çok daha önemli bir hale getirdi ve bu alanda birbiriyle işbirliği içerisinde olan iki kurumun yayın hizmetlerini yürütürken, bu sürekli hızlı gelişime ayak uydurmada kaynak israfına tahammülü yoktur.

Hakikaten bugün Adriyatik’ten Çin Seddi’ne kadar hizmet alanı genişlemiş olan bu iki kurumun belirsiz, birbirinden kopuk, birbirinden habersiz yayın hizmeti yürütmesi kadar, hem zor hem de kaynak israfı olan bir husus yoktur. Ben Diyanet İşleri Başkanlığı Yayın Dairesi Başkanı olarak şunu arz etmek istiyorum: En kısa zamanda Türkiye Diyanet Vakfı ve Diyanet İşleri Başkanlığı, hizmet alanlarıyla ilgili bir yayın politikası oluşturmalıdır. Bir protokol gerçekleştirmelidir ve bu protokol çerçevesinde Diyanetin bütçe imkânlarıyla yapabileceklerini Diyanet yapmalıdır, bütçe imkânlarıyla yapamayacaklarını da Türkiye Diyanet Vakfı yapmalıdır. Ne Diyanet İşleri Başkanlığı’nın, ne de Türkiye Diyanet Vakfı’nın yayınları sadece cami cemaatine satılmamaktadır. Her iki kurumun da yayınlarını daha kaliteli hale getirmek, zannediyorum bu teşkilatta hizmet gören hepimizin üzerine düşen bir borçtur.

Dilek ve temenni konuşmalarını müteakip yapılan seçim sonucunda Mütevelli Heyeti asil üyeliklerine; İrfan Yücel, Mahmut Sevgili, Mehmet Altunkaya, Mehmet Kervancı, Ethem Alimoğlu, Kemal Güran, yedek üyeliklere de; Şükrü Öztürk, Nurullah Soyak seçildiler. Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz senet gereği, bu dönemde Vakfın Mütevelli Heyeti Başkanlığı’nı yürütecek.

Denetleme Kurulu üyeliklerine ise Halit Güler, Zeki Karakaya ve Yusuf Kalkan seçildiler.

Güzel bir ortamda geçen 13. Olağan Genel Kurul toplantısı okunan Kur’an-ı Kerim’le sona erdi.

AKSARAY

Kutlu Doğum Haftası tüm yurdumuzda olduğu gibi, Aksaray ilimizde de çeşitli etkinliklerle kutlandı. Hafta münasebetiyle yerel radyolarda haftayla alakalı olarak düzenlenen programlarla vatandaşlarımız bilgilendirilirken, Belediye Tiyatro Salonu'nda da "İslam ve Çalışma" konulu bir panel tertip edildi. Açılış konuşmasını İl Müftüsü ve Vak-

fımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yağcı'nın yaptığı panele konuşmacı olarak Selçuk Üniversitesi İlahiyat

Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Mehmet Aydın, öğretim üyeleri Prof.Dr. Orhan Çeker ve Prof.Dr. Sait Şimşek katıldılar.

Yeni AKSARAY

Nisan 1999

HALKIN YANINDA-HAKKIN YOLUNDA

YIL:12 - Sayı:3517

Fiyatı 25.000 TL (GVV dahildir)

"Kutlu Doğum" haftası kutlandı

Peygamber Efendimizin 1428. Doğum yılı nedeniyle İslam ve çalışma kurulu paneli düzenlendi

Türkiye Diyanet Vakfı Aksaray Şubesi tarafından ilimiz Belediye Tiyatro Salonu'nda "Kutlu Doğum" haftası kutlama programı Kur'an Kerim okunmasıyla başladı. İl Müftüsü Mehmet Yağcı başta olmak üzere, "Kutlu Doğum" haftası nedeniyle burada toplananlar, Peygamber Efendimiz her

yanıyla bize örnektir. 571 yılında Mekke'de dünyaya gelen Peygamber Efendimizin 1428. Doğum yılı haftasını kutluyoruz" dedi.

Daha sonra Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet Aydın, Prof. Dr. Osman Çeker ve Prof. Dr. Sait Şimşek, İslam ve Çalışma konulu pa-

nele katıldılar. Panelde Peygamber Efendimizin yüce kişiliğinden ulvi doğuya ve düşüncelerine kadar pek çok örnekler verilerek, dinleyenlerin büyülediler.

AKSARAY'DA DÖVİZ ve ALTIN		Namaz Vakitleri	
	Alın	Satın	
Dolar	397.500	391.000	İmsak : 4.58
Mark	210.000	211.000	Güneş : 5.40
İstanbul	620.000	625.000	Öğle : 12.52
E. Eranur	62.400	62.000	İkindi : 16.38
Goldren	185.500	186.500	Akşam : 19.38
ALTIN 3.400.000		Yatsı : 21.14	

BATMAN

Bu yıl Kutlu Doğum Haftası Batman'da düzenlenen bir konferans ve hutbe metni yarışmasıyla kutlandı.

Konuşmacı olarak Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyelerinden Prof.Dr. Hulusi Kılıç'ın katıldığı "İslam ve Çalışma" konulu konferansa, Batman Valisi M. Temel Koçaklar, Emniyet Müdürü Öztürk Şimşek, Belediye Başkanı Mahmut Tileği, daire amirleri ve 1000'i aşkın bir vatandaş topluluğu iştirak etti.

BURSA

Kutlu Doğum Haftası Bursa Şubemiz tarafından bu yıl da bir dizi etkinliklerle icra edildi. Hafta münasebetiyle okutulan hatimlerin Ulu Camii'nde duası yapılırken, il ve ilçelerde de paneller ve konferanslar düzenlendi.

Bursa'daki faaliyetlerden birisi de Özel Hayat Hastanesi'nin hafta münasebetiyle vatandaşlarımıza sunduğu ücretsiz sağlık hizmeti oldu. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Özel Hayat Hastanesi tarafından 2500 kişi muayene edildi.

Sabahın erken saatlerinden itibaren hastaneye başvuran hastalar uzman doktorlar tarafından muayene edilirken, hastalardan hiç bir ücret talebinde de bulunulmadı.

ERZİNCAN

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Erzincan Şubemiz tarafından "İslâm ve Çalışma" konulu bir panel düzenlendi.

İl Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı İlhan Aydın'ın açış konuşmasını yaptığı panele, oturum başkanı olarak Doç.Dr. Sadi Eren, konuşmacı olarak da Yrd.Doç.Dr. Sayın Dalkıran, Yrd.Doç.Dr. Veysel Güllüce katıldılar.

Panele ilginin bir hayli fazla olması ve salonun almaması sebebiyle kapalı devre sistemle ara salonlarda izleme imkanı bulan dinleyicilere günün anlamına binaen hediye edilen gül büyük bir memnuniyet uyandırdı.

Panelde dinleyici olarak Vali Yardımcısı Kemal Kahraman, Belediye Başkanı Erkan Karaman, daire müdürleri ve basın mensupları ile çok sayıda davetli katıldı.

KARABÜK

Hafta münasebetiyle Karabük ilimizde bir dizi etkinlikler düzenlendi. Altı adet konferansın tertip edildiği haftada, merkez camilerde Peygamberimizin hayatı ve O'nun örnek şahsiyeti konusunda vazalar verildi.

Karabük Şubemizin gayretli çalışmasıyla Eskipazar, Ovacık, Safranbolu ve Yenice ilçelerinde düzenlenen konferansların yanı sıra, merkezde de ilginin çok fazla olduğu bir konferans tertip edildi.

Yrd.Doç.Dr. Hüdaverdi Adam'ın konuşmacı olarak katıldığı konferansda Karabük Valisi Cemal Ayman da bir konuşma yaptı. Peygamberimizin hayatının ve onun örnek şahsiyetinin anlatıldığı ve İslâmın çalışmaya verdiği önemin dile getirildiği konferansa katılan dinleyicilerin yanı sıra Belediye Başkanı ile daire amirleri de iştirak etti.

Konferansı müteakip Karabük il merkezinde 15 lisenin iştirakiyle düzenlenen bilgi yarışmasında dereceye giren okullara ve bu okulların yarışmacı öğrencilerine çeşitli hediyeler takdim edildi.

ORDU

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Kutlu Doğum Haftası Ordu'da çok sayıda davetlinin katıldığı bir törenle kutlandı.

Hafta münasebetiyle Ordu Belediye Düğün Salonu'nda düzenlenen "İslâm ve Çalışma" konulu konferansa konuşmacı olarak Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Doç.Dr. Rahmi Yaran İslâm'da çalışma ve helal kazanç konusunda dinleyicilere tebliğini sundu. Ordu Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Cevat Altun da yaptığı açış konuşmasında kalkınmış ülkelerin seviyesine ulaşabilmek için çok çalışmamız gerektiği konusuna dikkat çekti.

MALATYA

Kutlu Doğum Haftası'nın 11. si Malatya'da düzenlenen bir dizi etkinliklerle icra edildi. Hafta münasebetiyle Malatya Şubemiz ve Malatya Müftülüğümüz organizesiyle "İslâm ve Çalışma" konulu bir panel düzenlendi. Müftü Vekili Dr. Vahdettin Akgün'ün günün mana ve önemini belirten konuşmasını müteakip, oturum başkanlığını Daren'de İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Süleyman Toprak'ın yaptığı panele konuşmacı olarak Yrd.Doç.Dr. Saffet Sancaklı, Arş.Gör. Ahmet Ak ve Arş Gör. Mevlüt Erten katıldılar.

Belediye Başkanı M.Yaşar Çerçi ile diğer amirlerin iştirak ettiği panele özellikle halkın yoğun ilgi gösterdiği müşahade edildi.

Hafta münasebetiyle Malatya'da esnaf indirimli satışlar yaparken, Tabipler Odası tarafından da ücretsiz muayenelerin yapılması vatandaşlar tarafından memnuniyetle karşılandı.

Yine Müftülüğümüz tarafından hastanelere yapılan ziyaretler esnasında hastalara gül ile birlikte Peygamberimizin Hayatını içeren kitapçığın hediye olarak verilmesi hastalara moral verdi.

KÜTAHYA

Kutlu Doğum Haftası Kütahya ilimizde de düzenlenen bir panelle icra edildi. Kütahya Kültür Sarayı'nda düzenlenen, oturum başkanlığını Kütahya Müftüsü Rıza Deniz'in yaptığı panele konuşmacı olarak Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden Prof.Dr. Ömer Faruk Harman ile Prof.Dr. Mustafa Uzun katıldılar.

İslam ve Çalışma konusunun işlendiği panele izleyici olarak katılan vatandaşlarımız arasında Kütahya Milletvekili Doç.Dr. Seydi Karakuş, Vali Utku Acun, Vali Yardımcısı Turan Eler, daire amirleri de yer aldı.

SAKARYA

Kutlu Doğum Haftası Sakarya İlimizde düzenlenen bir panel ve bir konferansla kutlandı.

Sakarya Şubemiz tarafından düzenlenen konferansa konuşmacı olarak Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Mehmet Erkal katıldı. Erkal konuşmasında İslâmın çalışmaya verdiği önem ve insan hakları konularına ağırlık verdi. Konferansta bir konuşma yapan İl Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Çınar da Peygamberimizin hayatı hakkında dinleyicilere bilgi verdi.

Vatandaşların ilgisinin yoğun olduğu konferansta Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan, ATSO Başkanı Erol Öztürk, Erenler Belediye Başkanı Ekrem Yüce de hazır bulundular.

ŞANLIURFA

Şanlıurfa'da Kutlu Doğum Haftası Merkez Hz.İbrahim Peygamber Camii'nde verilen mahalli Kutlu Doğum "Tirit"i ziyafeti ile başladı. Yaklaşık 1500 kişiye verilen ziyafete halk büyük ilgi gösterdi.

Hafta münasebetiyle İl Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Duman öncülüğünde oluşan iki grup Devlet Hastanesi, SSK Hastanesi ve ço-

cuk yetiştirme yurtlarını ziyaret ederek, burada bulunanlara gül ile çeşitli hediyeler takdim ettiler.

İbrahim Duman tarafından "İslâm ve Çalışma" konulu bir konferans da verildi. Bayanların ilgisinin bir hayli fazla olduğu konferansta Duman, İslâm'da tembelliğin, miskinliğin yeri olmadığını, İslâmın devamlı ilerlemeden, yükselmeden ve çalışmadan yana olduğunu vurguladı.

Ayrıca hafta münasebetiyle Şanlıurfa şubemiz tarafın-

dan bir de panel düzenlendi. Belediye Başkanı Ahmet Bahçıvan'ın da bir konuşma yaptığı Panele konuşmacı olarak Şanlıurfa Müftüsü İbrahim Duman, İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof.Dr. İbrahim Düzen, Dr. Mustafa Ekinci, Dr. Abdullah Yıldız, Öğretim Görevlisi Murat Ergin katıldılar. Panelde genel hatlarıyla İslâm'da çalışmanın önemi vurgulandı.

Biga

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle İlçe Müftülüğü ve Vakfımız Şubesi işbirliği ile Biga Belediyesi Kültür Sarayı'nda "İslam ve Çalışma" konulu bir panel düzenlendi.

Oturum Başkanlığını Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Yunus Vehbi Yavuz'un yaptığı panele konuşmacı olarak, Dr. Salih Pay, Yrd.Doç.Dr. Recep Cici katıldılar.

Açılış konuşmasını Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Servet Aydın'ın yaptığı panelde çalışmanın önemine değinildi. Panelde davetlilere Siret-i Nebi isimli kitap ile 1000 adet karanfil hediye eden Biga Şubemiz bir de kitap sergisi açtı.

Dörtöyol

Kutlu Doğum Haftası bu yıl Dörtöyol'da coşkuyla kutlandı. Hafta münasebetiyle Dörtöyol Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Bekir Derin başkanlığında oluşturulan Kutlu Doğum Komitesi, kamu kurum ve kuruluşlarını ziyaret ederek gül takdim etti.

Şubemiz tarafından Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri çerçevesinde "İslam ve Çalışma" konulu bir konferans düzenlendi. Konuşmacı olarak Doç.Dr. A.Osman Ateş'in katıldığı konferansa, Hatay Milletvekili M.Nuri Tarman, İlçe Kaymakamı Yaşar Gül, Dörtöyol Belediye Başkanı H.Bayram Türkoğlu, Osmaniye İl Müftüsü Şaban İşlek, civar ilçe belediye başkanları ve müftüleri ve çok sayıda kalabalık bir topluluk iştirak etti.

Hafta münasebetiyle 1000 adet gül dağıtan Dörtöyol Şubemiz, "İbadet Rehberi" isimli kitapdan da 1000 adet ücretsiz olarak dağıttı. Belediye otobüslerinin halkı ücretsiz olarak taşıdığı Dörtöyol'da bir lokanta da ücretsiz yemek verdi.

Çay

Çay Şubemiz tarafından Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (S.A.V.)'in hayatı ve yüksek şahsiyeti vaaz ve hutbelerle vatandaşlara anlatıldı.

Şubemiz tarafından oluşturulan bir ekip, başta ilçe kaymakamı olmak üzere, daire amirleri ve devlet hastanesinde yatan hastaları ziyaret ederek gül takdim etti. Kur'an kursu öğrencileri arasında "Kur'an Okuma Yarışması" da düzenleyen Şubemiz "İslam ve Çalışma" konulu bir de konferans tertip etti. Haseki Eğitim Merkezi öğretim görevlisi Ali Rıza Temel'in katıldığı konferansa İlçe Kaymakamı, Garnizon Komutanı, Belediye Başkanı, daire amirleri ve kalabalık bir topluluk da iştirak etti.

Şubemiz tarafından oluşturulan bir ekip, başta ilçe kaymakamı olmak üzere, daire amirleri ve devlet hastanesinde yatan hastaları ziyaret ederek gül takdim etti. Kur'an kursu öğrencileri arasında "Kur'an Okuma Yarışması" da düzenleyen Şubemiz "İslam ve Çalışma" konulu bir de konferans tertip etti. Haseki Eğitim Merkezi öğretim görevlisi Ali Rıza Temel'in katıldığı konferansa İlçe Kaymakamı, Garnizon Komutanı, Belediye Başkanı, daire amirleri ve kalabalık bir topluluk da iştirak etti.

Çerkeş

Bu yıl Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Çerkeş'te "Verimli Çalışmada İnanç ve İbadetin Rolü" konulu bir konferans düzenlendi. Açış konuşmasını İlçe Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı İdris Çatmakaş'ın yaptığı konferansa konuşmacı olarak Çorum İlahiyat Fakültesi Öğretim Görevlisi M.Şakir Çıplak katıldı.

Çerkeş Belediye Başkanı, daire amirleri ve kalabalık bir topluluğun iştirak ettiği konferansa ilginin bir hayli fazla olduğu gözlemlendi.

Ayaş

Ayaş Şubemiz bu yıl Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle "İslâm ve Çalışma" konulu bir konferans düzenledi. Açış konuşmasını Ayaş Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Bekir Civriz'in yaptığı konferansa konuşmacı olarak Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç.Dr. İbrahim Sarıçam katıldı. Cami görevlileri tarafından okunan ilahilerle renklendirilen konferansta Sarıçam, İslâmın çalışmaya verdiği önem konusunda bilgi verdi.

Ayrıca Ankara Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şubesi'nden Başkomser Orhan Ergin tarafından, özellikle lise seviyesindeki öğrencilere, uyuşturucu ve kötü alışkanlıklarla ilgili slayt gösterisi eşliğinde bilgi verildi.

Yatağan

Yatağan'da düzenlenen Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri çerçevesinde "İslâm ve Çalışma" konulu bir konferans düzenlendi. Halk Eğitim Merkezi Konferans Salonu'nda düzenlenen konferansa konuşmacı olarak Muğla Müftüsü Mustafa Yıldız katıldı. Halkın ilgisinin çok yoğun olduğu konferansta Yatağan İlçe Müftülüğü İlahi Korosu tarafından da bir konser verildi.

Yapılan kutlama programına Muğla Milletvekili Metin Ergun, Yatağan Kaymakamı, Cumhuriyet Başsavcısı, Emniyet Müdürü, Milli Eğitim Müdürü, daire amirleri, civar ilçe müftüleri ve kalabalık bir vatandaş topluluğu katıldı.

Mustafa Kemal Paşa

Bu yıl Mustafakemalpaşa Şubemiz tarafından Kutlu Doğum Haftası'nda bir dizi konferans düzenlendi. İlki Mustafakemalpaşa Belediye Düğün Salonu'nda yapılan konferansa Bursa Müftüsü M.Zeki Karakaya konuşmacı olarak katıldı. "İslâm ve Çalışma" konulu konferansın kapanış konuşmasını da İlçe Kaymakamı Mustafa Kemal Keskin yaptı. Halkın yoğun ilgi gösterdiği konferansa İlçe Kaymakamı Kemal Keskin'in yanı sıra, Belediye Başkanı Onur Göksu, Emniyet Müdürü H.İbrahim Akça ve daire amirleri de katıldılar.

Tepecik Kasabası Düğün Salonunda gerçekleştirilen ikinci konferansa "İslâm ve Çalışma" konusuyla Yalıntaş İlköğretim Okulu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni Mustafa Eren katıldı. Konferansta İlçe

Müftümüz ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Veysi Patır da günün anlam ve önemine binaen bir konuşma yaptı.

Bayanlara yönelik olarak düzenlenen üçüncü konferans ise Merkez Kız Kur'an kursu öğreticisi Safiye Aydemir tarafından verildi. Bayanların yoğun ilgi gösterdiği konferansta yine "İslâm ve Çalışma" konusu işlendi.

Dördüncü olarak düzenlenen konferansa ise konuşmacı olarak İlçe Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Veysi Patır katıldı. Veysi Patır'ın, özellikle İslâmın çalışmaya büyük önem verdiğini ve herkesin ataletten ve tembellikten sıyrılarak yarınlara için birşeylerin yapılması gerektiğini vurguladığı konferansın sonunda köy muhtarları ve din görevlileri tarafından dinleyicilere pilav ve ayran ikram edildi.

Kızılcahamam

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Kızılcahamam Şubemiz tarafından Çağataş İlköğretim Okulu'nda bir panel düzenlendi. Kızılcahamam Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Tahiroğlu'nun başkanlığını yaptığı panele konuşmacı olarak Prof.Dr. Nesimi Yazıcı ile Doç.Dr. Mustafa Erdem katıldılar. İslâmın çalışmaya verdiği önemin dile getirildiği panelin sonunda dinleyicilere aşure ikram edilmiş, ayrıca Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakfımız yayınlarından oluşan 500 adet kitap da hediye olarak dağıtılmıştır.

Harmancık

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Harmancık Şubemiz tarafından "İslâm ve Çalışma" konulu bir panel düzenlendi. Panele konuşmacı olarak Harmancık Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Tuna, Prof.Dr. Süleyman Uludağ, Doç.Dr. Ahmet Göç, Öğrt.Gör. Adem Apak katıldılar.

Ayet ve hadislerle çalışmanın öneminin anlatıldığı panele yoğun bir kalabalığın yanı sıra, Kaymakam Vekili Adem Gülşen, Belediye Başkanı Ahmet Kahraman ve daire amirleri de iştirak ettiler.

Tosya

Tosya Şubemiz hafta münasebetiyle bir konferans tertip etti. İlçe Müftümüz ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Salih Gündoğdu'nun sunuş konuşmasıyla başlayan konferansta Haseki Eğitim Merkezi öğretim görevlisi Mehmet Savaş "İslâm'da Çalışma Ahlakı" konusunu işledi.

İslâmın çalışmaya verdiği önemi değişik örneklerle anlatan ve her müslümanın tembellikten uzaklaşarak çalışkan olması gerektiği ve gelecek için iyi işlerin yapılmasının gerektiğini vurgulayan Savaş iki günü birbirine denk olan insanın zararda olduğunu söyledi.

Kiraz

Kiraz Müftülüğü ve Vakfımız Şubesinin işbirliğiyle Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle "Hz.Peygamberin Örnek Ahlakı ve İslâmın Çalışma Anlayışı" konulu bir panel düzenlendi.

26 Nisan 1999 tarihinde Belediye Düğün Salonu'nda icra edilen panele; Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof.Dr. Cemal Sofuoğlu, Prof.Dr. Nevzat Aşık ile Kiraz Müfüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mevlüt Haliloğlu konuşmacı olarak katıldılar.

Kiraz halkının büyük ilgi gösterdiği panele, daire amirleri ve çevre ilçelerden de çok sayıda misafir katıldı.

Alanya

Alanya Şubemiz de Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle "İslam ve Çalışma" konulu bir panel düzenledi. Oturum başkanlığını Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı Mustafa Çetin'in yaptığı panele konuşmacı olarak, Antalya Müftüsü Kadir Çetin ile Alanya Müftüsü Muhammet Gevher katıldılar.

Antalya Milletvekili Cengiz Aydoğan, Belediye Başkanı, daire amirleri ve kalabalık bir topluluğun oluşturduğu dinleyici kitlesine de Alanya Şubemiz tarafından gül günü münasebetiyle birer gül takdim edildi.

Ayrıca Antalya İl Müftülüğü tarafından organize edilen "Antalya İli Kız Kur'an Kursları Arası Bilgi ve Kur'an-ı Kerimi Güzel Okuma Yarışması" da Alanya ilçemizde gerçekleştirildi. Yarışmada dereceye giren öğrencilere de çeşitli hediyeler takdim edildi.

Osmancık

Osmancık Şubemiz tarafından da Kutlu Doğuma Haftası düzenlenen çeşitli etkinliklerle icra edildi.

Şubemiz tarafından Belediye Kültür Sitesi'nde "İslâm'da Çalışma Ahlakı" konulu bir konferans tertip edildi. Çorum İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Hüseyin Algül'ün konuşmacı olarak katıldığı konferansta, İslâm dininin çalışmaya verdiği önem dile getirilerek, müslamanların tembel olamayacağı devamlı çalışma gayreti içerisinde olmaları gerektiği, çalışırken de ahlaki kuralları daima ön planda tutmaları gerektiği dile getirildi.

Osmancık Şubemiz konferansın yanısıra hafta münasebetiyle Ulu Camii bahçesinde 2000 kişilik "Kutlu Doğum Helvası" ikram etti. Şubemiz gül gününü de dağıttığı güllerle icra etti.

Çilimli

Bu yıl Çilimli Şubemiz de düzenlediği bir konferansla Kutlu Doğum Haftası'nı kutladı.

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Serdar Özdemir'in "Peygamberimizin Hayatı, İslam ve Çalışma" konusunda verdiği konferans, salonu dolduran erkek ve bayan dinleyiciler tarafından dikkatle takip edildi.

Çilimli Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Otgün'ün günün mana ve önemine binaen yaptığı konuşmayı müteakip tebliğini sunan Serdar Özdemir, Peygamber Efendimizin örnek ahlakı ve onun yüce şahsiyetinden örnekler vermesi ve İslam'ın çalışmaya verdiği önemi dile getirmesi dinleyiciler tarafından memnuniyetle izlendi.

Konferansın sonunda İlçe Kaymakamı Süleyman Yılmaz'ın yaptığı konuşma da dinleyiciler tarafından takdirle karşılandı.

Toplantı izleyicilere gül takdim edilmesiyle sona erdi.

Sincanlı

Kutlu Doğum Haftası bu yıl Sincanlı Müftülüğü ve Vakfımız şubesi tarafından düzenlenen bir konferansla icra edildi.

Sincanlı Belediye Düğün Salonu'nda gerçekleştirilen "İslâm ve Çalışma" konulu konferansa konuşmacı olarak Afyon Müftüsü Mustafa Hakkı Özer katıldı.

Konferansın açış konuşmasını yapan Sincanlı Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Osman Şen, Hz. Muhammed (S.A.V.)'in hayatını anlattı.

Tebliğini sunan Afyon Müftüsü Mustafa Hakkı Özer de konuşmasında İslâm dininin denge unsurunu esas alarak hem dünya ve hem de ahireti birlikte götürmeye çalışan bir din olduğunu belirterek, İslâmın çalışmayı esas alan bir din olduğunu vurguladı.

Afyon Müftüsü Hakkı Özer'in Ayet ve hadislerle İslâmın çalışmaya verdiği önemi dile getirdiği konferansa kalabalık bir vatandaş topluluğunun yanısıra, İlçe Belediye Başkanı, Cumhuriyet Başsavcısı, civar ilçe müftüleri de katıldılar.

Düzenlenen programa katılanların okunan şiirlerle duygulu anılar yaşadığı da gözlemlendi.

Hayır İşleyiniz ki Felak Bulasınız.

Hayırsever vatandaşımız **Samiye Bekensir**, sağlık hizmetlerinde kullanılmak üzere Vakfımıza 3 milyar TL. bağışta bulundu.

Genel Müdürümüz Mehmet Kervancı'yı makamında ziyaret eden Samiye Bekensir'in kızı ve damadı 3 milyar TL.yi Genel Müdürümüze teslim ettiler.

Hayırsever Samiye Bekensir, yaptığı yardımdan dolayı mutlu olduğunu ve huzur bulduğunu ifade ederek, *"Türkiye Diyanet Vakfı'nın gerçekleştirmiş olduğu hizmetleri memnuniyetle karşıladım. Özellikle sağlık alanında gerçekleştirdiği hizmetler beni çok memnun etti. Vakfın sağlık merkezindeki doktorlar bana bir anne şefkatiyle yaklaştılar, gördüğüm ilgi ve verilen kaliteli hizmet*

bağış yapmamda en büyük rolü oynadı diyebilirim." dedi.

Bilindiği gibi yüce dinimizin yönelişi insanadır. Onu dünyada ve ahirette mutlu kılmayı ve Allah'ın hoşnutluğuna erdirmeyi amaçlamıştır. Bu sebeptendir ki insanın yoklukları ile ilgilenmek, acı ve ızdıraplarını dindirmeye çalışmak, hepimiz için bir görevdir.

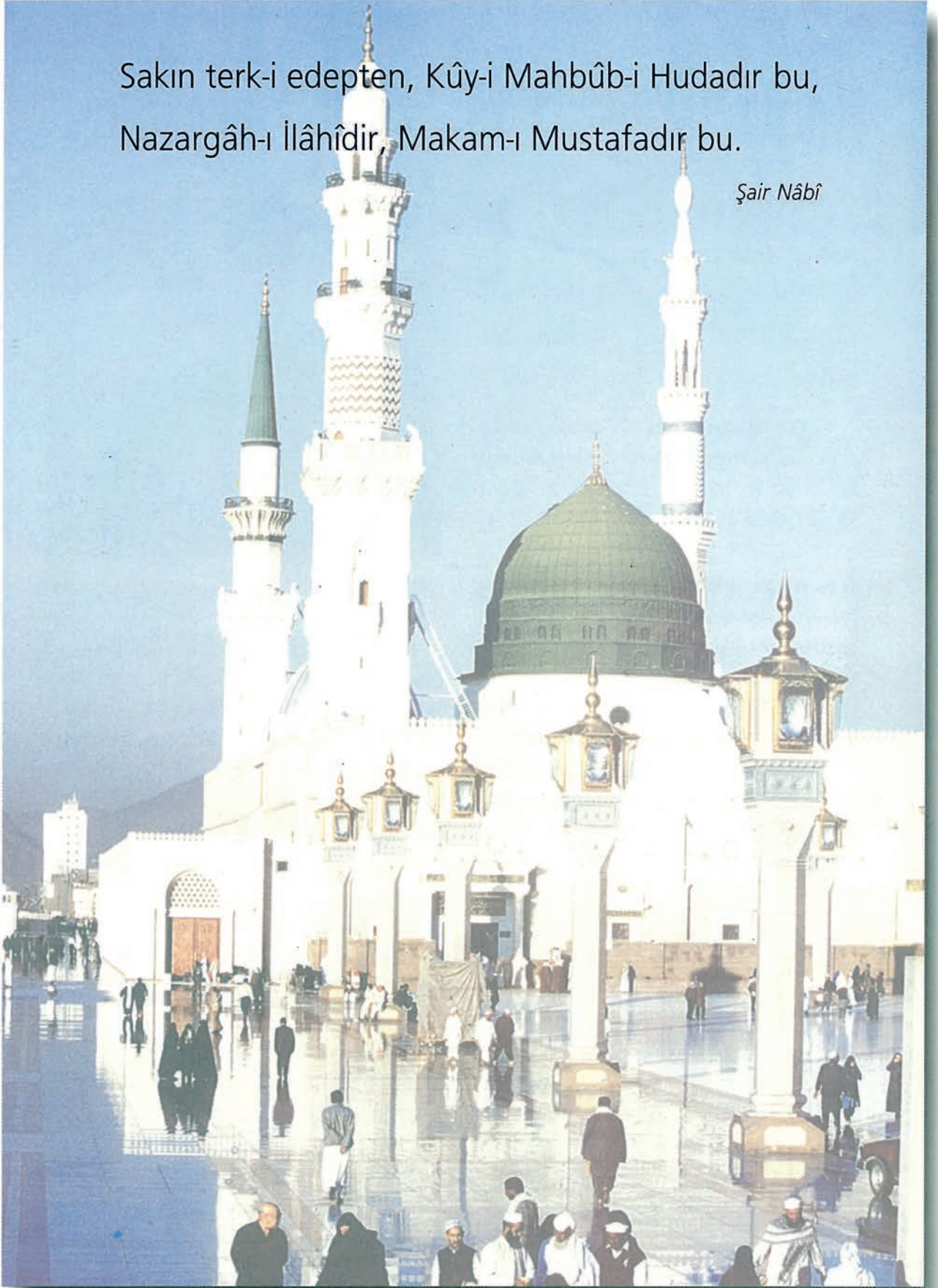
İnsana hizmet İslamiyetin büyük bir düsturudur. Zira insan Allah'ın en büyük eseridir. Yaradılmışların en şerefliisidir. *"İnsanların en hayırlısı, insanlara faydalı olandır"* hadisi buna işaret etmektedir.

Biz gönlü insan sevgisiyle dolu olan ve insanların mutluluğunu kendi mutluluğu kabul eden hayırsever Samiye Hanımın yaptığı yardımın Allah katında kabul görmesini niyaz ediyor, kendisine Yüce Mevla'dan sağlık ve uzun ömür diliyoruz.

Sakin terk-i edepten, Kûy-i Mahbûb-i Hudadır bu,
Nazargâh-ı İlâhîdir, Makam-ı Mustafadır bu.

Şair Nâbî

Edebe aykırı davranıştan sakın! Burası, Cenab-ı Hakk'ın sevgili kulunun bulunduğu yerdir.
Allah'ın rahmet nazarı ile baktığı, Hz. Mustafa'nın makamıdır bu yer.